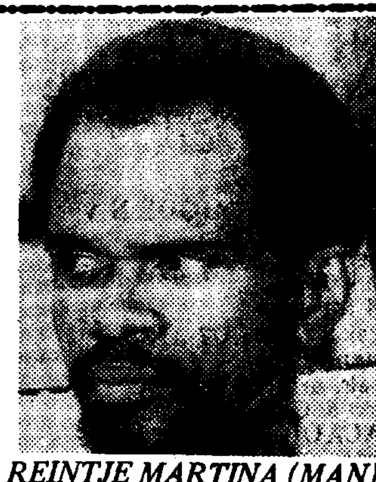
Amigoe

Vandaag

REINTJE MARTINA (MAN) .....meerderheid.....

100STE JAARGANG – No.: 40

VRIJDAG 18 FEBRUARI 1983

OETREDING NIET GEBONDEN LANDEN EEN FEIT

Oppositie vreest pro-Moskoulijn

olombia laat pro-Amerika houding varen

OGOTA – De president van Colombia, Belisario Betancur, ft verklaard op 5 mei a.s. aanwezig te zullen zijn in New Delhi de incorporatie bij te wonen van Colombia in de Beweging Niet-Gebonden Landen, waardoor wordt bevestigd, dat "ons zich vanaf nu onafhankelijk heeft opgesteld tegenover de te machtsblokken in de wereld". Colombia is eerder deze week elaten tot de Beweging en zal op de komende bijeenkomst de Organisatie als nieuw lid worden geïnstalleerd.

De president noemde het be- om tot de Beweging van t-Gebonden Landen toe te en "een moedige stap". Hij s erop, dat Colombia tot nog toe een traditioneel pro-Amerikaanse houding heeft aangenomen en daar nu van wordt afgeweken. Het staatshoofd bracht in herinnering, dat een gemengde commissie, bestaande uit vertegenwoordigers van beide grote politieke partijen (liberalen en conservatieven) unaniem zijn voorstel had gesteund om tot de Beweging toe te treden. Het betreffende besluit werd in het parlement aanvaard met slechts twee stemmen tegen uit een totaal van 315 afgevaardigden. Buiten het parlement bestaat toch nog steeds oppositie tegen de beslissing de pro-westerse koers te laten varen. Het invloedrijke dagblad El Tiempo schreef, dat het vreemd aandoet dat Betancur zijn eerste buitenlandse reis onderneemt naar de Beweging van Niet-Gebonden Landen, in plaats van naar Latijns-Amerika, dat "zo nauw verbonden is met onze historie en toekomst".

In antwoord hierop herinnerde Betancur aan het verzoek gedaan aan president Reagan tijdens diens bezoek in december aan Colombia, om meer fondsen ter beschikking te stellen van de Inter-Amerikaanse Ontwikkelingsbank. Ook releveerde hij aan zijn plan tot versterking van het Internationale Monetaire Fonds en een herschikking te bewerkstelligen van de 300 miljard dollars grote, buitenlandse schuld van Latijns-Amerika. In conservatieve kringen in Colombia blijft grote weerstand bestaan tegenover de toetreding tot de Beweging van Niet-Gebonden Landen. In die kringen bestaat de sterke indruk, dat de Beweging wordt gemanipuleerd door de Sovjet-Unie, vooral nu Cuba het presidium beheert van de Organisatie van Niet-Gebonden Landen.

De Amerikaanse ambassadeur in Bogota, Thomas Boyatt, heeft gezegd te hopen, dat de toetreding van Colombia tot de Beweging van Niet-Gebonden Landen ertoe zal bijdragen het gezag en aanzien van de Beweging te vergroten. "Ik wens, dat de positie van niet-gebondenheid weer wordt wat de stichters ervan: Nehru, Nasser en Tito, zich voor ogen hadden gesteld en de huidige propagandalijn van Moskou wordt verlaten", aldus de ambassadeur.

NAPA

Deze week

Z-64 e ... Antis

Tussen Nederland en Curaçao

The Commodores kunnen niet zonder elkaar

Protest voortaan mogelijk in RK kerk

Lagere olieprijs treft Derde Wereld hard

Verstekelingen: ongewenste vreemdelingen

Premier van Peru tot bevolking:

Strijd tegen guerrilla hoogste prioriteit

LIMA – Peru's premier en minister van Buitenlandse Zaken, Fernando Schwalb, heeft verklaard, dat "de strijd tegen de extreem-linkse terroristen die onze vrijheid en veiligheid bedreigen, één van de hoogste prioriteiten is van zijn regering. In een toespraak tot het parlement, door radio en televisie rechtstreeks uitgezonden, zei Schwalb, dat de regering geen keus heeft en orde en rust moet herstellen. Tegelijk kondigde hij een aantal economische maatregelen af, die moeten leiden tot een terugdringen van de inflatie en het weer op gang brengen van de gestagneerde landsontwikkeling.

Fernando Schwalb, tot verleden jaar ambassadeur van Peru in de Verenigde Staten, aanvaardde op 3 januari j.l. zijn functies van eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken. Hij is tevens eerste Vice-President van de republiek.

Hij kondigde op nationale schaal acties af in de strijd tegen de terroristen, volgens hem een Maoistische groep, die in de Peruaanse binnenlanden een schrikbewind heeft gevestigd. Vooral in de streek van Ayacucho ten zuid-oosten van Lima heeft de guerrilla-beweging invloed. Schwalb zei, dat naar willekeur journalisten, politiemannen, hoge autoriteiten en boeren worden gedood en grote schade wordt toegebracht aan zowel particuliere als staats-eigendommen. Schwalb riep de Peruanen op tot het strakker aanhalen van de buikriem. "We zullen onszelf beperkingen moeten opleggen om het hoofd te kunnen bieden aan de problemen, die dit jaar in financieel en economisch opzicht op ons af zullen komen", aldus de premier.

Nederlandse wapenuitvoer: 1,5 miljard

PvdA wil controle Tweede Kamer

DEN HAAG – Nederland ft in 1981 voor bijna ander- miljard gulden (meer dan miljard Antilliaans) aan mi- materieel geëxporteerd, minister van Buitenland- Zaken Van den Broek tegen- een commissie van de weede Kamer. Eenderde van wapen-export ging naar niet- AVO-landen, voor een be- rijk deel geïndustrialiseerde en. Er was nauwelijks een d bij, dat tot de armste ont- kelingslanden kan worden ekend. Aldus de minister.

en opzichte van het jaar 8, verdriedubbelde de Ne- landse wapenexport zich in 1.

Minister Van den Broek was t bereid in het openbaar een cificatie te geven van het ge- erde oorlogstuig. Hij zei dat en te kunnen doen in een be- ten vergadering van de Ka- er-commissie voor Buiten- ndse Zaken.

Minister Van den Broek ver- et het SIPRI, het Stock- lmse instituut voor vredeson- zoek, een sterk vertekend ld te geven wanneer het zegt Nederland op de negende ats staat van de wapen-ex- rterende landen, met negen- nde procent van het markt- ndeel. Volgens de minister t het Zweedse instituut ook voorbeeld "zuiver civiele" kker-vliegtuigen mee.

De Nederlandse Kamer-com- ssie bleek overigens niet te- den met het wapen-export- eid van de regering. De voor- tter van de commissie, de vdA-afgevaardigde Van den gh, kondigde aan dat zijn actie zal aandringen op een re- ling voor parlementaire con- ole op de wapenuitvoer. Het beleid dient in beginsel openbaar te zijn en elke transactie behoort door de Tweede Kamer te worden beoordeeld, volgens criteria van de ontwapeningsnota.

In 1981 produceerde Nederland voor 3,7 miljard gulden (ruim 2 1/2 miljard Antilliaans) aan militair materieel, inclusief een onderzeeer voor de Nederlandse marine en een door Griekenland besteld fregat.

SAPPORO, JAPAN – Kijkers vergapen zich hier aan één van de kunstwerken – een replica van de Maria-kathedraal in Sydney, tijdens het internationale sneeuwfestival in het Japanse Sapporo. In totaal zijn er 205 bouwwerken te bewonderen. Omdat in Japan de winter bijzonder zacht is, moest men 28.000 ton sneeuw per vrachtwagen aanvoeren om het jaarlijkse evenement door te kunnen laten gaan.

Carnavalsroes

RIO DE JANEIRO – Kreten van vreugde en uitingen van afkeer mengelden zich gisteravond door elkaar, toen de winnaar bekend werd gemaakt van het beroemde sambascholen-carnaval van Rio. Dat was zaterdag en zondag gehouden. Het aantal deelnemende sambascholen bedroeg twaalf, het totale aantal deelnemers van alle scholen: 42.000.

Een Toeristenbureau in Rio was dit jaar opgedragen de winnaar aan te wijzen. Dat werd "Beija Flor", een groep uit het noorden van Rio, gelegen in de armenwijk Nilopolis.

De vele duizenden toeschouwers, die het oordeel van de jury aanhoorden, toonden zich volstrekt oneens met de beslissing. Lokale dagbladen ook. Die bekritiseerden de uitslag in hun edities vandaag.

De winnende sambaschool krijgt maar een klein, symbolisch bedrag uitbetaald, maar komt sterk in de publiciteit te staan. Daardoor komen aantrekkelijke aanbiedingen binnen voor optreden in het buitenland.

In Nilopolis was de vreugde echter groot. Ondanks het feit dat in Rio het carnaval eindigde op dinsdagavond, startte het vanaf gisteravond als het ware opnieuw in de krottenwijk van Nilopolis en wel door het overwinningsfeest van de groep, die had gezegevierd.

Regering VS verdeelt boter en kaas

LOS ANGELES – De politie heeft moeten optreden, toen in Los Angeles een groep arme en bejaarde mensen urenlang vruchteloos in rijen moest wachten om gratis boter en kaas te verkrijgen, die door de regering-Reagan worden uitgedeeld. "Wij lijden allemaal honger, waarom denkt U dat we hier staan", riep de 31-jarige moeder Rozella Crouch, de politie toe. Ze stond al vijf uur lang in de rij zonder iets te hebben gekregen.

De regering in Washington besloot enkele miljoenen ponden aan zuivelproducten te verdelen onder armen en bejaarden. De opslagplaatsen zijn boordevol zuivelprodukten. Het ligt in de bedoeling een half miljoen huishoudens van boter en kaas te voorzien.

Kakofonie op RTC

TERWIJL IEDEREEN echt dacht dat na de "kimamentu di Rei Momo" carnaval was afgelopen, klopt daar blijkens de poppenkastvertoning vandaag in de eilandsraad van Curacao niets van.

Eerst hebben de politici het onderling op een accoordje gegooid voor wat betreft de afvaardiging van eigen mensen naar de RTC in Den Haag. Het was, en is nog steeds, een geduw en getrek van politici om opgenomen te worden in het uitverkoren groepje politici dat zegt in Den Haag de belangen van Curacao te gaan verdedigen.

Vervolgens werd bekeken wie als zogeheten adviseurs meemochten. Alweer partij-politiek getouwtrek dat het niet mooi meer is. Alhoewel alle partijen al zwaar over-vertegenwoordigd zijn in de eilandsdelegatie, wordt toch naarstig geprobeerd om in het bataljon adviseurs eigen partij-mensen mee te nemen. De regeringspartijen hebben daarbij de sterkste troeven in handen, maar de oppositie doet beslist niet minder zijn best om een graantje mee te pikken.

De sociale partners wordt voorgehouden dat de financiën niet toereikend zijn om alle organisaties mee te nemen, een argument dat in eigen kring geen rol heeft gespeeld. Met geveinsd verantwoordelijkheidsbesef wordt daar streng gekeken en gesteld: twee leden mogen mee uit het sociaal overleg-orgaan, meer niet. Vechten jullie het verder zelf maar uit.

De delegatie van politici is veel te groot. Minstens vijf politici, van elke partij één, kan zonder moeite worden teruggetrokken. Wie wil hen de kost geven uit de delegatie die het rapport van de Commissie van Zeven niet eens hebben gelezen, laat staan hebben begrepen? Er kan er dus heel wel van uit gegaan worden dat heel wat politici - en mogelijk ook wat "adviseurs" - uit hun neus zullen eten op de RTC. Of zich op kosten van de gemeenschap storten in het Haagse nachtleven. Say it like it is!

De krankzinnige kronkels over de samenstelling van de delegatie maken andere suggesties al veel minder overtrokken. Zoals die om het voetbal-stadion Zuiderpark van FC Den Haag af te huren en daar zowat de hele bevolking van Curacao getuige te laten zijn van de RTC. Je zou daar haast in gaan geloven.

Weinig steekhoudend is de poging tot rechtvaardiging als heeft Den Haag Curacao een delegatie toebedeeld van dertien leden, exclusief adviseurs en secretarissen. Onder andere omstandigheden weten dezelfde politici die dit argument hanteren, heel wel hoe zij Nederlandse suggesties van de hand kunnen wijzen. Nu dat het in hun straatje te pas komt, vertonen zij niets anders dan opportunistische mondigheid. Den Haag heeft Curacao zoveel mogelijk op basis van evenredige vertegenwoordigheid, de kans (!) geboden op een delegatie van dertien leden - tegen bijvoorbeeld Aruba met elf. Maar Den Haag hoeft ook niet voor de kosten op te draaien. Het was heel wat verstandelijker en geloofwaardiger overgekomen als de Curacaose politici hadden gereageerd in de trant van dat op grond van de beperkte financiele middelen en dat niet de Curacaose, maar de Arubaanse onafhankelijkheid onderwerp van bespreking is, een kleinere afvaardiging wordt gestuurd, dan op grond van het KR mogelijk is. Maar ach, slechts sterke benen kunnen zich die luxe laten ontglippen om op gemeenschapskosten een snoepreisje naar Den Haag te kunnen maken.

Alsof deze punten al niet voldoende redenen zijn om de grootte van de Curacaose delegatie en de daaraan verbonden kosten terug te dringen, kan nog het volgende worden aangevoerd. Met strakke gezichten wisten politici de bevolking recentelijk voor te houden dat zij in alle ernst werkten aan de formulering van gezamenlijke Antilliaanse standpunten op de RTC-agendapunten. Geen gescheiden Arubaanse, Curacaose en andere stellingnames. Daarvoor werd onder auspicien van minister Mito Croes van Staatkundige Structuur een werkgroep samengesteld. Er werd vergaderd op Aruba, Bonaire, Sint Maarten en Curacao. Niemand maakte bezwaar tegen de kosten, omdat het een loffelijk streven werd geacht. Nu wordt het werk van die RTC-werkgroep echter ondermijnd, omdat allen toch weer hun eigen zegje willen gaan doen in Den Haag, al was het maar om ten opzichte van het thuisfront - zo vlak vóór de Eilandsraadsverkiezingen - de afvaardiging te trachten te rechtvaardigen. Van alle goede bedoelingen van de werkgroep is echter niets meer over. De verdeeldheid in de Curaçaose raad vandaag is nog maar een schijntje bij wat in Den Haag te wachten staat. De kakofonie van geluiden zal daar dan door de deelname van zoveel meer partners en partijen slechts in intensiteit toenemen.

Het tragi-komische sluitstuk is wel dat dezelfde politici die nu het hardst gestreden hebben om afgevaardigd te worden, morgen bij de kiezer aan de deur staan om zijn stem te winnen, argumenterend dat zij voldoende redelijkheid en verantwoordelijkheid meetorsen om de bevolking als bestuurder van dienst te zijn; zij denken dat u en ik er intrappen als zij in alle ernst beweren eigen en partijbelangen op het zevende plan te plaatsen.

Minister van den Broek

Leiders in Suriname werden vermoord

DEN HAAG – Naar aanleiding van een onderzoek verricht door het Nederlandse Juristen Comité heeft de regering in Den Haag verklaard er nu van overtuigd te zijn dat de vijftien vooraanstaande leiders, die op 8 december j.l. de dood vonden in Suriname "zonder vorm van proces standrechtelijk zijn geëxecuteerd". Dit heeft minister Van den Broek verklaard tegenover de Tweede Kamer-commissie voor Buitenlandse Zaken.

De minister noemde het rapport van de Nederlandse Juristen betrouwbaar en de erin vervatte conclusies reeel.

Het Juristen Comité heeft in verband met de opstelling van het rapport gesproken met diverse, uit Suriname gevluchte personen, onder wie militairen, medische deskundigen en familieleden van enkele van de vijftien omgekomen personen. In het rapport wordt in diverse gevallen nauwkeurig omschreven onder welke omstandigheden bepaalde leiders de dood vonden. Van sommigen was het lichaam doorzeefd met kogels, in bepaalde gevallen in de vorm van een kruis. In het rapport wordt ook vrij nauwgezet weergegeven, dat de meesten van de vijftien ergerlijk zijn gemarteld, voordat zij ter dood werden gebracht. De verwondingen die zij bij de martelingen opliepen, worden in het rapport gedetailleerd weergegeven.

Minister Van den Broek noemde de economische situatie van Suriname "benard", al kan de economie naar buiten een levendige indruk maken, doordat wordt ingeteerd op de deviezenvoorraad of inflatoir wordt gefinancierd (het bijdrukken van bankbiljetten).

Minister Van den Broek ging ook in op de bewering van de Surinaamse legerleider Bouterse, dat Nederland probeert huurlingen te werven om Suriname binnen te vallen. "Met het ronselen van huurlingen en dergelijke andere, met het Volkenrecht strijdige activiteiten houdt de Nederlandse regering zich niet bezig", aldus de bewindsman.

Onderzoekteam: Monster Loch Ness bestaat

LONDEN – Een wetenschappelijk team dat zich bezighoudt met het oude gerucht dat zich in het Loch Ness in Schotland een dier ophoudt van enorme afmetingen, heeft mysterieus leven in het diepe, modderige water geconstateerd. "Alles wijst er op dat het om een dier gaat. Het is voor geen tweeerlei uitleg vatbaar", zei de leider van het team, Adrian Shine, in een interview op de televisie over de opnamen die zijn gemaakt. Het team heeft meer dan 40 keer contact gehad met iets groots dat zich beweegt op een diepte waar gewone vissen niet meer kunnen leven en heeft boomstammen, gasbellen en defecte instrumenten naar het land der fabelen verwezen. Dat het niettemin toch iets anders dan een "monster" zou kunnen zijn, wordt niet uitgesloten. Tot nu toe hebben ongeveer 150 geleerden, experts en technici 1.500 uur van hun tijd besteed aan het "Monster van Loch Ness", of "Nessie", in de volksmond. Het resultaat is niet veel anders geweest dan wat wazige foto's van een boven water uitstekende lange nek met kleine kop zoals voorhistorische reptielen hadden.

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek.: nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen): 672000
Directie: F. H. Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.: R.F. Snow.
Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Paul Comenencia, Caroline Thodé, Ronnie Rens, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse).
ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties: - Maandag t/m vrijdag van 7.30 - 16.00 uur; Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie): Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Gouv. N. Debrotweg z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor, tel.: 2283 - 3040; huis, tel.: 3072.

SABA:
Correspondente: Eleonora Piers, tel.: 3288 (kantoor) en 3245 (huis);
Fotografe: Eline Drieze.

ST EUSTATIUS:
Correspondente: Anna Hofstee, tel: 2222

DEN HAAG:
Correspondent: Jan Schinkelshoek, Dr R.J. Fruinplantsoen 30, 2552 LH Den Haag, Nederland, tel.: 070-975886.

DRUKKERIJ: Rotasprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v. tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000 Maduro's bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr. 11.15.626.

Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland): NA fl. 80,15 per maand (luchtpost) of NA fl. 24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BONAIRE MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur. Radiomuseum RNWO na afspraak, tel.: 8472.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

POSTSLUITING (maandag t/m vrijdag): aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur-Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand-Hotel Bonaire.

Round Table: elke tweede maandag-Buurtcentrum Terra Corra.

Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.

Coromotokerk Antriol
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk Rincon
dagelijks, ook zondag 19.30 uur.

Citro: goede informatie bij zoeken van belang

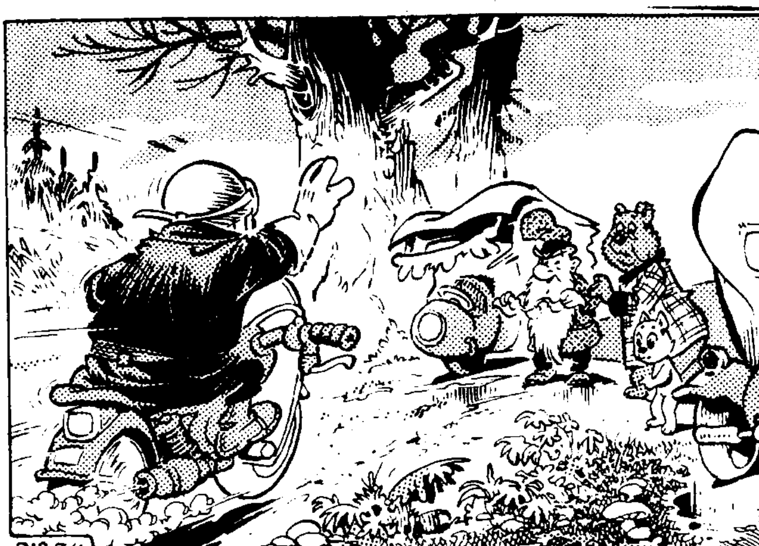
KRALENDIJK — Volgens de voorzitter van de Bonaireaanse reddingsorganisatie Citro, Guus Schweigmann bleek het afgelopen jaar een tamelijk druk jaar voor de vereniging. Vierentwintig keer werd de Citro om assistentie gevraagd en daarbij werden door Citro 7 levens gered en 11 boten in een noodsituatie geholpen. Helaas bleken er volgens Schweigmann ook vier levens te betreuren zonder dat de Citro in staat was om dit te voorkomen.

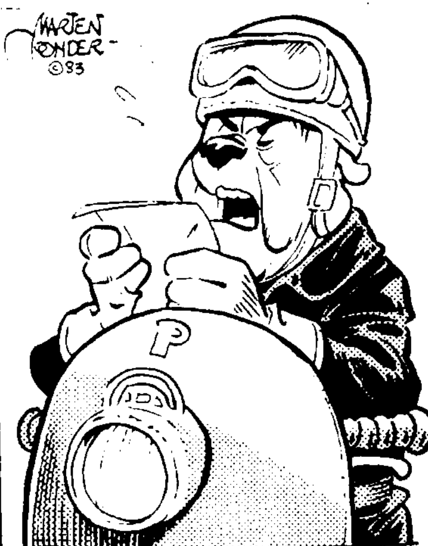
Citro Bonaire bestaat nu uit tien onderdelen, aldus Schweigmann, namelijk de afdelingen scheepvaart, luchtvaart, duiken, EHBO, veiligheid, transport, vervuiling en de informatie-afdeling. Citro heeft inmiddels met de diensthoofden van de overheid een protocol opgesteld over het zoeken en redden van boten en drenkelingen; ook bestaat er inmiddels een duikprotocol. Met behulp van de Cede-Antiyas bleek het mogelijk om trainingsmateriaal aan te schaffen, maar niet alle cursussen zijn reeds begonnen, omdat er wat problemen waren met het verzenden van bepaald cursusmateriaal.

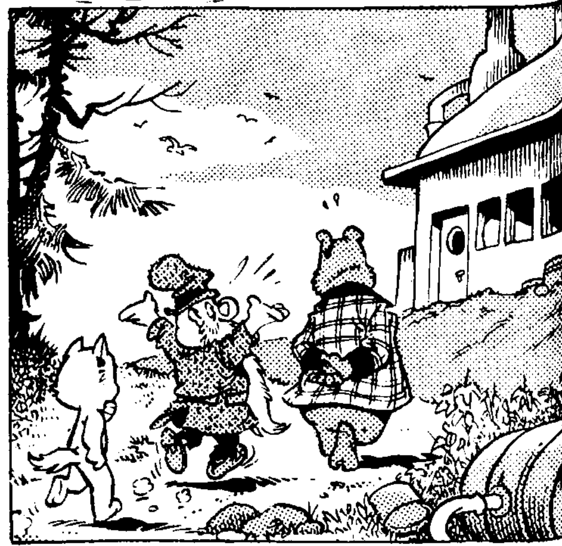
Citro-voorzitter Schweigmann merkte op, dat gebleken is dat het zoeken naar vermisten soms bemoeilijkt werd, omdat verkeerde of onvolledige informatie werd verstrekt over de vermisten, waarbij de nadruk gelegd wordt op het feit dat hoe uitgebreider de informatie is, des te meer kans op redding aanwezig is.

Citro heeft nu een systeem ontworpen, dat ieder die de zee op gaat, eerst een formulier met alle gegevens invult en dat afgeeft bij de politie of bij een familielid. Indien men dan niet op de afgesproken tijd terugkeert, kan de Citro de zoekprocedure in werking zetten. Tot slot maakt Guus Schweigmann bekend, dat bepaald reddingsmateriaal steeds verkrijgbaar is bij Citro, zoals zeekaarten, spiegels, noodsignalen en dergelijke. De Citro heeft een eigen onderkomen en dat is gevestigd bij de secretaris van de vereniging Ady Evertsz bij Dive Bonaire in Aquaventure Habitat.

Heer Bommel en de Spalt

01254 — Professor Prlwytzkoski's geneuzel werd overstemd door het gebrul van een snel naderende motor, en over de heuvel verscheen de commissaris van politie.

"Halt !" riep deze boven het gegier van zijn remmen uit. "Een ogenblikje!"

"Ja, bestemd!" tierde de geleerde. "Ik wens mij te verklagen over der assistent Pieps. Der heeft ja mijn bester klammerhaak verstolen....."

"Verstolen haken kunnen op het bureau worden aangegeven!" bulderde de politiechef. Toen bedacht hij zich en zette de motor af, zodat er stilte over het toneeltje viel.

"Ik heb hier een schrijven van burgemeester en wethouders," hernam hij met beheerste stem. "Een spoedopdracht voor het stadslaboratorium. De gemeente Stuipendrecht is onwettig ingelijfd door de stad Akel. Daardoor zijn ook Rommeldam en ommelanden in gevaar. De stad moet onmiddellijk in staat van paraatheid worden gebracht. Er moet een verdedigingswapen worden ontwikkeld, voor het laboratorium door de Akelaars wordt bezet. Spoed is geboden maar veel geld is er niet. Goede middag."

Hij trapte zijn motor weer aan en raasde voort.

"Een verdedigingswapen!" riep de hoogleraar, terwijl hij zich wanhoop naar zijn werkplaats begaf. "Wat kan ik dan maken. Mijner dubbelknijpijzer is verstolen, mijner krachtwagen is mijn handeld, mijner assistent is verzwonden en ik, ongelukkige, Vrdamki niet paraatheid. Praw !"

"Als geld een rol speelt kan ik misschien helpen," zei heer Bommel sussend.

De geleerde lachte echter bitter, en Tom Poes, die achteraan liep, hield de pas een beetje in. Hij moest plotseling aan de dwerg denken die hij die ochtend ontmoet had.

Kosten deelname RTC belopen in tonnen

Curacaose delegatie reist eerste klas

WILLEMSTAD — **De Curaçaose RTC-delegatie, bestaande uit minimaal 22 personen, reist eerste klas naar Nederland in de eerste week van maart. Als de Mid-Atlantische route niet voldoende plaats biedt, dan wordt op de Noord-Atlantische route (via New York inclusief overnachting) gevlogen.**

De Eilandsraad van Curaçao vergadert vandaag in een openbare vergadering ondermeer over de samenstelling van de delegatie die naar de Ronde Tafel Conferentie over de staatkundige toekomst van Aruba gaat. De raad had in een besloten vergadering al uitgemaakt dat als deelnemers dertien personen worden afgevaardigd, allemaal politici van de vijf in de raad vertegenwoordigde partijen: MAN, PNP, DP (ieder drie), PSD en Frente Obrero (elk twee). Voor DP zijn het Agustin Diaz, Onofre Bikker en Frank Rozendal, voor MAN: Winston Lourens, Beatris Scoop en ing Angel Salsbach, voor PNP: George Hueck, Andres Schoop en Ulrico Schotborg, voor PSD: Efraim Cijntje en drs Eric Kleinmoedig en voor Frente Wilson "Papa" Godett en Tolinchi Pietersz.

DERDE OPTIE

Als adviseurs gaan volgens het ter tafel liggende voorstel van de Centrale Commissie mee als secretaris Chicho Kleinmoedig, hoofd van de afdeling Registratuur, oud-lid van de Commissie van Zeven Juancho Evertsz, gedeputeerde Betto Thomas van Staatkundige Structuur, mr Tochi Torres, hoofd afdeling Juridische Zaken, Edmundo Flores, hoofd Eilandelijk Accountantsbureau, de heren Tarcisio Pieters Kwiers en Durand van het Bureau Staatkundige Structuur, alsook twee leden van het sociaal overlegorgaan.

Dit orgaan, waarin vertegenwoordigd de sociale partners, had de Commissie van Overleg (BC en fractie-voorzitters) voorgesteld om drie mensen te kunnen aanwijzen. In het overleg-orgaan echter was daar al verzet tegen gerezen. Het voorstel kwam uit de hoek van de vakbonden en werd gesteund door de werkgevers, maar impliceert dat bij een keus van twee afgevaardigden zij in elk geval een overwicht hebben. Bij een derde optie kunnen de vrouwenbeweging, de jongerengroepen en de religieuze organisaties uitmaken wie daarvan wordt afgevaardigd. Op het moment dat dat voorstel in het orgaan aan de orde kwam, is het niet gesteund door alle sociale partners, ook al niet omdat niet allen aanwezig waren.

BEKRACHTIGD

Het BC heeft echter gemeend geen kans op over- of onderwaardering van sociale partners te creeren. In een vergadering van de Commissie van Overleg van afgelopen dinsdag is daarom besloten om het aantal afgevaardigden uit het sociaal overlegorgaan op twee te houden, door dat orgaan zelf te laten bepalen wie er gaan. Dat besluit zal vandaag in de raadsvergadering bekrachtigd moeten worden.

De DP zal zich vandaag sterk maken om mevrouw Reuyl-Raven op te nemen in de delegatie. Zij is aanwezig geweest op de vorige RTC. Van de andere kant wordt geargumenteerd dat voormalig DP-gedeputeerde van Staatkundige Structuur, Frank Rozendal, in het verleden flink de draak heeft gestoken met de kwaliteiten van Pieters Kwiers (hoofd) en Durand en constant bezig is geweest mevrouw Reuyl-Raven overal binnen te duwen. Later is mevrouw Reuyl-Raven lid geworden van het DP-bestuur en heeft zitting in de Dr Efraim Jonckheerstichting van de DP. Het vertrouwen in haar onpartijdigheid is daardoor flink geschonden. Ondermeer wordt gevreesd dat het de DP erom te doen is alle interne informatie via die kanalen toegespeeld te krijgen wat de zittende BC-partijen parten zal spelen.

SCHIPHOL

Ook is de DP erop tegen dat niet eilandssecretaris, mr Dito Vlieg, maar Chicho Kleinmoedig als secretaris van de delegatie meereist. De BC-partijen MAN en PNP argumenteren dat Kleinmoedig de RTC van twee jaar geleden al ervaring heeft opgedaan.

De delegatie zal — op voorbehoud dat de raad er vandaag mee akkoord gaat — uit 22 personen bestaan. Die reizen in de eerste week van maart naar Schiphol in de eerste klas. Omdat de toestellen vol zijn als gevolg van de vele delegaties (van Land en andere eilanden) die tezelfdertijd gaan, zal opnieuw ook via New York gevlogen moeten worden, wat weer duurder is. Een eerste klas retourticket (maximaal 70 dagen geldig) Curaçao-Schiphol v.v. kost 3359 gulden. Voor 22 delegatieleden komt dat dus minimaal op 73.898 gulden aan reiskosten alleen. Dat wordt meer als overnacht moet worden in New York.

Dan krijgt elk delegatie-lid 250 gulden per dag (Nederlandse of Antilliaanse courant). Gerekend op een verblijf van gemiddeld twaalf dagen per delegatie-lid, kost dat de schatkist per lid nog eens 3000 gulden. Voor de hele delegatie gaat het dan 66.000 gulden kosten. Overigens zijn hierin wel de kosten van hotel en eten inbegrepen.

JASSEN

Tot op dat punt staan de kosten verbonden aan de afvaardiging van Curaçao, te betalen uit de schatkist van het eilandgebied Curaçao, geraamd op 139.898 gulden. Daarin zijn evenwel niet opgenomen de eventuele kosten voor vergoedingen voor bijvoorbeeld uitrustingskosten (jassen etcetera), huur van auto's, kosten van een cocktail-party voor de RTC-deelnemers of meer van die extra uitgaven, zoals de duurdere omweg via New York.

Los van deze eilands-delegatie gaan er ook Curaçaose politici mee in de delegaties van het Land (centrale regering), terwijl ook de Staten van plan zijn om "waarnemers" te sturen. De kosten verbonden aan die afvaardigingen komen ook alweer — tezamen met die van de delegaties van de kleinere eilanden — helemaal te drukken op de belastingbetalers op Aruba en Curaçao. Op grond daarvan moet de financiele aderlating van de Curaçaose gemeenschap veel hoger wordt ingeschat dan anderhalve ton.

Uitgestelde viering van Statuutdag

KRALENDIJK — Door de vele activiteiten die de laatste maanden bij het Cultureel Centrum Bonaire (CCB) op het programma stonden, is de viering van Statuutdag, speciaal voor de wijk Kralendijk uitgesteld. Het programma dat alsnog uitgevoerd zal worden, is bestemd voor kinderen tot 16 jaar. De activiteiten zullen in Jeugdhuis Jong Bonaire worden gehouden en wel op de zondagen 20 en 27 februari van 's morgens tien uur tot 's middags drie uur. Er zal onder meer een competitie georganiseerd worden voor tafeltennis en iedereen die daaraan wil deelnemen, dient zich op te geven bij Marco Marchena of Toontje Nicolaas of het Jeugdhuis Jong Bonaire. Zondag 27 februari zal besteed worden aan andere gezelschapsspelen zoals zaklopen, estafette, hindernisloop en andere behendigheidsspelen. Deze dag zal eveneens gebruikt worden voor de beoefening van vrije expressie: zingen, dansen, toneel, poppenkast enz. Na de spelletjes is er dan de prijsuitreiking. Voor groepen die een toneelstuk willen brengen, dient vooraf contact te worden opgenomen in verband met de beschikbaarheid. Het geheel van deze viering staat onder coordinatie van Ruben Nicolaas.

WILLEMSTAD — De eerstvolgende bijeenkomst van de literatuurkring van de Verenigde Protestantse gemeente is op maandag 14 maart om acht uur 's avonds in de Tamarijnkerk. Er wordt gesproken over het boek Nobele Wilden van Frank Martinus Arion.

Problemen slachthuis Barber onder de loep genomen

WILLEMSTAD — In de loop van volgende week zal minister van Economische Zaken Maria Liberia-Peters advies uitbrengen bij de regering over de situatie bij het slachthuis te Barber. De minister heeft onlangs een vergadering gehouden met enkele verkopers van de markt te Barber, waar men opgehouden is met de verkoop van vers geitevlees omdat de prijs niet herzien is. Uit de vergadering bleek onder andere dat sommige kosten, zoals onder andere die van het doden en villen van de geiten, omhoog gegaan zijn, evenals de kosten van transport en van algemene schoonmaak. Zodra de regering dus advies gekregen heeft van het departement van Economische Zaken zal een definitieve positie ingenomen worden, over de herziening van de prijs van vers geitevlees.

Indebon: sport hulp op weg naar volwassenheid

KRALENDIJK — Het Instituto di Deporte Bonairiano (Indebon) heeft donderdag op alle basisscholen invulformulieren uitgereikt waarop de leerlingen van die scholen kunnen invullen welke sport zij in de wijken tussen 2 en 5 uur 's middags willen beoefenen. Indebon begint in ieder geval met voetballen, basebal en atletiek, omdat dit de sporten zijn waar niet alleen de meeste vraag naar is, maar ook omdat die het gemakkelijkst te realiseren zijn.

Volgens de coordinator van deze buitenschoolse sport, Errol Sint Jago, moet er, wil het sportplan slagen, een nauwe samenwerking zijn tussen de sportleiders van Indebon, de medewerking verlenende serviceclubs, de sportbonden en het onderwijzend personeel, terwijl er begrip zal moeten bestaan voor de problemen in elke sector. Volgens Errol Sint Jago is het wel waar, dat lichamelijke opvoeding en sport niet gelijk zijn, maar het is ook waar, dat er tussen beide een zeker verwantschap bestaat. Er wordt volgens de coordinator van Indebon immers van gelijke en gelijksoortige oefeningen en spelvormen gebruik gemaakt, waarbij ook gelijke en gelijksoortige ervaringen en emoties worden opgedaan. Bovendien is bij alle pedagogische interpretaties de vrijetijdsbesteding van het kind, de jongeren en de ouderen een punt dat niet buiten beschouwing kan blijven. Errol Sint Jago gelooft wel dat de lichamelijke opvoeders dan ook wel van inzicht kunnen verschillen over de sportvormen, maar niet over de vraag of de sport erbij hoort!

Indebon wil nu proberen het sportplan te realiseren en zo een bijdrage leveren aan de hulp in de opvoeding op weg naar de volwassenheid en tegelijkertijd aan de leerlingen een hoeveelheid kennis en een aantal vaardigheden bijbrengen die van belang kunnen zijn voor het functioneren in de maatschappij. De leiders van de sporten zijn behalve coordinator Errol Sint Jago ook zijn assistent Rupert Balentien, Ernesto Wijman, Marco Marchena, Nelson Offerman en Fernando Hughes.

Papa Statia: nieuwe PDB-koers is twijfelachtig

KRALENDIJK — Volgens de fractievoorzitter van de Union Patriotico Bonairiano (UPB), C.H.Statia, is er een grote bezorgdheid onder de politici gezien de nieuwe koers die de oppositiepartij op dit ogenblik vaart. Als het zaad, dat door de Partido Democratico Bonairiano (PDB) ontkiemt, aldus de heer Statia, dan kunnen we gerust afscheid nemen van de democratie, de moraal, de evenwichtigheid, de rust en natuurlijk zeker van de begonnen ontwikkeling.

Het bewijs voor deze nieuwe twijfelachtige koers vindt Papa Statia in de opening van het nieuwe kantoor van de PDB op Nikiboko. Daar werd volgens de ex-minister een vergadering belegd die niet was aangevraagd en ondanks politie-optreden weigerden de verantwoordelijke personen bij de PDB om de openbare vergadering te onderbreken of het geluid van de luidsprekers wat te matigen. Volgens de heer Statia merkte de voorzitter van de PDB zelfs op, dat op het moment dat de PDB de macht in handen heeft er radikale wijzigingen zullen komen. Dit was, aldus Statia, geen opening van een nieuw kantoor, dit was het begin van ophitserij die het begin van een strijd tegen de democratie kan worden.

De heer Statia legt er de nadruk op, dat radikale veranderingen nog voor geen enkel eiland in de regio voorspoed hebben gebracht, maar wel veel ellende.

De UPB-fractieleider wijst op de problemen op Cuba, Grenada, Nicaragua en kortelings in Suriname. Dit is de situatie die volgens Papa Statia nauwkeurig in het oog gehouden moet worden, vooral omdat Bonaire de afgelopen tien jaar gekenmerkt werd door een voortschrijdende ontwikkeling die niet alleen in materieel oogpunt van belang was, maar eveneens op toreel, sociaal en cultureel terrein. Er zijn, aldus Statia in het verleden natuurlijk fouten gemaakt, maar de bereidheid tot verbetering en luisteren is wel aanwezig. Zo moet Bonaire verbeterd worden, aldus de heer Statia, en dit stelt dat ervaring opgewassen is tegen alle komende veranderingen.

Man beroofd

WILLEMSTAD — In de nacht van woensdag op donderdag (omstreeks kwart over drie) werd een 23-jarige man in Mundo Nobo door een viertal mannen aangevallen en beroofd. Het slachtoffer vertoonde verschillende schaafwonden en schrammen en klaagde over hevige inwendige pijn.

POB: UPB werkt tegen

KRALENDIJK — Volgens de algemeen secretaris van de Partido Obrero Bonairiano (POB), Elias Bernabela, heeft in een democratisch bestel iedereen het recht om een partij op te richten en deel te nemen aan de verkiezingen. Nadat velen de wens te kennen hebben gegeven dat de POB weer zou deelnemen aan de verkiezingen voor de eilandsraad, werden alle voorbereidingen getroffen en inmiddels is de lijst vrijwel geheel samengesteld, aldus Bernabela.

Statenlid Humphry Wout van de UPB, aldus Elias Bernabela, riep de POB een hartelijk welkom toe op het politieke toneel, maar de overige leden van de UPB trachtten wel te voorkomen dat de POB zal deelnemen aan de verkiezing. Meer dan eens deelde de partijvoorzitter van de UPB Ellis mee, dat men geen enkele vrees koesterde voor de POB, maar ondertussen tracht men wel al het mogelijke te doen om de intenties van de POB te bemoeilijken, stelt Bernabela, die daaraan toevoegt, dat de UPB wel geïnteresseerd is om samen met de POB te strijden tegen de Partido Democratie Bonairiano (PDB). De POB zweeg daarover, aldus Elias Bernabela, precies zoals de POB ook zweeg over het feit, dat voor elke ruimte die de partij wilde huren om er een kantoor te vestigen, de partijleden van de UPB meer huur boden voor dezelfde plaats. Nu onze lijst bijna klaar is, zegt algemeen secretaris Bernabela, blijken steeds meer mensen een plaatsje te zoeken op onze lijst. Wel blijken zij dan de meest vreemde voorwaarden te stellen en inmiddels heeft de POB geconstateerd dat ook dit een politische zet was van de UPB. Dat werd volgens Bernabela bij voorbeeld geeist dat er alleen nieuwe gezichten op de lijst mochten verschijnen.

Ook de verklaring van Papa Statia, dat de POB geen 550 stemmen zou halen om daardoor een zetel te bemachtigen is het feit dat de POB geen alternatief is voor de bestaande situatie, veroordeelt Elias Bernabela als een opportunistische gedachte. Tot slot van de verklaring zegt de algemeen secretaris van de POB, dat men bang is als Jangen in de raad komt, want de POB zal de ongerechtigheden opruimen, terwijl er een nieuwe tijdperk begint, waarin nieuwe wensen uit zullen voeren wat de wens is van de bevolking en waarbij geen rekening gehouden zal worden met wat de partij of de leiders van de partij graag wensen.

VEEL COOPERATIE MET ANTILLEN VEREIST

Binnen drie jaar na onafhankelijkheid

Aruba met eigen munteenheid

WILLEMSTAD – Alles wijst erop dat Aruba, binnen drie jaar na uit het Antilliaanse staatsverband te zijn gestapt, zijn eigen munteenheid zal moeten hanteren. Aruba is het namelijk niet eens met de werkgroep voorbereiding Ronde Tafel Conferentie dat zij op economisch gebied nauw moet samenwerken met de andere eilanden om dezelfde munteenheid te kunnen hanteren. De Arubanen willen hun eigen weg gaan maar met behoud van de Antilliaanse gulden als munteenheid.

De subcommissie die door de werkgroep voorbereiding RTC ("Commissie Mito") is ingesteld om de economische, financiele en monetaire aspecten van de toekomstige samenwerking tussen Aruba en de andere eilanden te bestuderen heeft gisteren haar verslag ingediend bij de werkgroep. Volgens de commissie zit er tegenstrijdigheid in het feit dat Aruba haar eigen economische politiek wil voeren en toch dezelfde munteenheid als de rest van de Antillen wil handhaven.

De subcommissie, bestaande uit de politici Beatris Scoop en Henny Eman en verschillende experts heeft geconcludeerd dat mochten de eilanden besluiten tot een monetaire samenwerking, de voorwaarden voor deze samenwerking als gesteld in het rapport van de Commissie van Zeven, wel inderdaad noodzakelijk maar echter niet voldoende zijn. Volgens de subcommissie van experts moeten de voorwaarden voor een monetaire unie zoals gesteld in het rapport van de Commissie van Zeven volledig door zowel Aruba als de rest van de Antillen op alle niveaus worden toegepast.

Een eventueel door Aruba te voeren eigen economisch beleid kan slechts weinig of niets verschillen van het beleid van de andere eilanden daar anders geen monetaire unie meer mogelijk is. Als Aruba toch blijft staan op het voeren van een eigen economische politiek dan moet het eiland maar een eigen monetair systeem opzetten.

In het geval dat Aruba en de Antillen elk een eigen monetair systeem opzetten is het wenselijk dat er zoveel mogelijk informatie wordt uitgewisseld en gezamenlijk overleg wordt gepleegd over alle economische, financiele en monetaire zaken. De commissie raadt aan een formele samenwerkingsvorm op te zetten.

In het geval van twee verschillende monetaire systemen zullen er ook twee centrale banken moeten zijn met elk een grote onafhankelijkheid in de formulering en uitvoering van [illegible] op monetair en administratief gebied. Voor wat betreft toezicht op de centrale banken wordt aangeraden dit samen te doen.

Er zal volgens de experts deskundige hulp van buiten moeten worden ingeroepen om een methode samen te stellen voor het vaststellen van wisselkoersen en verdeling van goud en deviezenreserves. In ieder geval wordt aangeraden een simpele methode te ontwerpen.

Mocht Aruba besluiten een eigen centrale bank op te zetten dan is het advies dat de huidige branche van de Bank van de Nederlandse Antillen op Aruba geleidelijk aan wordt uitgebouwd tot een volwaardige centrale bank. Dit proces zal ongeveer drie jaar in beslag nemen. In die tijd zal Aruba zich gewoon moeten houden aan alle regelingen die momenteel van kracht zijn.

WILLEMSTAD — Radio Holland Caribbean nv overhandigde gisteren drie maritieme multi-frequentie portofoons aan de Citro (Citizen Rescue Organization). Met deze portofoons wordt het mogelijk constante verbinding te hebben met schepen, vliegtuigen en havenkantoren, wat van essentieel belang is bij het opsporen van vermisten. Ook werd een Motorola pageboy beschikbaar gesteld voor hetzelfde doel. Op de foto het moment van de overhandiging met vlnr de heren Dirk, Blok, Buskers, Kooijman, Tolenaar (managing director van Radio Holland), Tonis en Schroevers.

Andere bonden weerleggen beschuldigin[gen]

ABVO: Bonden niet goed vertegenwoordigd op RTC

WILLEMSTAD — De vakbond ABVO vindt dat degenen die het vakbondswezen vertegenwoordigen in het Sociaal Overlegorgaan dit tot nu toe maar povertjes hebben gedaan en dat de vertegenwoordiger van het orgaan in de RTC-delegatie niet representatief is voor de vakbonden van Curacao.

In het wekelijkse programma van de ABVO gisteren op Z-86, verklaarde vice-voorzitter Shon Ma Schoop dat zijn vakbond hoopt dat de personen die namens het vakbondswezen in de RTC-delegatie naar Nederland gaan, het vakbondswezen daadwerkelijk zullen vertegenwoordigen en niet slechts lichamelijk aanwezig zullen zijn.

Schoop vroeg zich af waar en wanneer de vakbondsvertegenwoordigers in het sociaal overlegorgaan over staatkundige structuur hun achterban hadden geraadpleegd over hun standpunt inzake de staatkundige structuur. Als dit gebeurd was, dan zouden de vakbonden zeer zeker hun standpunt hebben gegeven, zei Schoop. Echter, "de vertegenwoordigers in het Overlegorgaan hebben weer gefaald door niet met hun achterban te overleggen." Schoop zei het triest te vinden dat de vertegenwoordigers in de RTC-delegatie geen degelijke bijdrage zullen kunnen leveren. Vooral leden van de ABVO, die direct te maken zullen hebben met veranderingen op staatkundig gebied, zullen de dupe worden van een slechte vertegenwoordiging in de RTC-delegatie, aldus Schoop.

Volgens Schoop zou de ABVO spoedig een vergadering bijeenroepen om na te gaan in hoeverre het sociaal overlegorgaan functioneert, daar de vakbond onder de indruk is dat het orgaan al een tijd lang niet functioneert. Hoe bestaat het, zei Schoop, dat dit orgaan in meer dan anderhalf jaar slechts een paar keer heeft vergaderd. Hij zei te hopen dat Errol Cova, alvorens naar Nederland te gaan "al is het maar om te camoufleren" de meer dan 20 vakbonden op Curacao bijeen zal roepen om hen in te lichten over zijn reis naar Nederland en om de zegen te krijgen van de ABVO die op zo'n vergadering zeker goed vertegenwoordigd zal zijn.

Gisteravond zelf, na het programma van de ABVO, is er een communiqué uitgegeven door Errol Cova met steun van de onafhankelijke vakbonden NAPB, UGTC, AHU, ACACI en SITEK, waarin de beschuldigingen van Shon Ma Schoop worden tegengesproken. In het communiqué wordt uitgelegd dat het niet waar is dat Errol Cova (vertegenwoordiger van de onafhankelijke bonden in het sociaal overlegorgaan) is benoemd als vakbondsvertegenwoordiger in de RTC-delegatie. Het Bestuurscollege heeft namelijk niet eens besloten wie er van het sociaal overlegorgaan naar de Ronde Tafel Conferentie gaat, aldus het communiqué.

Ook de stelling dat de vakbondsvertegenwoordigers in het overlegorgaan [illegible] hun achterban hebben geraadpleegd wordt door het communiqué tegengesproken. Errol Cova heeft namelijk vijf keer vergaderd met de vakbonden die hij vertegenwoordigt en heeft alle in het overlegorgaan behandelde documenten met hen doorgenomen, aldus het communiqué. Volgens Cova en de andere ondertekenaars van het communiqué heeft Shon Ma Schoop het volk dus verkeerd ingelicht, aldus het communiqué.

Woensdag gesprek met minister

Walk-outs bij Rustoord voorlopig ten einde

WILLEMSTAD — De acties bij de Caprileskliniek zijn voorlopig tot een eind gekomen voor wat de "walk-outs" betreft. Wel komen de ontevreden werknemers van één afdeling vanaf vandaag elke dag op het werk met een lint om de arm. Dat lint zal daar blijven tot volgende week woensdag als de dienstgroep vergadert met minister Margo Croes.

De vakbond Abvo stuurde een telegram naar de minister waarin zo spoedig mogelijk een onderhoud gevraagd wordt over de functie-evaluatie bij de kliniek, een proces dat al vanaf 1975 [illegible] nu toe echter geen concrete resultaten [illegible] beloftes van de voormalige ministers van Volksgezondheid en akkoorden die met vorige regeringen gesloten zijn.

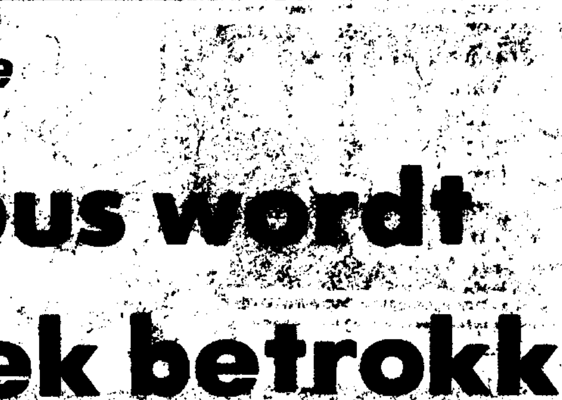
Zoals bekend laaide de ontevredenheid afgelopen woensdag zo hoog op, dat werknemers van een afdeling voor een uur het werk neerlegden en naar buiten liepen. De acties werden gisteren herhaald, terwijl vanmorgen ook voor een half uur de afdeling plat lag. Omdat vanaf gistermiddag reactie ontvangen is van minister Croes voor een onderhoud is besloten dat walkouts voorlopig van de baan zijn in afwachting van het resultaat van het onderhoud met de minister op woensdag. Zo verklaarde hoofd-verpleger en vice-voorzitter van de Abvo-werkgroep Roque Adriana vanmorgen desgevraagd.

Er is ook een telegram gestuurd naar premier Don Martina waar zijn bemiddeling gevraagd werd in dit conflict. Adriana legde uit dat de bemiddeling van de minister-president aanvankelijk gevraagd werd voor het vaststellen van een datum voor een onderhoud. Nu minister Croes zelf een onderhoud vastgesteld heeft op volgende week woensdag zal de werkgroep van de kliniek samen met de Abvo moeten beslissen of ze erop zullen staan dat de premier ook [illegible], aldus Adriana.

Als het onderhoud met de minister geen bevredigende resultaten heeft worden de acties - hoogstwaarschijnlijk in verhevigde mate - voortgezet, zo verklaarde Adriana.

Geen beslissing over bijdrage

Nieuwe campus wordt volgende week betrokken

WILLEMSTAD — De nieuwe UNA-campus wordt volgende week provisorisch betrokken. De verhuizing van de oude naar de nieuwe campus is al aan de gang, hoewel de nieuwe campus nog niet helemaal klaar is en niet is opgeleverd. Zo verklaarde UNA-secretaris Harold Hollander vanmorgen aan de Amigoe.

Officieel zal de nieuwe campus 12 september in gebruik genomen worden, tegelijkertijd met het begin van het nieuw academisch jaar, aldus Hollander. De campus heeft 100 kamers waarvan 95 permanent voor studenten gebruikt zullen worden terwijl de andere vijf gebruikt zullen worden als onder andere bergruimte, zo legde Hollander uit.

De oude campus te Schelpwijk had zestig lokalen die in principe als noodwoningen opgezet werden. Door een grote vertraging in de bouw van de nieuwe campus moest de campus te Schelpwijk voor langere tijd gebruikt worden dan aanvankelijk gepland.

Hollander verklaarde dat de nieuwe campus een veel aangenamer sfeer zal hebben met onder andere een ruime recreatiezaal en een restaurant. Er zijn enkele aspecten van de campus die nog verfijnd moeten worden. De bouw, zo vervolgde Hollander, is nog niet helemaal rond. Er ontbreken nog onder andere enige kranen terwijl ook de recreatiezaal afgebouwd moet worden.

Nu de studenten dichterbij de universiteit komen wonen zal het hele aspect van de UNA veranderen, zo zei de secretaris. De studenten zullen meer betrokken zijn bij het hele reilen en zeilen van de universiteit, wat ook hen ten goede komt.

Intussen is voor wat betreft de campus-bijdrage een brief gestuurd aan de minister van Onderwijs Jacques Veeris, waarin de situatie uitgelegd wordt, zo verklaarde Hollander. De minister heeft beloofd dat hij aan de hand van die brief advies zal vragen van juristen en de verschillende beursverlenende instellingen over de campusvergoeding die de studenten moeten betalen.

Zoals bekend werd eind vorig jaar de bijdrage verdubbeld van 150 tot 300 gulden per student per maand, hetgeen bij de studenten veel protest opriep. De campus-bewoners weigerden pertinent de verdubbelde bijdrage te betalen, aangezien hun beursgeld niet verhoogd was, en bleven gewoon de 150 gulden betalen. Dit bracht echter moeilijkheden met zich mee omdat er grote onduidelijkheid heerste over de maatregelen die genomen zouden kunnen worden voor het niet-betalen van de verhoogde bijdrage.

UNA-secretaris Hollander verklaarde toen dat er geen maatregelen genomen zouden worden tegen de studenten, maar dat er wel een gesprek gevoerd zou worden met de betrokken minister over de te nemen stappen. De mogelijkheden in dit geval zijn: ten eerste, een verhoging van het beursgeld zodat de verhoogde campusvergoeding betaald kan worden, of dat de campusvergoeding 150 gulden blijft, maar dat dan ook het beursgeld even hoog blijft. Hollander zei vanmorgen desgevraagd dat het wachten nu is op de minister om helderheid te brengen in deze zaak.

Partijen bespreken mogelijkheid voor mini-RTC in weekeinde

WILLEMSTAD — Op dit moment wordt hevig gezinspeeld met de gedachte om op initiatief van de MAN nog dit weekeinde een Antilliaanse ronde tafel conferentie op te zetten met participatie van alle Antilliaanse partijen.

Het verzet tegen het idee van een mini-RTC rees even snel als het idee zelf is opgekomen. Vooral de Arubaanse minderheidspartijen PPA en AVP voelen er weinig voor om de MEP in de besprekingen te betrekken, aangezien de Arubaanse meerderheidspartij zich overal verre heeft gehouden van deelname aan [illegible] RTC-werkgroep ingesteld door AVP-minister mr Mito Croes. Een mini-RTC wordt opgevat als een buigen voor de MEP en bij gevolg een diskwalificatie van de AVP. De AVP neemt het de andere partijen waarmee het samen zit in de regering kwalijk dat die erop over zijn gegaan om met de MEP te praten over de RTC.

Op Curacao zijn de meningen al evenzeer verdeeld over het houden van een RTC Antilliaanse stijl als voorbereiding op de grote RTC van over twee weken. Er is wel al over gesproken met minister mr Mito Croes van staatkundige structuur. Een besluit is evenwel nog niet gevallen.

George Hueck van de PNP zei het onzin te vinden dat er een mini-RTC wordt gehouden daar er in zo'n mini-RTC toch niets nieuws naar voren zou kunnen komen. Als die vergadering gehouden wordt dan zal dat alleen in het voordeel van de MEP zijn, aldus Hueck, en dat is onzin. De MEP had maar naar de vergaderingen van de werkgroep tot voorbereiding van de RTC moeten komen, vindt Hueck.

Hueck zei dat zijn partij eventueel wel enkele waarnemers naar de mini-RTC zou sturen indien dat plan doorgaat maar de kopstukken van de PNP zullen in ieder geval niet op die vergadering aanwezig zijn. Ook Ephraim Cijntje van de PSD vond het idee van een mini-RTC tijdverlies. De PSD is altijd voorstander van voorbereidende vergaderingen, zei Cijntje. In dit geval echter vindt de PSD dat elke vergadering tot voorbereiding op de RTC moet wachten tot de werkgroep klaar is met haar werk. "Want als er in de werkgroep niets bereikt is dan is het ook niet waarschijnlijk dat er op een mini-RTC iets bereikt wordt", aldus Cijntje. Mocht het zo zijn, zei Cijntje, dat er toch iets nieuws uit de mini-RTC komt dan betekent het dat de partijen die al die tijd in de voorbereidingswerkgroep hebben gewerkt niet eerlijk zijn geweest.

Agustin Diaz van de DP zag wel het nut in van een mini-RTC omdat volgens de DP-partijleider elk gesprek tussen alle politieke partijen aan te raden is. "Je krijgt op zo'n vergadering een idee van wat er op de RTC gaat komen en meer duidelijkheid omtrent het Arubaanse standpunt", zei Diaz. Een mini-RTC is geen tijdverlies doch [illegible] van de RTC, zei Diaz.

De DP is echter wel van mening dat de MAN met het idee van de mini-RTC is gekomen als een poging tot "face saving". Volgens Diaz voelt de MAN aan dat ondanks alle eerdere weigeringen om buiten de voorbereidingswerkgroep om met de MEP te praten, er toch op een of andere manier een gesprek moet komen met Aruba's grootste partij. Het zijn volgens Diaz de DP en de Frente geweest die altijd bereid waren met de MEP te praten. De MAN heeft zich gerealiseerd dat nu de eilandgebieden van Bonaire en de Bovenwinden al met Aruba hebben gesproken het eilandgebied Curacao (lees de MAN, RED) "de enige dwarsligger is", aldus Agustin Diaz.

[illegible] Martina van de MAN zei dat [illegible] de MEP gaat maar om Aruba en daar het de eilandsraad van Aruba is die samen met de andere eilanden moet beslissen over een gezamenlijke strategie op de RTC, is het noodzakelijk dat de meerderheid van de Arubaanse eilandsraad wordt gehoord. Die meerderheid is in dit geval toevallig de MEP, aldus Martina. Volgens Martina is het idee van de mini- of pre-RTC om alle partijen bij elkaar te krijgen, een gezamenlijk standpunt op te stellen en zo voorkomen dat vooral De Vijf voor een verrassing komen te staan.

Martina verwierp de DP-stelling dat zij altijd bereid was met de MEP te praten en dat de MAN nu als "face saving" ineens wel met de meerderheid van Aruba wil praten. De fractieleiders van de Curacaose eilandsraad hebben in de werkgroep staatkundige structuur, waar Diaz als fractieleider zelf zitting in had, unaniem besloten niet met de Arubaanse raadsdelegatie te praten doch deze te verwijzen naar de Antilliaanse werkgroep voorbereiding RTC (commissie Mito). In een vergadering van de Centrale Commissie daarna heeft Petrus van der Veen, namens de DP weer dit standpunt bevestigd, verklaarde Martina. Volgens Martina wilde de DP pas met de MEP praten nadat de Bovenwinden en Bonaire dit al hadden gedaan.

Courier aandacht voor Telecommunicatie

WILLEMSTAD — In verband met het internationale jaar voor de Telecommunicatie heeft het maandblad De Courier uitvoerige aandacht besteed aan dit onderwerp. De Courier is het orgaan van de samenwerking van de Europese Economische Gemeenschap (EG) met de [illegible] geassocieerde landen in Afrika, het Caribisch gebied en in de Pacific Oceaan. De [illegible] heeft via zijn ontwikkelingsfonds op verschillende manieren een bijdrage geleverd aan deze telecommunicatie.

Over ontslag bestuurderen

Conflict rond Mijnmij komt voor de rechter

WILLEMSTAD — Het conflict rond Mijnmaatschappij Curacao (MMC) nv zal waarschijnlijk voor de rechter uitgevochten gaan worden, zo meldt het Financiele Dagblad. Het conflict gaat tussen certificaathouders en het bestuur van MMC.

Certificaathouder [illegible].J. Verhoeven van Trustmij II, één der drie aandeelhouders in MMC, wil dat op een buitengewone vergadering van MMC alsnog het ontslag van twee bestuursleden aan de orde komt. Wordt dit geweigerd dan wil hij naar de rechtbank stappen om zo een buitengewone aandeelhoudersvergadering gedaan te krijgen.

MMC kent drie aandeelhouders: Bank Mees & Hope, Trustmij I en Trustmij II. Van Trustmij II heeft de heer Verhoeven zo'n dertig procent van de certificaten. Deze certificaathouders hebben slechts beperkte rechten. Trustmij II heeft twee leden in het bestuur van MMC. De certificaathouders hebben in januari opdracht gegeven aan hun vertegenwoordigers in het bestuur het ontslag op de agenda te plaatsen, maar dit werd geweigerd. Verhoeven wil dat hijzelf samen met de andere opposant C.B. van Leeuwen in de plaats komen van de twee bestuurderen die zij aan de kant willen gezet zien en dat zijn prof mr W.C.L. van der Grinten (bekend onder meer op de Antillen door zijn gastcolleges aan de Antilliaanse universiteit) en dr W. van der Kool. De oppositie geldt vooral de vaagheid met de plannen ten aanzien van het grote terrein, dat MMC in eigendom heeft, en waarvoor men eerst een toeristische bestemming op het oog had waarvoor uiteindelijk zo'n honderd miljoen gulden op tafel gelegd moesten worden en waarvoor men nu drie kleinschalige projecten op het oog heeft, waarvan één betrekking heeft op woningbouw voor de plaatselijke bevolking.

Errol Cova in "Wat zegt hij ervan"

WILLEMSTAD — In het programma "Wat zegt hij ervan" van Radio Hoyer wordt nogmaals gesproken met Errol Cova, als voorzitter van de Kamer van Vakbonden. Het programma wordt geleid door Anneke van Arkel en ditmaal kunnen de luisteraars rechtstreeks vragen stellen op telefoonnummer 61873, vanaf half [illegible]. De uitzending van het programma is om kwart voor negen.

WILLEMSTAD — Drie DP Statenleden, te weten Agustin Diaz, Bikker en Van der Veen hebben een verzoek ingediend voor een openbare Statenvergadering. Als agendapunt zal de regeringsverklaring van de minister-president van 28 januari besproken moeten worden.

Ricalit

ANTIL
Antilliaanse Handel Mij. n.v.

ATANOS ATROBE CU NOS SURTIDO DI "PLANTENBAKKEN" DI ASBESTOS PLUS TERA PA MATA NA PRIJS DI GANGA
(Pa temporada di Cuaresma)

TULIPANES	antes 26.00	awor 21.00
CLASICO	antes 60.00	awor 48.89
ROMANICOS	antes 54.00	awor 45.00
TICOS	antes 14.00	awor 11.45
PARAGUERA	antes 25.00	awor 20.89
JONICO 70	antes 65.00	awor 54.09
CONCHA	antes 59.00	awor 48.89
BARROCO	antes 18.00	awor 14.89
HUACALES	antes 50.00	awor 41.29
MALAYOS	antes 44.00	awor 38.59
GALAXIE	antes 18.50	awor 15.29
ANFORA	antes 28.50	awor 23.63
CLEPSIDRA	antes 69.00	awor 57.39
SIAMESES	antes 43.00	awor 35.99

ADEMAS PA PONE ASERCA

COWMANURE 40 lb. .... 5.75 pa saco
CYPRESS MULCH 30 lb. .... 5.50 pa saco
FERTILIZER 50 lb. .... 15.50 pa saco
POTTING SOIL 20 lb. .... 4.20 pa saco
TOP SOIL (tera pa mata) 40 lb. . . 5.50 pa saco

CASH & CARRY
TUR ESAKI NA BO ADRES PREFERI
ANTILLIAANSE HANDEL MIJ. N.V.

ANFORA
PARAGUERA
CLASICO

ANTILLIAANSE HANDELMIJ.
DAKOTA TEL.24040

CCA

COMPUTER COURSES ARUBA
ta invita bo pa un
ANOCHI DI INFORMACION

Nos lo duna bo informacion tocante e siguiente cursonan cu bo por sigui serca nos na Aruba:

- LEVEL 1 BASIC PROGRAMMING
- LEVEL 2 BASIC PROGRAMMING
- BASIC COMPUTER SCIENCE
- COBOL PROGRAMMING
- BASIC ELECTRONICS
- BASIC ELECTRONICS
- DIGITAL TECHNIQUES
- COMPUTER ELECTRONICS
- RADIO AND HI-FI SERVICING
- T.V. SERVICING

Fecha: 21 y 23 di februari.
Ora: 7'or - 10'or di anochi.
Lugar: Edificio di Visser Trading tras di Spark and Clean riba Boulevard.

Durante e anochi aki bo por bini y bai segun ta combini bo dentro di e oranan stipula.

Pa mas informacion por yama tambe 24022 entre 2'or y 6'or di atardi.

TE HUUR GEMEUBILEERD HUIS

Twee slaapkamers, twee badkamers. Grote zit- en eetkamer. Grote keuken - washok. Voor + achter porch. Garage met afdak.
Een jaar contract minimum.

Te bezichtigen tussen 6.30 en 8.30 p.m. Cumana 121.

Speciale aanbieding gedurende februari 1983.

15% KORTING

op kontante aankopen van:
HARDBOARD, BETONPLEX, BINDDRAAD, KLAPSTOELEN, ICE JUGS en BISONLIJMEN.
Tevens BRUYNZEEL PLYWOOD BK 3/4" f. 50,— per sheet.

INTAG INC.

Uw adres voor alle bouwmaterialen tegen lage prijzen.
Tel. 21174 - 24732.

FOR RENT
FURNISHED HOUSE
WITH PHONE GOOD LOCATION
HEGON N.V. 22672 — 22922

Eilandgebied Aruba

Het Water- en Energiebedrijf maakt hierbij bekend, dat de waterrekeningen over de maanden OKT.-NOV. 1982 uiterlijk op 18 FEBRUARI 1983 betaald moeten zijn en dat vanaf 21 FEBRUARI 1983 overgegaan zal worden tot afsluiting van de waterlevering. Men dient rekening te houden dat betalingen via de bank ons eerst na enige dagen bereiken.

Territorio Insular di Aruba

Pa medio di esaki Water- en Energiebedrijf ta participa su abonadonan cu e cuentanan di awa pa luna di OKTOBER y NOVEMBER 1982 mester ta paga pa mas tarda dia 18 FEBRUARI 1983 y cu dia 21 FEBRUARI 1983 lo cuminza cu desconeccion di entrega di awa. [illegible]

Wij zoeken voor spoedige in diensttreding

Enige Ponstypistes

die op onze I.B.M. 3742 Data Stations de zorg voor het ponsen en verifiëren van de invoer voor ons computercentrum op zich zullen nemen.

Vereist MAVO en type-diploma.

De voorkeur zal uitgaan naar ervaren krachten.
Alleen schriftelijke — met de hand geschreven — sollicitaties zullen in behandeling worden genomen.

F. BEIJDERWELLEN,
[illegible]

THE SPORTSDEPARTMENT AT
Strada
IS FULLY EQUIPPED
SPORTARTICLES AND SPORTSWEAR OF THE BEST BRANDS
HEAD, SPALDING, WILSON
KICKERS AND MANY MORE
WE HONOR ALL MAJOR CREDIT CARDS.

TE KOOP
GROOT HUIS
3 slaapkamers, 2 badkamers.
Aan Bucutiweg.
Vraagprijs f. 150.000.
Tel. 's morgens 22377, 's avonds 27839, Aruba.

GOBIERNU DI ARUBA
ta presenta riba pantalla
RIPITICION
di e programa
Relacionnan entre Aruba y Republica Dominicana
cu
DOÑA AURA DE LEON
Consul general di Republica Dominicana
DIPUTADO REMIE ZAANDAM
y
HEFE DI L.V.V. ING. VROLIJK
Diabierna 18 di Februari 1983 pa 8.30 p.m. na Tele-Aruba.

WATER, WATER,
gezond, schoon, fris, helder WATER.
bij FIESTA TRADING
net voorbij de gevangenis te Sabana.
Voor slechts f. 1,— per gallon.
SPECIALE OFFERTE
Voor elke 4 gallon water krijgt u 1 gallon gratis.
Ook verkopen wij f. 1,50 per gallon in onze eigen fles.
FIESTA TRADING
Bernardstraat 7
(Vlak bij Aruba Fruit Center)

ULTIMA II

Champagne... with roses!
...with violets... with orchids!

Three Outstanding Specials
Starting today till March 5, 1983

- With the purchase of two ULTIMA II products you can buy the "ULTIMA best of Bordeaux" for only Fls. 22.50.
- Purchasing Fls. 40.00 of any ULTIMA II products you can buy the "Country Getaway" set for Fls. 22.50.
- Buying Fls. 40.00 of any REVLON product we offer you the "Grand Four Color Collection" set for only Fls. 21.60.

ARUBA TRADING COMPANY

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; De Wit Stores in Sheratonhotel; Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

Kantooruren: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316, 22950. Pageboy: 027-774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.

Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115.

BIOSCOPEN
ORANJESTAD
Boulevard Theater: 20.30 uur *Annie* (alle leeft.); 24.00 uur *Provinciana ardiente* (18 jr.).
Rialto: 20.00 uur *Venom* (18 jr.); 22.30 uur *Love, Swedish style* (18 jr.).
BALASHI
Drive-in: 20.30 en 24.00 uur *Gentle savage* (18 jr.).
SAN NICOLAS
Principal: 20.30 uur *Body heat* (18 jr.); 24.00 uur *Girls are for loving* (18 jr.).

★★★

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz: tel.: 28288; Paradera: tel.: 25548; Savaneta: tel.: 47020; Brazil: tel.: 48301; Dakota: tel.: 29908; San Nicolas: tel.: 45906; tijdens kantooruren van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur: Pacia-straat 27, tel.: 24444.

BOTICA'S: Oranjestad: del Pueblo, tel.: 21253; San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

WACHTREGELING DOKTOREN: [illegible]
San Nicolas en Savaneta: dokter O.L. Ponsé, via Centro Clinica San Nicolas, tel.: 48833.

Voor [illegible] (Alarmcentrale tel.: 115)

★★★

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur [illegible]

SPORT
BASKETBAL (ASB): [illegible]

ZATERDAG
OPENBARE BIBLIOTHEEK [illegible] 17.00 uur; donderdag [illegible] gesloten en 's middags van 13.30-17.00 uur.

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00 [illegible]

12.00/13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdag de hele dag gesloten.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

STICHTING TOT BEVORDERING VAN VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00/13.00-16.00 uur. Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij praktijken in het Wit Gele Kruis-gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord [illegible] tel.: [illegible]

[illegible] 47A, [illegible] 10.00

STICHTING VOOR LEVENS[illegible] DEN [illegible] 7A, tel.: 23145 [illegible] t/m vrijdag [illegible] 13.30-

[illegible] CENTRE (Oranjestad): 24 uur per dag geopend [illegible]

SPORT
CAMACURI BOWLING CENTRE: dagelijks geopend van 18.00-24.00 uur; zaterdag van 13.00-19.00 uur; [illegible]

★★★

TELEARUBA: 17.00 Flintstone Frolics; 17.25 cartoons; 17.45 matinette; 18.45 news in Dutch; 19.00 telenovela; 19.30 cocktail musical; 20.00 telenoticias; 20.30 programa di AVD; 21.00 [illegible] 21.30 Arthur [illegible] [illegible]

Motie door MEP verworpen; wordt niets mee bereikt

Oppositie: water-ellende na vasthouden aan Aquanova

ORANJESTAD De vorige week aangevangen eilandsraadsvergadering op verzoek van de PPA-fractie over de alarmerende toestand bij het Water- en Energiebedrijf, kwam gistermiddag ten einde met het verwerpen van een oppositie-motie (PPA en AVP) over de watertoestand op het eiland. De MEP stemde met 11 aanwezige leden tegen deze motie, terwijl de aanwezige 10 oppositieleden voor stemden.

De verworpen oppositie-motie hield onder andere in dat het destijds aangegane contract voor een Aquanova-waterinstallatie geen succes is geworden. Dat hierbij geen onafhankelijke deskundige gefungeerd heeft, en dat de uitvoering van dit contract afhankelijk was gesteld van de resultaten van de proef-installatie. Voorts dat een door een onafhankelijke deskundige uit te brengen rapport nooit is opgesteld, met als gevolg dat twee Aquanova-eenheden geleverd werden die niet aan de in het contract gestelde eisen voldaan hebben.

Het gevolg hiervan was dat de bestaande Weir- en Aquachem-eenheden niet onderhouden werden, waardoor de bevolking vuil water uit de kraan kreeg en nog krijgt. Desondanks is het Bestuurscollege toch doorgegaan met de derde en de vierde Aquanova-units.

In de motie werd besloten: het beleid van het BC inzake het uitvoeren van het contract met Aquanova (voor de bouw van 4 eenheden), getekend op 30 december 1975, af te keuren. Het BC te verzoeken uitvoering van het aanvullend contract, getekend op 9 november 1982, inzake plant nummer 3 en plant nummer 4 van Aquanova aan te houden tot de eilandsraad over de stukken, officieel door het BC reeds aangeboden, een uitspraak heeft gedaan; het BC te verzoeken zich aan de bestaande regels van de comptabiliteitsvoorschriften te houden en de eilandsraad officieel te benaderen met een verzoek voor financiering van een Aquachem-unit. Dit alles zo spoedig mogelijk.

Voorts wordt het BC verzocht in verband met de informaties van het BC omtrent een aan te gaan contract met een bedrijf in Denemarken, zich eerst hieromtrent tot de eilandsraad te wenden.

Tot slot van het besluit wordt het BC verzocht in nauw overleg met de eilandsraad, de nodige stappen te ondernemen om tot een oplossing te geraken voor de bestaande problemen. Dit alles in overleg met enige consultants op dit gebied.

Van de zijde van de MEP-fractie werd erop gewezen dat met de onderhavige motie niets bereikt zou worden, daar reeds beslissingen genomen werden voor de bouw van water-installatie projecten (Aquachem- en Aquanova-projecten) om uit het waterprobleem te geraken. Met de bouw van een nieuwe waterinstallatie, die in oktober 1984 gereed zal zijn, zal het eiland over een ruim voldoende capaciteit van 30.000 ton water per dag beschikken, aldus gedeputeerde Efrain de Kort in zijn opmerkingen over de — volgens hem — onnodige indiening van de motie. Hij stelde dat de beslissing voor de bouw van deze nieuwe plant reeds gevallen is, maar dat nog niet besloten werd bij welke firma de bestelling geplaatst zal worden.

Informatiecollege bij APA over leesmethode voor Papiamento

ORANJESTAD — De informatiecollege, georganiseerd door de Arubaanse Pedagogische Academie (APA), worden vervolgd op dinsdag 22 februari. Er is een wijziging in het programma opgetreden. Op deze avond wordt door de werkgroep Onderwijszaken een inleiding gehouden getiteld: "Naar een leesmethode voor het Papiamento". Het oorspronkelijke informatiecollege van 22 februari: "Analyse van de leesmethode Lesa Bon" wordt hierdoor verschoven naar dinsdag 29 maart. Gezien de toekomstige ontwikkelingen op onderwijsgebied, zijn belangstellenden van harte welkom op deze lezing. Dit informatiecollege wordt gehouden op de APA, Wilhelminastraat 112, en begint om acht uur 's avonds.

Betico Croes op persconferentie:

SM-DP opdringen keurslijf aan Aruba

ORANJESTAD — Uitvoerig stond de voorzitter van de raadscommissie Onafhankelijkheid Aruba Betico Croes gisteren [illegible] rentie stil bij de ontwikkelingen rond de voorbereidingen voor de komende RTC in Den Haag. Hij bracht verslag uit over de besprekingen op de Bovenwinden.

Op Sint Maarten werd alleen met de DP fractie gesproken, aangezien de oppositieleden op Curacao waren in verband met de vergadering van de werkgroep. Een gedeelte van de Arubaanse delegatie ging voor een gesprek naar Saba terwijl met Sint Eustatius niet vergaderd kon worden omdat de leden van dit eiland eveneens op Curacao de vergadering van de werkgroep bijwoonden. Tijdens de vergadering met de DP op Sint Maarten -- de Amigoe berichtte reeds gisteren hierover -- stelde Claude Wathey duidelijk dat zijn partij geheel achter het zelfbeschikkingsrecht van Aruba staat, waarbij verwacht wordt dat ook het zelfbeschikkingsrecht van Sint Maarten op dezelfde wijze erkend wordt. Sint Maarten zal tijdens de komende RTC het standpunt van Aruba voor een aparte status ondersteunen. Ook was hij van mening dat de samenwerkingsverbanden van de Commissie van zeven te zwaar zijn. In dit verband haalde Betico Croes aan, dat hem van politieke zijde in Nederland ter ore was gekomen - de vaste Kamer-commissie zou gisteren met minister De Koning vergaderen -- dat in Nederlandse kringen men steeds meer voorstander is om Aruba en de overige Antillen samen te laten werken op losse basis doch op basis van gelijkheid gebaseerd op wederzijds respect, waaruit op den duur hecht samenwerkingsverband zou kunnen groeien. Dit punt vond ook tijdens de besprekingen op Sint Maarten eenzelfde instemming. Vooral ook omdat de overige Antillen geen onafhankelijkheid nu wensen en ook niet in de richting van onafhankelijkheid geduwd willen worden. Men is bevreesd wanneer er een te hechte samenwerking met Aruba bestaat, wanneer dit eiland onafhankelijk wordt, dat Aruba ook de andere eilanden in de onafhankelijkheid trekt. Daarom is Sint Maarten in principe de mening toegedaan om Aruba zo los mogelijk te maken en als Aruba onafhankelijk wil worden dat men dan de andere eilanden niet mee in de onafhankelijkheid trekt.

Bestuur SV WEB

BALASHI — Onlangs werd een nieuw bestuur gekozen voor de sportvereniging Water- en Energiebedrijf (WEB). Deze vereniging stelt zich ten doel: de bevordering van lichamelijke en sociale activiteiten van alle personeelsleden van het Water- en Energiebedrijf Aruba. Het nieuwe bestuur bestaat uit: voorzitter Dennis Yarzagaray, onder-voorzitter Benny Kock, secretaris Carlos Geerman, penningmeester Glenn Laclé, tweede secretaris Guillermo Figaroa, tweede penningmeester Tuyo [illegible], commissarissen [illegible], Carlos [illegible] Geerman.

Goed begin

ORANJESTAD — Tijdens zijn gistermiddag gehouden persconferentie deed MEP leider Betico Croes in zijn hoedanigheid van voorzitter van de raadscommissie een beroep op de pers om in deze moeilijke dagen ter voorbereiding van de RTC alle medewerking te verlenen. Hij deelde mee van plan te zijn iedere week een persconferentie te zullen houden om het contact met de pers te verstevigen. Door de aanwezige persmensen werd deze mededeling met instemming ontvangen, waarbij gesteld werd dat de pers altijd bereid is medewerking te verlenen en reeds vele malen om geregelde persconferenties heeft gevraagd doch dat deze verzoeken nimmer positief door de overheid beantwoord werden. De pers vond het een goed begin.

AVD over gesprek BC met Asoa

ORANJESTAD — Nadat de voorlichtingsdienst verleden week met een kort - nietszeggend - bericht kwam dat het Bestuurscollege met de ASOA (bond van hoger overheidspersoneel) had vergaderd en de ASOA daarop een uitvoerig bericht uitgaf, werd gistermiddag van de Arubaanse voorlichtingsdienst (AVD) een "aanvullend" bericht over dit gesprek ontvangen.

De vergadering werd van de zijde van het Bestuurscollege - aldus het AVD-bericht - bijgewoond door gedeputeerde Remie Zaandam samen met de twee adviseurs, de heren De Mey en Sologniër van de afdeling Personeelszaken. De Asoa bracht verschillende punten naar voren, waaronder de wens om vertegenwoordiging te krijgen in het Georganiseerd Overleg (GO) Ged. Zaandam gaf te kennen dat het BC dit Asoa-verzoek zal bestuderen, daar de overheidswerknemers door een andere vakbond in het GO vertegenwoordigd worden. De gedeputeerde deelde de Asoa-vertegenwoordigers verder mee dat het BC voorstellen heeft voor de invoering van een nieuwe rang in schaal 13. Besloten werd dat de Asoa op 15 maart zijn standpunt over deze zaak zal geven.

Bijeenkomst over plannen voor San Nicolas

SAN NICOLAS — Maandag wordt de jaarlijkse ledenvergadering gehouden voor alle commissies van Task Force San Nicolas en het bestuur van Don Bosco te San Nicolas. De commissies zijn: Operation Clean up, Sanifesta, Service Bureau en Camp groep. De vergadering begint om 7 uur 's avonds in het YMCA-gebouw in San Nicolas. Tijdens de vergadering zal informatie worden uitgewisseld en het [illegible] gesteld.

Voetbalteam met steun BC naar Venezuela

ORANJESTAD — Van 7 tot 13 maart wordt in Venezuela een internationaal adspirantenvoetbaltoernooi gehouden, waarvoor ook Aruba een uitnodiging heeft gekregen. In verband hiermee heeft de adspirantencommissie van de Arubaanse voetbalbond het Bestuurscollege benaderd met het verzoek de kosten voor uitzending van een Arubaanse ploeg op zich te nemen. Het BC is er mee akkoord gegaan de kosten voor 18 Arubaanse adspiranten op zich te nemen. Andere landen die aan het toernooi zullen deelnemen, zijn: Venezuela, Colombia, Puerto Rico en de Dominicaanse Republiek.

Van de adspirantencommissie wordt nog vernomen dat naast de 18 spelers, ook vier leiders de reis zullen meemaken. Dit zijn: een bestuurslid van de AVB als delegatieleider, trainer/coach Carlos Hart, lid van de adspirantencommissie Felix Hoek en de scheidsrechter Mando Boekhoudt. De Arubaanse delegatie vertrekt op 6 maart naar Maracay, waar het toernooi zal worden gehouden.

Ook bodem-geschil-procedure in de pen

In corruptie advertentiezaak:

MEP functionarissen denken aan cassatie

ORANJESTAD — Algemeen adviseur Betico Croes en de gedeputeerden Efrain de Kort en Daniel Leo zullen in cassatie gaan tegen het vonnis van het Hof van Justitie in de "Corruptie-advertentie" zaak tegen de AVP.

Afgelopen week bevestigde het Antilliaanse hof het vonnis van de rechter in eerste aanleg, waartegen beroep was aangetekend door de heren Croes, De Kort en Leo. Tijdens zijn gistermiddag gehouden persconferentie liet Betico Croes twijfels horen over de onpartijdigheid van hen die het vonnis hebben uitgesproken. Temeer omdat volgens Betico Croes er niets bewezen is dat tegen de wet is. Uitvoerig stond hij daarna stil bij de verschillende gevallen. Ten aanzien van ged. Daniel Leo stelde hij dat niet de gedeputeerde maar het BC besloten had de vergunning aan de broer van hem te geven. De heer Daniel Leo had hieraan niet deelgenomen noch de beslissing genomen. De offerte van de broer van de gedeputeerde was daarnaast lager dan het aanbod van de ALM, welke de goedkeuring van de eilandsraad had. Onbegrijpelijk noemde de heer Croes dat men dan van corruptie spreekt. Wat de kwestie van ged. De Kort en TAV betreft wees de heer Croes erop dat het bekend is dat gratis geleverd wordt als een service aan het publiek. In dit verband stelde hij dat bij het huis van Henny Eman hetzelfde was gebeurd. Hoe men nu ineens over corruptie kan spreken begreep de heer Croes evenmin. Ten aanzien van zijn eigen zaak noemde de heer Croes het eveneens onbegrijpelijk omdat alles wat rond Borges en Bolis was gebeurd in overeenstemming was [illegible] een besluit van Betico Croes doch van het bestuur van de Aruven. Onder geen omstandigheden zal [illegible] worden dat op deze wijze functionarissen van de MEP ten onrechte verdacht worden gemaakt. Het ligt dus ook in de bedoeling in cassatie te gaan, terwijl de advocaat [illegible] zaak mr. Hendrik Croes [illegible] bodemgeschil gaat beginnen, waardoor het onderzoek heropend wordt en de zaak geheel en uitvoerig behandeld kan worden.

Minister Liberia Peters:

Coruba verdient waardering

ORANJESTAD — Minister van Economische Zaken, mevrouw Maria Liberia-Peters, was vol lof over alles wat zij donderdag tijdens haar eerste bezoek als minister aan Aruba, gezien en gehoord had.

Zij was zeer onder de indruk van de bedrijvigheid bij Superior Tobacco Company en de wijze waarop deze sigarettenfabriek geleid wordt. Als je van dichtbij meemaakt hoe de zaken aangepakt worden, kan dit bepaalde beslissingen die de regering moet nemen erg vergemakkelijken. Aldus de minister, voor wie het een lust was de vrouwelijke krachten bij dit bedrijf aan het werk te zien.

De minister was van mening dat Aruba zeer trots moet zijn over zijn cooperatieve supermarkt Coruba, waar ook een bezoek werd gebracht. Zij constateerde dat de bevolking het werk van Coruba waardeert, onder andere door het feit dat er jaarlijks zo'n tweehonderd nieuwe Coruba-leden bijkomen. Naar de mening van de minister helpt Coruba mee aan het economisch beleid van de regering, vooral waar het de prijscontrole betreft.

Na een werkbezoek aan het departement van Economische Zaken op Aruba, had minister Liberia-Peters een lunchvergadering met de Kamer van Koophandel en de ATIA. Haar mening was, dat het voor een regering onmogelijk is een verantwoord economisch beleid te voeren, zonder nauwe contacten te onderhouden met de handel. Van de handel vernam zij verschillende punten, welke naar de mening van de handel niet bijdragen tot een gezond economisch beleid. Zij verklaarde dat de regering zijn huiswerk zal maken over de door de handel naar voren gebrachte punten.

Met gedeputeerde Efrain de Kort [illegible] van gedachten over de economische situatie op Aruba. Daarbij maakte zij de wetsveranderingen [illegible] bij de introductie van nieuwe bedrijven. De gedeputeerde had graag gezien dat er een verandering komt in de wet op de Vrije Zone, waarbij minister Liberia-Peters hem vertelde dat de regering ook op het gebied van de Vrije Zone met veranderingen zal komen.

De minister sprak ook met vertegenwoordigers van het cooperativisme op Aruba, waarbij zij de indruk kreeg dat het cooperativisme op het eiland een positieve ontwikkeling doormaakt. Op haar werd een beroep gedaan medewerking te verlenen voor de kadervorming en de beschikbaarstelling van informatie-materiaal voor de cooperatieve beweging. De vertegenwoordigers spraken daarbij tevens de wens uit dat het departement van Economische Zaken meer aandacht gaat besteden aan de cooperatieve-sectie.

Tot slot van haar bezoek aan Aruba, had minister Liberia-Peters een kennismakingsonderhoud met vertegenwoordigers van de publiciteitsmedia.

FTA seminar voor shop stewards

ORANJESTAD — De vakbond FTA houdt zaterdag en zondag zijn eerste seminar van dit jaar. Dit gebeurt in Centro Educativo Cristian van 8 uur 's morgens tot 4 uur 's middags. Hieraan nemen deel de FTA-shop stewards en andere genodigden. Tijdens het seminar zullen het financiele verslag van de FTA alsmede de verslagen van Cenfor en Cafta worden behandeld. Voorts zullen de FTA-begroting 1983 en de jaarprogramma's van Cenfor en Cafta worden aangeboden. Verder zullen er lezingen worden gehouden door de heren Henk Reeberg en Erwin Koenze, van de CGTC op Curaçao, over respectievelijk verzekeringsaangelegenheden en zelfontwikkeling.

Zakenvaria

BIJ HOTEL CAPTAIN'S Quarters in Windwardside op Saba is een gift-shop geopend genaamd "The Captain's Store". Voor de opening kwam mevrouw Marilyn Bodine, weduwe van de overleden eigenaar van Captains Quarters [illegible] C. Bodine, over uit Chicago. Mevrouw Bodine bracht uit de Verenigde Staten verschillende artikelen voor de winkel mee. Deze zijn niet zozeer bestemd voor de toerist, als wel voor de plaatselijke bevolking. Verder worden er in het kleine, maar exclusieve winkeltje vooral dingen, op Saba gemaakt, verkocht. Zo kan men er het beroemde Sabaanse kantwerk; "Saba Spice" een typisch Sabaans likeurtje; zwart koraal; en produkten van de Artisan Foundation vinden. Ook zijn er in de Captain's Store aquarellen van Robert Winkler, een Amerikaanse kunstschilder die vaak op Saba verblijft te koop; er zijn foto's van Joan Curtis, een Amerikaanse fotografe en schilderes, die in samenwerking met Saba Deep een serie prachtige foto's heeft gemaakt van het onderwatergebeuren om Saba, en ook de houtgravures van Wolf Paschke, een op Saba wonende Nederlandse kunstenaar, zijn er te koop. Naast Sabaanse produkten worden er ook artikelen uit St Eustatius verkocht, zoals de handgedraaide Mahoniehouten schalen en de op St Maarten vervaardigde glazen ornamentjes. The Captain's Store, geleid door Lorna Simmons is niet alleen voor de toerist maar ook voor de eigen bevolking een aanwinst, niet alleen door de [illegible] van de geboden artikelen maar ook door de smaakvolle aanbieding hiervan.

Guyana wil Antillen in Caricom

GEORGETOWN — De Caribische gemeenschap (CARICOM) wil haar betrekkingen met de Nederlandse Antillen, Martinique en Guadeloupe ontwikkelen. Dit heeft de minister van Buitenlandse Zaken van Guyana, Rashleigh Jackson, zaterdagavond verklaard voor Radio Georgetown.

De minister zei dat uit contacten met Nederland en Frankrijk is gebleken dat de Nederlandse en Franse Antillen zich willen associeren met de CARICOM.

Tot op heden zijn de twaalf leden van de Caribische Gemeenschap allen kolonies of exkolonies van Groot-Brittannie.

Personalia

OP DE KATHOLIEKE begraafplaats had gistermiddag de begrafenis plaats van de op 66-jarige leeftijd overleden Pedro Brokke. Naast familieleden en vrienden bevonden zich ook zijn RCA-vrienden, voor welk team hij samen met zijn broers Jossy, Janey en Chombey vele malen de driekleuren van deze kampioensploeg op het voetbalveld verdedigde. In 1950 verbleef hij een jaar op Curacao tijdens welke periode hij voor SUBT uitkwam. De heer Brokke was bij enige groothandelszaken als salesman werkzaam, [illegible] hij de Brokke Trading begon. Jaren geleden was hij een van de eersten die een steelband uit Trinidad naar Aruba bracht, welke toen in de Viceroybar van Mario S. Arends speelde.

Vier miljoen dwangarbeiders in Sovjet-Unie

WASHINGTON — Het aantal dwangarbeiders in de Sovjet-Unie bedraagt ongeveer vier miljoen, van wie er tenminste 10.000 om politieke of godsdienstige reden zijn veroordeeld. Dit staat in een in Washington gepubliceerde studie, die het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken heeft verricht ten behoeve van het Congres.

Deze dwangarbeiders verblijven in ongeveer [illegible] kampen die zich in de gehele Sovjet-Unie bevinden. Enkele kampen liggen langs het tracé van de in aanbouw zijnde aardgaspijpleiding van Siberie naar West-Europa.

De aldaar ingezette dwangarbeiders werken volgens het ministerie onder extreme weersomstandigheden zonder adequate kleding en voedsel. Op grond hiervan beschuldigt de studie de Sovjet-Unie van overtreding van het internationale recht, met name de anti-slavernij-conventie van 1926 en het handvest van de Verenigde Naties.

In de Sovjet-Unie werken ook in Vietnam geworven arbeiders, die weinig verdienen en onder slechte omstandigheden leven.

Accu's in trek bij dieven

ORANJESTAD — De politie kreeg woensdag een aantal diefstallen te behandelen.

Een man deed aangifte van joyriding met zijn auto, die voor zijn woning in Oranjestad geparkeerd stond. De politie trof de auto aan in een der steegjes in San Nicolas. De radiateur en accu bleken te zijn verdwenen.

Een andere man meldde de diefstal van twee accu's, met een waarde van tweehonderd gulden [illegible]. De boot lag ter hoogte van de pier van de Bucuti Yacht Club.

Van een aannemer werden twee afbakeningslampen met accu's, ter waarde van 700 gulden, gestolen. Deze artikelen lagen in een bouwput aan de Apelsinastraat, waar werkzaamheden verricht worden.

De manager van een zaak in de Nassaustraat meldde de vernieling van een vitrine, waarbij twee radio-cassette-recorders weggenomen werden.

Tenslotte meldde de man A.V. diefstal uit zijn woning te Noord. Juwelen, ter waarde van duizend gulden werden als buit meegenomen.

Biniendo dj'atras pa gana ku skor di 8-7

Twins a elimina Sta Rosa for di play-off

WILLEMSTAD — Twins V&M ayeranochi a bini dj'atras i propina Sta Rosa/Nabco un sla mortal den e serie semi final di sòftbòl maskulino dòbel A. Ora ku ya tar hende a kere ku e ekipo di Sta Rosa a sigura su partisipashon den e serie kontra Fuji i asina purba di klasifika pa e final kontra Tigres, Twins a bons bek duru i dal e ekipo ku skor di 8-7. Di e forma aki tambe Nabco a keda elimina for di e play-off i awor nan tin di warda wak e siguiente kampeonato kiko nan por logra.

Den e prome partido ku tambe a tuma luga den stadion di SUBT ayeranochi, valido pa kategoria femenino dòbel A, e ekipo di Rising Trotters a dal Wild Cats/Coca Cola ku skor aplastante di 11-4. Pitcher ganadó a resulta Viviana Clara, mientras ku Rosalyn Kinburn a karga e derota.

Pa awenochi e ekipo di Trotters tin di bolbe subi tereno pa enfrenta nada menos ku Pichingolo kende tin un dòbel programa pendiente ya ku pa mitar di ocho nan tin di enfrenta primeramente e muchanan di Green Sands. Ambos enkuentro ta primintí di bira sumamente interesante ya ku Pichingolo ainda no a perde e tabata di posishon di un forma invikto. Ambos ekipo lo bini tur ku tin pa kibra e invikto en kuestion.

TWINS-NABCO

Pa bini bek riba e partido di Twins i Nabco, por bisa ku esaki tabata di bon nivel i sigur hopi emoshonante. Ambos ekipo a bataya tambe formalmente pa bai ku e triunfo ya ku un derota lo a nifika eliminashon for di e play-off.

Tabata e ekipo di Twins ku ta tuma ventaha di 2-0 den nan prome oportunidat na bate. E muchanan di Sta Rosa den e di dos mitar dje mesun entrada ta reakshona fuertemente i boltu e skor na 3-2 den nan fabor. Twins na su turno ta bolbe tuma e liderato den kabes di dos, krusando e plato di kas na dos okashon, 4-3, pa despues Nabco hasi pareu den bòm di tres.

Ambos ekipo a pasa e di kuater inning sin por a anota i tabata den bòm di sinku ku Twins a bai ariba ku skor di 5-4. Un biaha mas Nabco ta bolbe tuma e liderato bek, despues di anota dos kareda mas den bom di sinku i unu den di seis i bai para komodamente te na 7-5. I fanatikada di Nabco ya a kuminsa bandona e tereno di wega ku kara sonriente, lubidando ku ainda Twins tabatin un oportunidat mas pa presenta na bate.

PITCHEO

I tabata netamente den e ultimo turno aki dje ekipo di Twins kaminda ku e pitcheo di Ronald "Doble" Schoop a floha konsiderablemente i rapidamente e ta wordu kastiga.

Un doblete pa empata i un fly di sakrifisio ta disidi e partido tòg ku anotashon di 8-7 na fabor di Twins, ku awor tin di enfrenta Fuji den un serie miho di tres pa saka e di dos finalista ku tin di enfrenta Tigres. Ayeranochi Eddy "Compader" Sloop a bolbe lucí komo pitcher pa Twins sigurando e viktoria, mientras ku Ronald Schoop a karga e derota.

Pa awenochi Pichingolo tin un programa dòbel ora ku pa 7.30 nan enfrenta Green Sands i pa 9'or Rising Trotters. Ambos enkuentro ta valido pa kategoria femenino AA i ta tuma luga den stadion di SUBT. E serie entre Twins i Fuji ta inisia djadumingu proksimo pa 4'or di atardi na tereno di Zapateer.

WILLEMSTAD — Riba e kombinashon di potret por mira primeramente te ariba un hungada durante dje partido entre Twins i Nabco. Un hungado di Sta Rosa ta anota mientras ku e catcher di Twins ta ku e bala den man ku un hungado tratando di yega tersera. Tambe por mira respektivamente e pitchernan Eddy Sloop, kende a bolbe bai ku e viktoria i Ronald Schoop kende a karga e derota.

Vòlibòl Hubenil selebrando su prome lustro

WILLEMSTAD — De kuadro di selebrashon di e promé lustro di Vòlibòl Hubenil, tur ekipo a risibi un komunikado kaminda e plannan a ser trese dilanti pa introdusi mini-vòlibòl na Korsou. Komishon Vòlibòl Hubenil lo ütilisa e aña di promé lustro di vòlibòl hubenil tantu komo aña di reorganisashon, restrukturashon, konsientisashon i tambe di motivashon.

Den e kuadro aki mester ye[...] na un sistema pa elevá nivel [...] vòlibòl deporte den tur aspekt[...]

Konsekuensia di esaki ta [...] mester kuminsa mira dilant[...] pone meta pa yega i traha e ka[...]minda pa logrele. Mester ku[...]minsa eksigi mas di nos me[...] nos miembronan. Den futu[...] mester garantisa ku guia di n[...] muchanan ta den man di hend[...] ku ta kapasitá i formá pa hasi [...] trabou aki; den un futuro [...] mucho lèu lo no por permiti [...] guia di nos hoben deportistan[...] ta den man di hende ku no t[...] respaldo di nos organisashon.

Saliendo for di e pensament[...] aki, lo trese algun kambio den [...] programa anual di vòlib[...] hubenil.

Na kuminsamentu di mart [...] inisiá ku un kurso di AB[O] (Algemene Basis Opleiding) [...] dirigentenan di nos muchanan.

E kurso aki ta obligatorio pa t[...] dirigente ku ke sigui un ot[ro] kurso organisá dor di Komishon Vòlibòl Hubenil. Ku ot[ro] palabra, sin diploma di ABO [...] por inskribi pa e kurso di arbit[...] ku lo kuminsa medio apríl, [...] pa e kurso di dirigente di vòlib[òl] (volleyball leider) ku lo kumin[sa] fin di mei.

Moveshon ta start den FeVoKo

Torneonan relampago di vòlibòl

WILLEMSTAD — Pa trese un tiki moveshon den e seno di vòlibòl lokal direktiva di FeVoKo lo organisa un torneo relampago pa e ekiponan di klase superior djarason 23 i djadumingu 27 di februari proksimo. E ekiponan por kuminsa test nan hungadónan i eventuál nan adkisishonan nobo. Direktiva ta spera ku tur ekipo lo asisti na tempu, di manera ku tur kos por bai na ordu. Den luna di mart FeVoKo lo organisa un torneo relampago pa ekiponan di klase A.

E ekiponan a ser reparti den dos grupo:

Grupo A Maskulino
Stakamahachi, Warwarú, Jets, Xaverianen.

Grupo B Maskulino
The Birds, Red, Olympic i Selekshon Hubenil.

Grupo A Femenino
Hurricane, Flying Six, Volley Birds i Mea Berde.

Grupo B Femenino
Xaverianen, Green Socks, Zjuntan, i Selekshon Hubenil.

Tur wega lo tuma luga na SDK ku e siguiente reglanan: E ekiponan lo enfrenta otro den 1 set ku lo bai te 20 punto ku un durashon maksimo di 20 minüt. Si despues di 20 minüt e skore ta empata ta sigui te ora tin un diferensha di 2 punto; e ekipo ku yega mas ku 5 minüt despues di e ora stipula ta perde e partido pa default; ta hanya 2 punto pa kada set ganá, 1 punto pa set perdí i sero punto ora perde pa default.

Programa 23 februari: Kabayeros
7.30 Stakamahachi-Jets; 7.50 Warwarú-Xaverianen; 8.00 Stakamahachi-Xaverianen; 8.30 Warwaru-Jets; 9.00 Jets-Xaverianen; 9.30 Stakamahachi-Warwarú.

Damas
7.30 Hurricane-Volley Birds; 7.50 Flying Six-Mea Berde; 8.00 Hurricane-Mea Berde; 8.30 Flying Six-Volley Birds; 9.00 Mea Berde-Volley Birds; 9.30 Hurricane-Flying Six.

Programa djadumingu 27 di februari 1983
Kabayeros
5.30 Selekshon Hubenil-Red; 6.00 The Birds-Olympic; 6.30 Selekshon Hubenil-Olympic; 7.00 The Birds-Red; 7.30 Olympic-Red; 8.00 Selekshon Hubenil-The Birds.

Damas
5.30 Xaverianen-Selekshon Hubenil; 6.00 Green Socks-Zjuntan; 6.30 Xaverianen-Zjuntan; 7.00 Green Socks-Selekshon Hubenil; 7.30 Zjuntan-Selekshon Hubenil; 8.00 Xaverianen-Green Socks.

Finale
8.45 ganadó grupo A kontra ganadó grupo B maskulino; 8.45 ganadó grupo A kontra ganadó grupo B femenino. Final lo bai sigun e sistema mihó di tres.

Kada ekipo tin ku atene su mes na reglanan di FeVoKo. Ta aseptá refuerso ku outorisashon di e ekiponan, pero mester pone FeVoKo si na altura di esaki promé ku wega, mustrando karta firmá pa ekiponan konserní. [...] ga sin uniform of sin number. Djarason dia 23 di februari entrada lo ta gratis, dia 27 di februari si lo kobra entrada.

Nieuw bestuur automobielclub Curacao

WILLEMSTAD — Op de algemene ledenvergadering van de Automobielclub Curacao van 9 februari jongstleden werd voor het verenigingsjaar 1983 het volgende nieuwe Bestuur gekozen. F.v.d. Veen voorzitter, W. Kleinveld penningmeester, C. Koper secretaris, M. den Dulk commissaris, H. de Vries commissaris., E. Venekatte commissaris.

Dit bestuur hoopt in het komend rally jaar een aantal goede autosport evenementen te houden.

Het programma ziet er als volgt uit:

6 maart-Toyota Rally; 12 mei-Hill Climb; Eind mei-Voorjaarsrit; 5 juni-Ronde van Curacao; 17 juli-Familierit; 28 augustus-Instruktierit; 27 [...] & Fuhrman rally; 23 oktober-Najaarsrit; 19 november-Nightrally; 15 december-Ballentine Rally.

De bijzonderheden van de Toyota rally zijn: Een gezelligheidsrit over een afstand van 45 kilometer over goed berijdbare wegen. De start is vanaf 09.00 's morgens op het parkeerterrein van Zuikertuintje. Er zal worden gereden in een A en B klasse.

De inschrijving voor deze rit vindt plaats op woensdag 2 maart tussen 20.00 en 22.00 in Hotel Bellevue (Passangrahan) Nieuwe leden zijn van harte welkom en kunnen zich opgeven op deze inschrijvingsavond. Het nieuwe bestuur zal proberen om 1983 een groots rally jaar te maken.

VOETBAL/LONDEN — Wanneer de Engelse voetbalbond en de Engelse omroepen niet snel tot overeenstemming komen, bestaat een grote kans dat het Engelse publiek het volgende seizoen verstoken blijft van voetbalwedstrijden op de televisie. De Engelse bond brengt het grote aantal uitzendingen op tv in verband met de teruglopende toeschouwersaantallen in de stadions. De gezamenlijke omroepen hebben het nieuwe programma voor twee jaar aangeboden voor twintig miljoen gulden. De voetbalassociatie ging niet op het voorstel in.

Onder sponserschap van Malta Amstel

Succesvol jeugdtennis toernooi ten einde

WILLEMSTAD — Afgelopen weekeinde is er een einde gekomen aan het succesvolle "Malta Amstel" jeugdtennis toernooi, georganiseerd door de jeugdcommissie van de CLTB. Het toernooi startte op 22 januari en eindigde op 12 februari jongstleden. Na de laatste wedstrijd, omstreeks 6 uur, werden enkele medailles door de sponser's vertegenwoordiger, de heer Tony Veth, aan de finalisten uitgereikt. De trofeeen voor de winnaars van dit toernooi worden eind juni uitgereikt.

De eindresultaten zijn als volgt:

Meisjes 12 jaar: Patricia Dijkhuizen (kamp.)-Annette Coffie (sub-kamp.) 6-1, 6-3.
Jongens 12 jaar: Richard Chapman (kamp.)-William Mau-A-Sam (sub-kamp.) 6-0, 6-0.
Meisjes 14 jaar: Nannette van Lanschot (kamp.)-Esther Verspuy (sub-kamp.) 6-1, 6-1.
Jongens 14 jaar: Patrick Brandt (kamp.)-Rymar Gerth (sub-kamp.) 6-4, 6-1.
Meisjes 16 jaar: Abigail Paula (kamp.)-Helaine Gerth (sub-kamp.) [...]
Jongens 16 jaar: Stephen Coffie (kamp.)-Albert Best (sub-kamp.) 6-1, [...]
Meisjes 18 jaar: Solange Simon (kamp.)-Laura Spanbroek (sub-kamp.) [...]
Jongens 18 jaar: Marcel Verspuy (kamp.)-Rensley Simon (sub-kamp.) 6-2, 4-6, 7-5.

CURACAOSE KAMPIOENSCHAPPEN

Morgen, zaterdag om 9 uur 's morgens, gaan de Curaçaose kampioenschappen van start op de banen van Asiento te Rust & Burgh en op CSC te Damacor. Voor dit toernooi hebben 105 jongelui in alle leeftijdsgroepen ingeschreven. Gedurende dit weekeinde zullen alle round robbings worden afgespeeld. Het programma is als volgt:

Zaterdag
Op ASIENTO spelen alle meisjes en jongens van 10 en 12 jaar. Op CSC, alle jongens uit de leeftijdsgroepen 14, 16 en 18 jaar.

Zondag
Op RCC te Mon Repos, vanaf 9 uur, alle leeftijdsgroepen. Het programma zal zaterdag worden bekendgemaakt.

SKI/COPPER MOUNTAIN — Bill Johnson is Amerikaans kampioen op de afdaling geworden. Hij finishte in 1 minuut en 53,96 seconden. Pam Fletcher behaalde de titel bij de dames. Zij legde het traject af in 1.38,58.

[...] behoudt wereldtitel

EAST RUTHERFORD — De Amerikaan S.T.Gordon heeft gisteren in East Rutherford (VS) de bokswereldtitel in het lichtzwaargewicht (WBC-versie) behouden. Gordon versloeg zijn Amerikaanse uitdager Jesse Burnett door knock-out in de achtste ronde. Gordon (23 jaar) toonde zich gedurende de 24 minuten, dat het gevecht in beslag nam, superieur aan zijn veertien jaar oudere landgenoot. Het was de eerste keer dat Gordon de lichtzwaargewichttitel, die hij vorig jaar juni veroverde, verdedigde.

Clubkampioenschap schaakvereniging Curacao

WILLEMSTAD — Voor de voorronden van het clubkampioenschap bij schaakvereniging Curacao, werden nog de volgende twee partijen afgewerkt:

Thomas - Remmerswaal 1/2 - 1/2; Thomas - Marten 1-0.

Met alleen de belangrijke partij Voskamp - J. van Loon pending, is de stand als volgt:

Groep A
A. Smith 5 1/2; Blanken 4; Jilesen 3 1/2; Klok 3 SB; E. de Castro 3; Nicastia 2.
Groep B
Thomas 4 1/2 p.; Roose 4; Remmerswaal 3; Jong 1 1/2; Marten 1; B. de Castro Jr. 1.
Groep C
Zonenschain 3 1/2 p.; S. de Castro Sr. 3 SB; De Vos 3; Richardson 2 1/2; H. van Loon 2; Barkmeyer 1.
Groep D
Moron 5 1/2 p.; Zalm 5 1/2; Van Weert 4; Van Hemert 3; Silberstein 2; J. de Castro 1; Phelipa 0.
Groep E
Voskamp 5 uit 5; J. van Loon 4 1/2 uit 5; Daou 4 1/2 uit 4; De Vries 2 uit 6 SB; Rosaria 2 uit 6; Niemel 1 uit 6; Luckmann 1 uit 6.

De finalegroepen zijn als volgt:

A-klasse
1. J. van Loon/Daou; 2. Voskamp; 3. Thomas; 4. Roose; 5. Zalm; 6. Moron; 7. A. Smith; 8. Zonenschain; 9. Blanken; 10. S. de Castro Sr.
B-klasse
1. J. van Loon/Daou; 2. Van Weert; 3. Van Hemert; 4. Richardson; 5. De Vos; 6. Jilesen; 7. Klok; 8. R. de Vries; 9. Jong; 10. Remmerswaal.
C-klasse
1. J. de Castro; 2. S. de Castro Jr. 3. Niemel; 4. Phelipa; 5. Wisse; 6. Barkmeyer; 7. Rudolf; 8. Rosaria.
C-klasse II
1. Nicastia; 2. Cathalina; 3. H. van Loon; 4. Marten; 5. Silberstein; 6. E. de Castro; 7. Olbina.

Programma voor maandag aanstaande is:
Thomas - Zonenschain; Roose - Smith; Zalm - Moron; J. de Castro - Rosaria; S. de Castro jr - Rudolf; Phelipa - Wisse; H. van Loon - E. de Castro.
Van Weert - Jong; Van Hemert - De Vries; Richardson - Klok; De Vos - Jilesen; Niemel - Barkmeyer; Cathalina - Olbina; Marten - Silberstein.

Eventuele afzeggingen bij de wedstrijdleider (Moron, tel.: 23070) vóór 12 uur 's middags op de speeldag.

CSC tennis-kampioenschappen

WILLEMSTAD — Tennisvereniging CSC start op 28 februari aanstaande zijn seniorenkampioenschap, zowel voor dames als heren. Ingeschreven kan worden in de klassen enkel A, B, C en dubbel. 21 februari is aangehouden als [...]

Alle wedstrijden zullen gespeeld worden op de tennisbanen van CSC te Damacor, zowel gedurende de week als tijdens de weekeindes. Door de week beginnen de wedstrijden om zes uur, terwijl gedurende de weekeindes de speeltijden zullen worden vervroegd. Voor de inschrijving kan men ook terecht op CSC te Damacor.

TAFELTENNIS/BOEDAPEST — Hongarije heeft de 30-jarige topspeler Tibor Klampar niet ingeschreven voor het toernooi om de wereldkampioenschappen, dat op 28 april in Tokio begint. De Hongaarse bond gaf als reden op "een gebrek aan discipline". Klampar is door zijn club Spartacus voor dezelfde reden al enige maanden geschorst. Hij veroverde in zijn loopbaan twee keer het wereldkampioenschap en drie keer de Europese titel.

Landamentu pa publiko na SDK

WILLEMSTAD — Direktiva di Sentro Deportivo Korsou ta pone na konosementu di publiko ku entrante awe djabierne ta kuminsa atrobe ku landamentu pa publiko. Por lo pronto esaki lo ta posibel riba djabierne di 2 pa 5'or, diasabra di 2 pa 5'or i djadumingu di 9'or pa 12'or di mardi i di 2 or pa 5'or di atardi. Entrada a keda limita na dos i un florin, respektivamente pa hende grandi i mucha.

Entrega mesa di domino na Mundu Nobo

WILLEMSTAD — Awenochi pa 8'or gerensia di e emisora Radio Mil Dies ku su Mikrofono di Oro lo hasi entrega di e mesa di domino kua durante e eventonan di Karnaval tabata i keda prìntitì na e bario. Esaki tabata en relashon ku e kontribushon kua e bario di Mundu Nobo ta duna na Karnaval. Entrega dje mesa di domino lo tuma luga logikamente bou di Palu bebou di veld di Mundu Nobo. Kaminda ku "komentador" Persey Pinedo lo presenta pa tuma e premio na nomber di e bario. E entrega lo wordu transmiti tambe bibu i direkto via dje emisora en kuestion.

CURAÇAO AGENDA

[illegible]

BIOSCOPEN

[illegible]

THEATER DE TEMPEL

20.30 uur Filmliga-filmhuis

[illegible]

Lezing over "Koenan di bida"

WILLEMSTAD — De bekende "Vi" Coco brengt morgen, zaterdag van [illegible] tot [illegible] uur [illegible] lezing over zijn boek "Koenan di bida" in de [illegible] van boekhandel Augustinus. Er is dan ook gelegenheid om dit boek te kopen dat meteen door Vi zelf ondertekend kan worden.

Expositie Murray Bloem bij Purimfeest

WILLEMSTAD — In verband met het Joodse "Purimfeest" wordt van zondag 20 februari tot en met zaterdag 26 februari in het Curaçaos museum een tentoonstelling gehouden van Murray Bloem's "Boek van Esther". Op de avond van de opening van de tentoonstelling op 20 februari heeft de Amerikaanse artiest zelf een uitleg van alle 17 werken van de expositie. Op woensdag 23 februari presenteren Murray Bloem en zijn vrouw van acht tot tien 's avonds een lezing met dias op het thema "Jerusalem, City of peace".

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS

tot 10 woorden

F. 5,50

Elk woord meer f. 0,25

UITSLUITEND A CONTANT!

TE KOOP GEBODEN CURAÇAO

SPLINTERNIEUW WOONHUIS op eigendomsgrond te Korporaalweg 12, vraagprijs fl. 250.000,-, Inl.: tel.: 615269 b.g.g. tel.: 82745.

HONDA CIVIC '75, Weg naar Bonde [illegible] na 6.30 pm.

SURFPLANK DUFOUR Sun, model '82, 1/2 jaar oud, fl. 850,-, tel.: 81209.

RACEFIETS I.Z.G.S. met 10 versnellingen, tel.: 673[illegible].

LANCER 1981, km.-st. 35.000, prijs n.o.t.k., tel.: 54153, Architectenweg 3.

TV GE black & white met stand 23"; auto Hornet '74, tel.: 78373.

MAZDA RX-7, 1980 i.z.g.s., fin. mogelijk. Inl.: tel.: 77067/76611 5.00-8.00 pm.

AUDI 80, bj. '77, Hispaniolaweg 5, tel.: 84517.

TOYOTA COROLLA 1978; GMC-Van 1976; Spaanse gitaar Fender (1982). Inl.: tel.: 78205.

TOYOTA COROLLA 1976, tel.: 82650, Tipepiaalweg 18.

HARLEY DAVIDSON Sportster, bj. '79, 2 cyl., 900 cc; fiberglass boot "Gamefisher", 12 ft. Te bevr.: tel.: 674382.

VENEZOLAANSE DAKPANNEN à 90 ct.; Nissan Patrol Jeep '72 fl. 3.200,-; 16 mm Bolex filmcamera met toebehoren (z.g.a.n.) fl. 2.500,-, bij W. Nagelkerken, Kaya Kokoncha 20 (zijstr. Apollostraat).

[illegible]ENDE PONTIAC [illegible], 8 cylinder, fully [illegible] beste bod boven NAfl. 2.000,-, tel.: 23688.

MISTRAL KAILUA, in zeer goede staat (1 1/2 jaar), speciaal voor [illegible] wind en zee, tel.: 67196[illegible].

NIEUWE BS-banden 615x13, tel.: 611426.

AUTO SIMCA 1100 1978, fl. 4.500,-; nieuwe stoof fl. 750,-; secondhand stoof fl. 200,-, tel.: 78851, Hiraweg 2.

WEGENS VERTREK: Ford LTD '74, in goede staat met [illegible] vraagprijs [illegible] kennels, 4[illegible] fl. 40,-, 57x40x[illegible] fl. 85,-; een uitgebr[illegible] houten aanbouwkast, 12 planken 40x100, 6 planken 40x50, 4 hoekstukken, prijs fl. 500,-, tel.: 81592.

RENAULT 5 TL '76, fl. 1.400,-, tel.: 81281.

JEEP SUZUKI, 1 jr. oud; kamboekastje, tel.: 671262 na 13.00 uur.

WEGENS VERTREK: 20 ft. [illegible] zeiljacht; Hobiecat [illegible] trailer, tel.: 70995.

WOONHUIS MET beneden en bovenverdieping, voorzien van 3 slaapkamers, 2 badkamers, meidenkamer met bad, deepwell, bergkelder, in omgeving Sta. Maria, eigendomsgrond ±900 m2, vraagprijs fl. 165.000,-. Inlichtingen: tel.: 35197.

GALGA (Ford Van 1977), airco, aut. powersteering, fl. 6.000,-, tel.: 78741.

PORCH SALE: Mahonie stoel; rieten salontafel, bed met kast en bureaublad (maat, groen); div. manden, potten (bamboe/riet); [illegible] rol- [illegible] lampen, [illegible] surfboards; [illegible] Buick Skylark 1981, [illegible] nieuw, Pòngò 4 (weg naar [illegible] voorbij Abrahamsz).

SPLINTERNIEUWE SURFPLANK (Dimarrage), nooit gebruikt, mast, giek, groot zeil + autosteunen, vraagprijs NAfl. 1.000,-, De Haard, Mauritslaan 7, Emmastad, tel.: 9-2509.

BUICK SKYLARK 1981, zeer goed onderhouden, full equipped, airco, radio AM/FM, tape, financiering mogelijk, tel.: 671803.

HONDA CIVIC 1977 i.z.g.s., tel.: 36478.

WEGENS OVERCOMPLEET: grote Westinghouse [illegible] 750,-; [illegible] met boekenrek fl. 160,-; Spalding tennisracket fl. 50,-; Kodak Colorburst 100 fl. 50,-; tapijt bruin 1.50x[illegible] fl. 60,-; tapijt bruin/beige 1.25x1.90 fl. 100,-; tapijt doorsnee 1.45 fl. 100,-, John de Poolstraat 1, tel.: 78049.

TERREIN (JONGBLOED), groot: 1.160 m2, prijs n.o.t.k., bouw van appartementen mogelijk, tel.: 611061 (kantoor), tel.: 35763 (privé).

VOLKSWAGEN 1300 1976, in goede staat, Hugenholtzweg 47, tel.: 55009.

TOYOTA COROLLA 1978 i.z.g.s., tel.: 89752.

AMERIKAANSE SPEEDBOAT, 23 ft., merk Regal, als nieuw, [illegible] 180 PK inb. [illegible]

PONY, bouwjaar 1978, km.-stand 38.829, verkeert in goede staat, motor [illegible] in december gekeurd, verzekerd tot augustus, nummerplaten geheel 1983, tel.: 35821 na 18.00 uur.

[illegible]

PING-PONGTAFEL, tel.: 81261.

GEZOCHT HUIS te koop of te huur, tel.: 612659.

CURAÇAO

JONG NED. echtpaar zoekt appartement, tel.: [illegible]385 tijdens kantooruren.

VANAF 1 JULI 1983 een woonhuis in Willemstad e.o. tel.: 5429[illegible]/54294.

[illegible] belo[illegible] fl. 500,-, tel.: 61845.

WERK GEVRAAGD voor mijn goede hulp in de huishouding. Liefst vijf ochtenden per week, tel.: 674117.

TA BUSCA cila, preferibel [illegible] [illegible] 76796 despues di [illegible]

GEVRAAGD OPPASHUIS voor [illegible] (2 kinderen), periode maart/april, tel.: 81909.

OPPASHUIS GEZOCHT voor periode februari/maart 1983. Aanbiedingen: tel.: 671151 na 2 uur.

"BLACKBELLY" RASSCHAPEN, lammetjes (ram) vanaf fl. 100,- [illegible] fl. 150,- [illegible] 3 [illegible]

MOTORCYCLE YAMAHA 500 [illegible] 27 [illegible]

WEGENS VERTREK: [illegible] Chevrolet Impala Cabriolet, nieuwe kap, banden, remmen etc., vraagprijs fl. 5.000,-, Savaneta 354.

PONY 1977, tel.: 28086.

WINDSURFER SAINVAL Vecteur S, was fl. 1.800,- voor fl. 880,-; Sainval compact, was fl. 1.600,- voor fl. 680,-, tel.: 29030.

TWEEDEHANDS RACEFIETS, handgemaakte frame, met "Colnago-campagnolo"-onderdelen, tel.: 25328.

MADE IN Holland eiken toogkast fl. 2.300,-; 6 zits eiken eethoek fl. 1.300,-; kalfsleren draaistoel fl. 1.250,-; veel kleine artikelen vanaf fl. 1,-; Honda Civic 1979, wit, fl. 4.400,-; Datsun 150Y Stationcar, automaat, airco, nov. 1981, wit, fl. 9.500,-, Schuttestraat 4, Oranjestad (nabij Beatrixschool).

RENAULT 6 1976, good condition. Inf.: Linda Voogt, tel.: 25905.

DAIHATSU CHARADE 1980, Ponton 57, tel.: 21667.

GO-KART MERK ZIP, compleet raceklaar voor het nieuwe seizoen en goed voor vele trofeeën, prijs fl. 2.500,-, Ponton 57, tel.: 21667.

DODGE CHALLENGER [illegible] NAfl. 1.500,-, Piedra Pla[illegible]

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

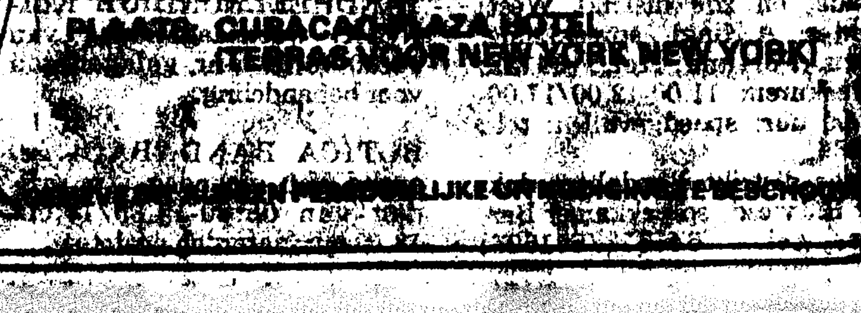
3 BEDROOM, 2 bath house, available for lease, furniture for sale, beautiful home on top of hill at Rooi Koochi 3B, overlooking the ocean. Furniture and odds & ends to be sold Saturday February 19th, 9 to 12 PM. For information call: 47323.

RUIMTE IN Oranjestad, ±100 m2, geschikt voor kantoor of winkel, tel.: 21370.

GEMEUBILEERD HUIS: 3 slaapk.; gemeubileerd app.: 2 slaapk., tel.: 45817.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

TA BUSCA hende pa trabao di [illegible] pa siman, bisendario Malmok, tel.: 22062.

WORLD IN A NUTSHELL

[illegible]DNEY, AUSTRALIA — [illegible] brigades fought bushfires [illegible] Melbourne on Thursday [illegible] controlled most of the con[illegible] [illegible] that has swept across [illegible]ralia's Southeast coast like [illegible]nzer division". Police said [illegible]ast 69 people were killed. [illegible]t 3,000 homes were des[illegible]d in seven towns Wednes[illegible] and Thursday.

[illegible]SHINGTON — Prime [illegible]ster Kaare Willoch of Nor[illegible] said his country "fully [illegible]orts the NATO decision of [illegible]mber 1979" to deploy US [illegible]iles in Western Europe [illegible] this year. Willoch also [illegible] the firm allegiance of [illegible] to the US proposal to [illegible] all Soviet and Ameri[illegible] medium-range missiles [illegible] in Europe. He is spending three days here discussing East-West problems and the world economic situation with President Reagan.

MOSCOW — French Foreign Minister Claude Cheysson rejected a Kremlin plan for slashing medium-range nuclear missiles in Europe, saying French missiles couldn't be part of US-Soviet arms control talks in Geneva. Cheysson and Soviet Foreign Minister Andrei Gromyko signed a new 10-year agreement on bilateral scientific and technical cooperation.

NEW YORK — Libyan strongman Col. Moammar Khadafy vowed to turn the Gulf of Sidra into a "r[illegible] of blood" if the US aircraft [illegible] Nimitz and its battle gr[illegible] [illegible] to re-enter the bay in the Southern Mediterranean, the Libyan news agency said. President Reagan has said there are no plans to involve US forces in the region if Libya clashes with its US-backed neighbor Sudan, but that American troops have a right to defend themselves if fired upon.

THE HAGUE — A new constitution came into force in the Netherlands Thursday that blunts the 170-year-old legal edge that princes have wielded over princesses in succession to the throne of the House of Orange. In the new constitution, the death penalty is also formally abolished.

LONDON — Sir Trevor Dawson, a prominent banker and society figure involved in one of the biggest scandals ever to hit the London stock exchange, was found dead at his Eaton square home. Police said the 51-year-old baronet apparently committed suicide.

HOLLYWOOD — The biography "Gandhi" won top honors with 11 Oscar nominations, including best picture. "Tootsie", about a man who makes it in show business by posing as a woman, [illegible] nominations for the [illegible] annual awards of the Academy of Motion Picture Arts and Sciences. "Gandhi" also was nominated for Richard [illegible] direction and [illegible] performance as [illegible]. Nominees for best actor were Dustin Hoffman, Jack Lemmon, Paul Newman, and Peter O'Toole. Nominees for best actress were Julie Andrews, Jessica Lange, Sissy Spacek, Meryl Streep, and Debra Winger.

U.S. STOCKMARKET NEWS

Am.Tel.Tel.	6[illegible] 3/8	unch	[illegible]	[illegible] 1/2 +	1/8
[illegible]	71	[illegible] 3/4	[illegible]	[illegible] 3/4 -	[illegible]
[illegible]	20 3/4	unch	[illegible]	[illegible] 3/4 -	[illegible]
[illegible]	2[illegible] 7/8 + 1		[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	3/8	[illegible]	11[illegible] +	1 3/4
[illegible]	[illegible] 1/8 + 1	3/4	[illegible]	107 +	6
[illegible]	[illegible]	3/8	[illegible]	34 3/8 -	3/8
Disney	68 7/8 + 1	3/8	[illegible]	23 1/8 +	[illegible]
[illegible] Mines	19 1/2 -	1/4	[illegible]	[illegible] 7/8 +	1/4
Dupont	40	unch	[illegible]	[illegible] 3/4 -	[illegible]
East.Kodak	[illegible]	3/8	[illegible]	39 1/4 +	1/4
Fluor	23 1/4	unch	Sears	[illegible]	unch
Ford	40 1/2 -	3/4	[illegible]	[illegible]	1/4
Foster Wheeler	1[illegible] -	1/4	U.S. Steel	22 5/8	unch
Genl.El.	[illegible]	1/2	[illegible]	[illegible] 1/8 -	1/4
Genl.Motors	[illegible] 1/8 -	1/4	Xerox	37 1/8 +	1/4
Dow Jones	[illegible]	1.40	[illegible]	[illegible]	2.[illegible]
Six months treasury bills	[illegible]	[illegible]	Silver	14.[illegible] +	0.[illegible]

AMSTERDAM

A.B.N.	[illegible]	Philips	[illegible]
Akzo	[illegible]	Robeco	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Rolinco	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Unilever	19[illegible]

Koersen Centrale Bank

US DOLLAR	[illegible].77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.435	1.45[illegible]	1.475
PND STERLING	[illegible]	2.75	2.[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]7.31	[illegible]8.11
BOLIVAR	40.91	41.[illegible]	42.43
ZW FRANCS	88.91	89.6[illegible]	90.43
FR FRANCS	24.91	2[illegible]	26.71
DUITSE MARK	73.71	74.43	75.23
SUR GLD	—.—	1[illegible]	102.59
IT LIRE	0.96	1.2[illegible]	1.37

English Companion

HENRY ® By Jack Tippit

BEETLE BAILEY By Mort Walker

Jim Henson's MUPPETS

QUINCY ® By Ted Shearer

Meer Engels, interessegebied kleiner

Nieuwe koers bij West Indische gids

WILLEMSTAD — In een poging om zijn voortbestaan voor langere tijd te verzekeren is bij de stichting Nieuwe West Indische gids (NWIG) besloten tot een koerswijziging welke er op neer komt, dat dit blad slechts open zal staan in de toekomst voor bijdragen op het gebied van de sociale wetenschappen en de humaniora, welke als regel in de Engelse taal zijn gesteld. Daarmee wordt bij wijze van spreken het natuurwetenschappelijke been afgesneden waarbij erkend wordt dat dit een behoorlijke aderlating is, waar de beoefenaren der natuurwetenschappen tot dusver zo krachtig hebben meegeholpen om de Gids te maken tot een periodiek van algemene betekenis voor Suriname en de Nederlandse Antillen.

Een en ander betekent ook, zo laat de redactie weten, dat men "ook minder bijdragen zal kunnen publiceren, welke hoe belangwekkend ook voor velen, van geringe algemene betekenis zijn". Men hoopt nu maar dat een en ander dat zijn weerslag vindt in ook een Engelse naamgeving op de omslag - New West Indian guide - een toename van de betekenis van de Gids zal betekenen met als gevolg een groter aantal abonnees, waardoor het voortbestaan van de NWIG verzekerd zal zijn. Daarbij hoopt men wel, dat de huidige abonnees hun tijdschrift ondanks deze beperkingen trouw zullen blijven. Men wil overigens op zijn beurt ook trouw blijven aan de opzet van het blad dat in 1919 voor het eerst verscheen: namelijk West Indie, toen nog in de status van kolonie van Nederland en de bevolking van de West bij de Nederlandse bevolking bekend te maken, omdat deze de Nederlandse belangstelling ten volle behoeven en verdienen.

In het Engelse redactionele voorwoord wordt er op gewezen dat verder besloten werd, nadat de Sticusa zijn financiele medewerking hernieuwd had, om het bestuur een bredere basis te geven waarbij ook een kantoor voor de redactie werd gevestigd in de VS om de correspondentie in de Amerika's af te handelen. Een van de plannen is om de boekenrubriek uit te breiden waarbij men systematisch aandacht wil schenken aan de uitgaven op het gebied van de humaniora en de sociale wetenschappen in het Caribisch gebied. De Gids zal in verband met de nieuwe opzet voornamelijk in het Engels publiceren.

De redactie bestaat uit H. Hoetink, Richard Price, Sally Price, H.U.E. Thoden van Velzen, J. Voorhoeve, P. Wagenaar Hummelinck (hoofdredacteur) en L.J. Westerman Van der Steen.

Het dezer dagen verschenen nummer van 1982 omvat naast de boekenrubriek ook een bijdrage van Jerome S. Handler over de slavenopstanden in het 17e eeuwse Barbados en over de kalebas, door Sally Prince.

Ingezonden

Vrijheid

VRIJHEID. EEN woord met zoveel waarde en betekenis. Als we het goed bekijken, zijn onze Antillen het enige land in Latijns Amerika, waar men over dit grote goed beschikt. Maar hoe weinig beseft een mens die in vrijheid leeft hoe hard men bezig is deze vrijheid van denken, spreken en schrijven te misbruiken. Denk niet dat er enig land is, met zo weinig inwoners, waar men zoveel dagbladen kan kopen, als hier op Curacao. Wij kunnen zeggen te veel. Maar overvloed, doet geen goed dan moet een specialist er meestal bij komen om U te vertellen over de te nemen maatregelen, die nodig zijn. Volgt U deze voorschriften niet op, dan loopt U de kans, wat U zolang genoten heeft, Uw vrijheid te verliezen.

Laten wij terugdenken aan slechts de laatste 15 jaren wat de politieke deskundigen die wij zelf hebben gekozen, ons voor goed hebben gedaan. Het is Uw vrijheid, het is Uw toekomst, daar moet U goed over gaan nadenken. Ga denken en herinner wat de politieke leiders U allemaal beloofd hebben en voor U tot stand hebben gebracht, en voor zich zelf. Er zijn altijd mensen die wat wij noemen een rappe en gladde tong hebben en op de markt, maar ook in ons bestaan, die tong gebruiken, maar dikwijls ook misbruiken, ten behoeve van zich en niet in Uw belang of het algemeen belang.

Wij leven in een zonnig en vrij land. Muziek en dans zijn goed voor iedere mens. Dat weet ik. Maar nu is de tijd aangebroken, dat wij moeten beseffen, dat er veel op het spel staat: onze zelfstandigheid in de toekomst. Over enige tijd moeten we de keus zo bepalen voor onze eilandsbesturen.

Een krant is een machtig bezit zo kunnen de eigenaars van kranten, hun goed, maar ook misbruiken. De redacties opdracht geven, opbouwende taal te laten horen, maar ook afbrekende of sensatie taal. En als een lezer goed gelovig is of dom, komt ons aller vrijheid in gevaar.

Laten wij daar niet te licht over denken, want wij hebben het in het verleden mee gemaakt, dat er veel beloofd werd aan iedereen. Slechts enkelen werden blij gemaakt. Onze water, licht en telefoon rekeningen moeten betaald worden, zoals overal ter wereld, maar niet zo hoog als hier. Waaraan hebben wij dat te danken, wie is de schuld van onze hoge levensstandaard die wij nu hebben?. Niemand wil die schuld op zich nemen.

Dat is zo, want de gehele bevolking draagt zelf de schuld, niemand uitgezonderd. Radio en kranten vermelden ons hoe hard deze crisis Holland aantast. Nimmer heeft een land dat zoveel mensen voor werk van buiten heeft aangetrokken nu te kampen met zo'n grote werkloosheid. De regeerders in Nederland van nu, moeten de overvloed verkregen in vroegere jaren, gaan bijsturen. Wij hebben hier deze overvloed ook beleefd, dat meegemaakt en wij worden nu met cijfers' van misdragingen overstelpt. Dit is niet van de laatste jaren. Maar wij kunnen zeggen van de laatste 10 jaren. Ook wij moeten ons hoofd gaan gebruiken, maar ook onze handen.

M. VAN WILPEN

Overzicht over Suriname

Gevluchte studenten: zijn geen immigranten

WILLEMSTAD — De uit Suriname gevluchte kaderleden en studenten van de Surinaamse universiteit voelen zich geen immigranten. Hun liefste wens is terug te keren naar hun universiteit, maar dan moet wel het huidige dictatoriale bewind verdwenen zijn. Aan de problematiek van deze gevluchte studenten en intellectuelen heeft Overzicht de nodige aandacht besteed. Dit is het maandblad van de Internationale universitaire samenwerking.

Nu meer dan ooit hebben deze studenten en intellectuelen de hulp van de Europees Nederlandse bevolking nodig, aldus Overzicht, dat constateert dat de Nederlanders het feit, dat er ook al een militaire dictator is, die zijn decreten uitvaardigt in Hollandse ambtenarentaal in hun door de crisis geschokt bewustzijn lijken te hebben geintegreerd. Zij zijn overgegaan tot de orde van de dag.

Volgens Overzicht is eind januari de laatste decaan van de Surinaamse universiteit in Nederland aangekomen. Op 8 december bij de schietpartij waarbij vijftien vooraanstaande Surinamers om het leven kwamen was decaan Leckie een der slachtoffers, aldus Jan van der Horst in Overzicht. Daarin is ook een bijdrage opgenomen van ir Dan Bekker van de Delftse TH over het feit, dat een technisch congres in de maalstroom geraakte van een machtsstrijd en wel in Suriname. Vlak voor de noodlottige moordnacht in Paramaribo, aldus Overzicht, organiseerde de universiteit van Suriname samen met de technische hogescholen van Delft en Belem (Brazilie) een symposium over wegenbouw. Door de gebeurtenissen ging dit echter niet door.

Moesquiet steltzich weer kandidaat

WILLEMSTAD — De zakenman Kenneth Moesquiet die sinds enige jaren actief is op Sint Maarten, heeft zich met het oog op de komende eilandsraadsverkiezingen weer gepresenteerd als kandidaat. In een advertentie in onder meer het Sintmaartense weekblad Windward Islands Newsday laat hij weten, dat hij een "jonge, progressieve en capabele man" is. Zijn doel is voorspoed voor de Antillianen in het algemeen en de Sintmaartenaren in het bijzonder.

Verder is zijn doel: eenheid tussen zwart en blank. Bij de statenverkiezingen was hij ook van de partij. Hij voerde toen een geducht en dure campagne, maar kreeg toch niet zoveel stemmen als men had verwacht.

WIJZIGING DATUM

De Geneeskundige- en Gezondheidsdienst in samenwerking met NASKO maakt bekend dat de voordracht, uit de Serie "Lens en Mens", die door Dr. Mac Kibbelaar en Dr. J. Bochove op 22 februari 1983, zou worden gehouden, thans verschoven is naar

WOENSDAG 23 FEBRUARI 1983

zelfde plaats en tijd t.w. auditorium St.Elisabeth Hospitaal van 20.00 uur tot 21.30 uur.

Afd. P.R. *Het Hoofd van de G.G.D., Dr. Mac Kibbelaar.*

DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN

BEKENDMAKING

Het Departement van Economische Zaken maakt bekend dat krachtens Beschikking van de Minister van Economische Zaken de hoogst toelaatbare verkoopprijzen ten aanzien van het produkt cement (portland), merk "Costa Rica" ingaande 18-2-1983, als volgt zijn vastgesteld voor wat betreft het eilandgebied **BONAIRE:**

		per zak 42.5 kg. netto merk "COSTA RICA"
Aannemer bij kontante betaling	:	NAfl. 8,63
Aannemers op krediet	:	NAfl. 8,73
Partikulier kontant	:	NAfl. 8,73
Partikulier krediet	:	NAfl. 8,83

HOOFD I.P.E.

SHELL CURACAO STUDIEBEURZEN

Dit jaar zal door Shell Curacao N.V. een aantal studiebeurzen worden verstrekt voor het volgen van een HBO, HTS of Academische opleiding. Deze beurzen worden beschikbaar gesteld voor:

a) kinderen van lokaal en gepensioneerd lokaal personeel van op Curacao gevestigde Shell-maatschappijen in principe voor alle studierichtingen,

b) andere **Antillianen** voor de studierichtingen: Chemische technologie, Natuurkunde, Fysischetechniek, Werktuigbouwkunde, Elektrotechniek en Wiskunde.

Alle gegadigden dienen in het bezit te zijn van een HAVO- (met wis-, natuur- en scheikunde), VWO- of een gelijkwaardig diploma en bij de aanvang van hun studie niet ouder te zijn dan 21 jaar.

Aanvraagformulieren om in aanmerking te komen voor een van deze studiebeurzen zijn verkrijgbaar bij de afdeling Personnel Planning of bij de dienstdoende bedrijfsagent aan de ingang van het Shell-terrein te Emmastad.

De formulieren dienen door de gegadigden eigenhandig te worden ingevuld en voor 15 april a.s. ingeleverd te zijn bij Personnel Planning.

ÑAPA
VRIJDAG 18 FEBRUARI 1983
AMIGOE - WEEKENDBIJLAGE

Z-86: e prome emisora di Antia

Orlando Cuales: "Periodista mes ta buska problema"

WILLEMSTAD — "Awe miho ku ayera, mañan miho ku awe", ta e filosofía ku ta dirihi Orlando Cuales i su staf den nan esfuerso diario pa PJZ-86 Radio Curom keda "E prome emisora di Antia". Diadomingu ta 50 aña pasá ku Stichting Curaçaose Radio Omroep a lanta dia 20 di februari 1933 i manera nan ta anunsia tur dia, Z-86 ta selebra e 50 aña ku "mas i miho radio na Antia". Amigoe a haña nesesario pa kombersa ku e direktor aktual di Z-86 Curom riba pasado, presente i futuro di su emisora i di sobrá medio di komunikashon na Korsou.

Kiko ta Orlando Cuales su opinion general riba e posishon aktual di Z-86 den komunidat di Korsou?

Nos ta spera ku e tin aseptashon, prinsipalmente pasobra aseptashon ta e satisfakshon profeshonal importante ku bo ta buska den e profeshon ku bo tin. Nos ta mira nos emisora den nos komunidat komo un medio di komunikashon responsabel, ku den un forma responsabel ta trata di informá, eduká i entretené komunidat; no nesesariamente den e orden ei ni nesesariamente esun separá for di e otro tampoko. Tin masha kaminda ku bo ta hasi meskos dos bia'. Ora bo konta un hende un kos di Celia Cruz, bo ta inform'e pero bo ta entreten'e tambe.

Nos ta kere ta nesesario pa un emisora di radio ta na servisio di komunidat. Nos ta konsidera esei komo un obligashon. Tin hende ta kere ku esei no por ora bo ta un empresa ku ta traha ku sistemanan komersial, pero nos si ta kere ku por i nos ta kere ku nos ta probanda esei tambe.

Orlando Cuales su vershon di historia di Curom:

E ta un emisora ku a lanta den añanan trinta; na aña '33 e fundashon a lanta ku e idea di atende i soru pa muzik i un tiki di informashon pa speshalmente ambtenarnan haltu di gobiernu i employénan di Shell. Ta for di e grupo ei, aproksimadamente e kos a sali. E idea tabata pa bini ku un emisora ku tabata kumpli ku nesesidatnan di e grupo ei. E tempu ei tabata konsidera nesesidatnan di e grupo ei, mas o menos tambe nesesidatnan di e komunidat. Bo tabata midi nesesidatnan di e komunidat di akuerdo ku nesesidatnan di e klase mas haltu di komunidat, loke ta algu historiko mi ta kere.

hasi kos. Tabatin un interkambio entre e komunidat i e emisora aki kaminda di un banda e emisora tabata rosponde na nesesidatnan di e komunidat i di otro banda e komunidat tabata adaptá na kosnan nobo ku e emisora tabata bini ku'ne. Mi ta kere ku sigur e tempu ei, e emisora a rosponde na e situashonnan sosial nobo ku a surgi den nos komunidat i a adapta na e orientashon nobo, aki den su kresementu, pa asina e por ta mas ainda un emisora ku ta sirbi komunidat. Un di e kosnan di nos banda sigur tabata notisia e tempu ei. Pero no esei só. Tambe den nos programanan di entretenimentu. 30 Di mei tabata na '69; na '71 Karnaval a kuminsa. Nos tabat'ei for di kuminsamentu. E tempu ei ami mes no tabat'ei pero ta asina ta. E emisora a join e fiesta popular aki for di e tempu ei i tabatin un parti integral den edifikashon di Karnaval komo fiesta di pueblo.

Ta kiko a pasa na '72/'73 ku a disidi na buska un direktor nobo?

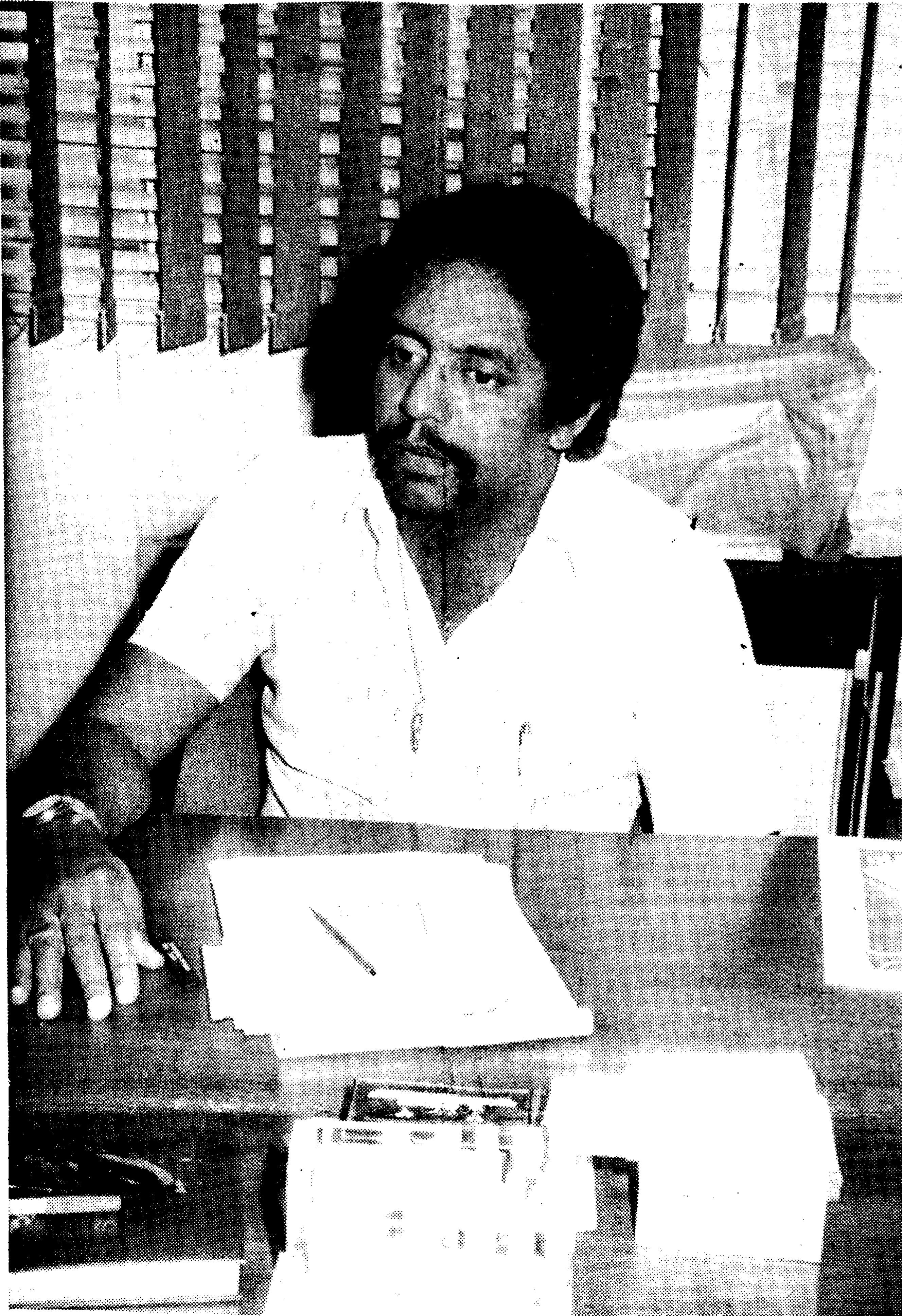
Sigun m'a tende tabatin un desishon na aña '73 di direktiva di e fundashon ku a yega na e konklushon ku no por a sigi run e emisora riba un base "part time" manera tabata sosode na e momentu ei. Nan tur tabata hende prominente den nos komunidat, ku tabata okupá puestonan di hopi responsabilidat den e organisashonnan ku nan tabata aden.

E tempu ei tabatin den direktiva Cornelis Grootens, ku te ainda ta presidente di e fundashon. E tabata ambtenaar di Reclassering, un organisashon masha importante den un komunidat. Un organisashon ku no ta traha ku boka grandi pero ku ta masha importante si. E tesorero tabata Felipe Croes ku awor aki ta direktor di Ennia. Pim Juffermans tabata aden e tempu ei. E tabata traha pa e kompania Verus den un posishon tambe di responsabilidat. Paul Loewenthal tabata t'ei; e tabata traha komo relashonista públiko na e ofisina di Capacas. Na final di '73 Loewenthal i Juffermans a bai pero nan tabata envolví si den e desishon di buska un direktor. Mi mes, ta ku nan m'a papia.

Nan a yega na e konklushon, i esnan ku a sigi nan tambe tabata di opinion, ku tempu tabata bai dilanti i ku nan no tabata sobra tempu banda di e trabou ku nan tabatin tur dia, pa run un emisora tambe. E situashon tabata bira masha difisil i nan a konsidera ku pa e emisora sigi krese, i mantene su viabilidat komo emisora, mester a buska un persona ku lo a okupá su mes riba un base "full time" ku e maneho diario. A konklui e ora ei ku direktiva lo a establese liñanan general di maneho i e direktor lo a ehekutá nan i originá diferente kos e mes tambe.

E emisora ta ofresiendo e publiko loke e meresé bou di e sirkumstanshanan aktual?

Mi ta kere ku, modestia aparte, nos ta hasiendo masha hopi kos. Nos tin un staf ku ta traha masha duru, masha dediká i mi ta impreshoná ku dedikashon di e staf aki i nan disposishon di traha hopi ora difísil bou di sirkumstanshanan difísil tambe. I esaki, aña'den aña'fo. Nos ta trata mas tantu posibel di keda den kontakto ku nos komunidat. Nos ta tene nos orea mas tantu posibel na kurason di nos komunidat pa sa kiko ta biba den nos komunidat i kiko t'e nesesidatnan di nos komunidat, pa di e forma ei nos por mehora mas tantu posibel e servisio ku nos ta duna na nos komunidat, pa nos purba bisa mas tantu posibel ku nos TA na servisio di nos komunidat.

ORLANDO CUALES ...sirbi komunidat...

I despues?

Curom a amplia a traves di añanan pa sirbi interes di hinter komunidat mas tantu posibel. Un di e kambionan mas drástiko, of mihó bisá mas marká tabata di aña 73/74 pa awor. Mi ta kere ku tabatin un kambio masha grandi den hinter e panorama di medionan di komunikashon aki na Antia. A bini mas korant, mas korant na papiamentu, mas korant mainta na papiamentu, mas aktividat i mas agresividat na e emisora aki i mas aktividat i agresividat na televishon tambe.

Tabatin un motibu pa esaki?

Mi ta kere ta gewoon un desaroyo históriko, Bo wet'e ku salimentu di Nobo na november/december di '73, kuminsamentu di un departamentu di notisia di radio independiente aki na 1974, un mehoramentu konstante di e servisio di notisia na televishon, algun aña despues salimentu di Extra... E kosnan ei tur a nifika basta kambio.

Mi ta kere ku e temporada di '72 pa '74 ei, ami mes a bini akinan na 1974, ta e tempu ku básikamente e emisora a aktivá konsiderablemente su interes pa kosnan lokal. Promé ku e tempu ei e emisora tabatin si e interes pero nan no tabata dedika e atenshon ku nan tabata dediká despues di e tempu ei. No tabata un kambio radikal i dramátiko pero a intensivá simpelmente e interes ku tabatin kaba. E emisora a krese ku e nesesidat ku tabatin den e komunidat. Mi ta kere ku kualke historiadó lo bisabo ku ta e periodo post-30 di mei. Esei sigur lo tabatin su influensha. Sigur bo por mir' e komo un punto masha krusial den historia di Korsou. A bini un kambio masha drástiko den e manera di e komunidat di mira i

Kiko mas Curom ke logra pa loke ta ofresimentunan na e publiko?

Semper miho. Awe miho ku ayera i mañan miho ku awe. Mas i miho radio manera nos ta bisa ku nos ta selebra nos 50 aña. Un emisora ku konstantemente ta reflehá interesnan i nesesidatnan di nos komunidat. Un emisora ku konstantemente ta trata di mehorá, ta trata di tin miho notisia, miho informashon, miho muzik, miho kombersashon, miho diskushon, miho tur kos... Dje forma ei nos ta spera di kontribui na un miho komunidat tambe.

Kon Z-86 ta mira kompetensha di e otro emisoranan?

Di nos parti masha bon, masha sano. Di nos parti nos por deskribi nos relashon ku e otro emisoranan komo amistoso i kolegial. Klaru ku nos ta kompeti ku otro komo emisora. Nos ta kompeti ku otro mas ku korantnan ta kompeti ku otro pasobra ora bo ta skuchando un emisora bo no ta skuchando e otro. Bo ta skucha esun of e otro. Naturalmente nos tur ta kompeti pa grasia di e oyente. Pero mi ta kere ku tin un kompetensha sano.

Orlando Cuales a duna tambe su impreshon di medionan di komunikashon en general, saliendo for di e punto di bista ku ainda falta hopi pa hasi.

Mi tin e impreshon ku den algun kaso e interes komersial ta forsa medionan tin biaha di hasi diferente kos ku mi no ta kere ku nan lo mester hasi. Ku otro palabra, mi tin e impreshon ku tin biaha ora un medio nota un interes komersial masha spesial den un kos, e ta hasi'e sin check si e kos ku e ta hasi ei ta kos di un bon medio hasi of no.

Mi ta kere tin medio ta publika un kos, basá eksklusivamente riba e interes komersial di publiká e kos ei. Nan no ta basá nan mes riba kiko un medio responsabel tin ku publika of no. Esei ta sosode diferente biaha.

Mi ta kere tambe ku varios medio no ta dunando e ehempel di desensia i di sivismo ku segun mi un medio tin obligashon di duna. Un ehempel ta e pleitamentu konstante di medio pa medio, spesialmente di korant pa korant. Hopi biaha no ta ni a base di diferensia di opinion sino puramente a base di interesnan komersial, di temor ku esun por kue merkado di otro, etsetera. Mi ta tende masha hopi hende ta puntra nan mes ta kiko publiko tin ku nes ku dos redaktor di dos medio diferente tin un "case" personal ku otro. Bo ta ripara den nan artikulonan ku ta kos personal nan tin ku otro.

Ultimo aki tabatin e asuntu ku gobiernu ta kere ku tin masha hopi kaso kaminda ta ofende hende i e hende no por kontesta. No tabatin masha protesta den medionan. Despues a bini aserka ku promé minister a bisa ku tin e kaminda di hues si pero ku esei ta asina kostoso i kompliká ku ta di sak abou laga pasa. Pero e kos aki ta pone ku e apresio ku tin pa medionan di publisidat ta baha konsiderablemente.

E peliger di un posibel reglamentashon di prensa mi ta haña ku un gobiernu A por huza e poder nobo aki di un forma responsabel pero un gobierno B por yega na poder i huza e mesun podernan ei na un forma irresponsabel pa sera boka di prensa.

Pero promé ku esei mi ta kere ku periodistanan mes mester ta kritiko. Laga nos komo periodista reglamenta nos mes pa ningun hende no tin nodi di bin bisa nos nada. Si nos komo periodista ta traha na un manera responsabel i nos no ta hasi kosnan ku ta lanta malkontentu di gobiernu, manera awor ta e kaso, anto nunka lo no por a yega asina leu!

Laga nos ta franko, tin masha hopi kaso ultimo 3 pa 4 añanan kaminda obviamente ta trata di publikashonnan ofensivo ku evidentemente no ta kumpli ku e asina yamá "right to know" di públiko. Ta publika informashonnan ku den ningun sentido no ta informá ni eduká ni entretené ni nada sino ku ta puru redu i ta destruktivo kontra hende, hopi biaha djis pa motibunan personal. Mientras tantu ku den forma sin kontrol nos ta skibi kos ku ta totalmente inkorekto i ku no tin nada ke ber ku étika di periodismo of ku aktuashon di un medio responsabel, ta invíta nos ta invita gobiernu of komersio pa sea pidi of tuma medida kontra prensa. Ta nos mes ta buska.

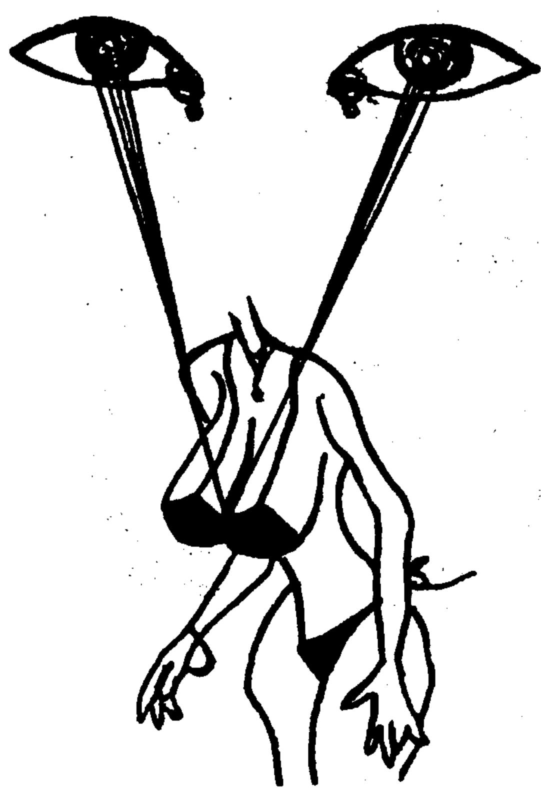
Kiko Orlando Cuales ta konsidera e logro mas importante, mas grandi di Z-86?

Nos ta na punto di logr'e: un edifisio di nos mes, kompletamente ekipá, reorganisá di moda ku bo por duna un miho servisio posibel. Nos ta spera di bin kla ku'ne e aña aki. Nos a kumpra e edifisio kaba. Ta un edifisio biew i nos ta spera di, ademas di ekip'e pa nos emisora, restaur'e i dun'e e kara típiko di Korsou bek pa asina kontribui un tiki na konsientisashon riba e importansha di mantene kara di nos siudat. Nos arkitektura, nos edifisionan i nos kasnan ta di nos; nan ta masha diferente f'ei tur otro kaminda i tur hende ta gritando masha desesperá ku tur kos ta bayendo sawaka, ku e destrukshon ta inkreibel i ku tin hopi edifisio ku lo basha abou si nos no hasi algu ku nan e aña aki mes. Restaurando nos edifisio bek den estilo biew nos ta spera di fiha un poko atenshon riba e nesesidat urgente pa hasi algu.

E studio prinsipal di Z-86 manera e ta aktualmente

Pa: Paul Comenencia

Eric La Croes: tussen Nederland en Curacao

IN DECEMBER verscheen van de hand van de psycholoog Eric La Croes een dertig pagina's tellend boekje met de titel Mentalidat un kayente un frieu!, waarin hij aan de hand van enkele voorbeelden ingaat op de positieve en negatieve kanten van de Antilliaanse mentaliteit, de kultuur en zijn visie hierop. Onderwerpen als het te laat komen op afspraken, de gemakkelijker manier van leven, het samenwonen versus het officiele huwelijk, de rijkdom van taal en de gevatheid komen ter sprake naast wat "politieker" onderwerpen als onderwijs, geschiedschrijving en onafhankelijkheid.

Nieuwe gezichtspunten brengt La Croes niet bepaald: het zijn onderwerpen en visies waar al eindeloos over is gediskussieerd. Maar op zich is er helemaal niets tegen deze zaken nog eens op een rijtje te zetten, zoals La Croes doet. Wel storend is het feit dat La Croes zich á priori eindeloos opnieuw indekt tegen kritiek van anderen, waarbij hij als argument aanvoert dat hij niets anders voorstaat dan te schrijven zoals de "kleine man" praat en denkt, waarbij hij een belangrijke rol toekent aan het Papiamentu. En juist waar het gaat om het gebruik van het Papiamentu schiet La Croes behoorlijk tekort! Fouten in de spelling, drukfouten en - nog belangrijker - onjuiste konstrukties maken het voor de lezer (naast de kleine lettertjes waarin zijn werk gezet is) een hele opgave om door te blijven lezen. "M'a puntra mi mes persona" (ik vroeg mij af), "ma pensa den mi mes persona", "un pueblo ku ta respeta su mes persona", "Anto lo bo lo duda", "lo nan lo hasi" zijn konstrukties die - op zijn zachtst gezegd - niet als gangbaar beschouwd worden. Het zou hier te ver gaan om de talloze germanismen (of zou men spreken van batavismen) van La Croes aan te geven.

La Croes' werk kenmerkt zich verder door een zeer tweeslachtige houding. Hij trekt van leer tegen allen die de Antilliaanse kultuur minachten (en dan met name die van de "homber chiki") terwijl hij zelf bepaalde gedragspatronen van diezelfde kleine man afkeurt en tracht te vervangen door "europese" waarden. Van zichzelf zegt hij dat hij een kind is van de kleine man, maar tegelijkertijd beroept hij zich op zijn studie (komo un hende k's studia siensia soshal; een letterlijke vertaling van "sociale wetenschappen"....).

Bijna overheersend is de manier waarop La Croes steeds weer zijn plaats bepaalt: op allerlei manieren vertelt hij zijn lezer dat hij met vakantie is op Curacao, dat hij in Nederland woont. Dat hij tegelijkertijd roept om onafhankelijkheid en vraagt "ki dia bo ta laga mi pueblo bai?" maakt zijn betoog nóg tweeslachtiger. La Croes weet misschien wel hoe het moet, hij is de eerste die niet durft te kiezen. Het is wel alsof de ondertitel van zijn boek het meest van toepassing is op hemzelf: nu eens koud, dan weer warm (om het bij een letterlijke vertaling te houden). De vakanties zijn er dan om het opgekropte schuldgevoel te lozen....

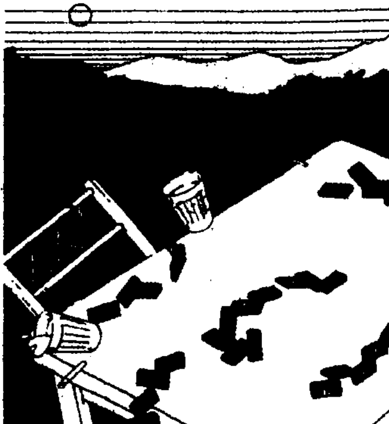
Carel de Haseth

Eric La Croes: Mentalidat, un kayente, un frieu.
1982, f. 7,50 in de boekhandel.

Geboekt

PRIJZEN SCHOMMELEN, LITERATUUR STAAT VAST

DEZE WOORDEN liet uitgeverij de Bezige Bij op haar folder drukken, die het verschijnen aankondigde van vier pockets: "Echt goedlopende titels, vele malen herdrukt". Om de prijs zo laag mogelijk te houden streefde men ernaar een zo sober mogelijke serie op te bouwen. Men hield alles eenvoudig zwart-wit. En zo verscheen naast de 14de druk van Hugo Claus' "De verwondering", Jerzy Kosinski's "De geverfde vogel" (de 3de druk van de tweede editie) en de 14de druk van Hermann Hesse's "De steppewolf", de 7de druk van Frank Martinus Arions roman "Dubbelspel". "Meeslepende vertelkunst.

Frank Martinus Arion
DUBBELSPEL
Roman
Bezige Bij Pocket nr 5

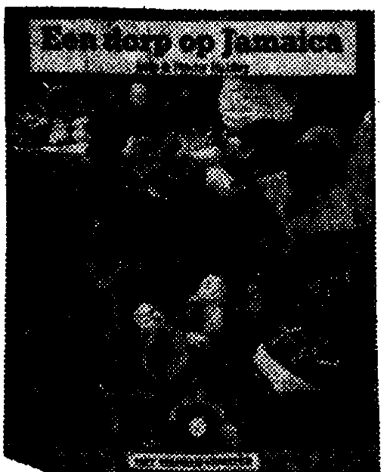
Het vredige dominospel in het Curaçaose dorp Wakota blijkt een strijd op leven en dood. Een Nederlandse roman op hoog 'Latijnsamerikaans' niveau". De Nederlandse prijs van deze "bibliotheek thuis"-boeken is één tientje.

"OVERZEE"

Met als ondertitel: "Nederlandse koloniale geschiedenis 1590—1975", verscheen bij Fibula-Van Dishoeck in Haarlem "Overzee". In 240 pagina's schetst het een beeld van de "gevolgen van de Nederlandse expansie, zowel voor Nederland als voor de kolonien.". Het is economische en sociale geschiedenis, die een waardevolle aanvulling vormt voor het geschiedenis-onderwijs. Het geschetste beeld reikt van "het monopolie dat in 1602 aan de Verenigde Oost-Indische Compagnie werd verleend, tot de onafhankelijkheid van Suriname in 1975".

JAMAICA EN CUBA

Uitgeverij Het Wereldvenster publiceert nogal wat over de derde wereld. Boeiende boeken die op het punt van verschijnen staan, zijn bijv. "De zeven dagen van de mens" van Abdoel Hakiem Kasim (in een recensie: 'een van de belangwekkendste romans uit de Egyptische literatuur' genoemd) en "De Arabieren" van Maxime Rodinson (een publikatie, die inzicht verschaft in geschiedenis, cultuur en eigen dynamiek van de Arabische wereld).

In haar serie **"Derde Wereld voor de jeugd"** verschijnen deeltjes die met tekst en kleurenfoto's "een verhaal vertellen van het leven van een jongen of meisje in een Derde-Wereldland". Naast deeltjes over Sri Lanka, Zambia, Mexico, China e.d. is één van de onlangs verschenen deeltjes "Een dorp op Jamaica" van John en Penny Hubley. Bij dezelfde uitgever verscheen

Nersys Felipe
Ik heet
Román Elé
op Cuba

"Ik heet Román Elé en ik woon op Cuba" van de schrijfster Nersys Felipe. Zij is lerares en werkte o.a. voor de radio. Haar kinderboeken 'Para que ellos canten' en 'Cuentos de Guane' werden beide bekroond. Het aangekondigde boek werd ook gelauwerd en wel door het Casas de las Americas. "De schrijfster Nersys Felipe geeft op een voor kinderen heel duidelijke wijze een uitstekend beeld van de enorme tegenstellingen tussen de verschillende klassen op het Cuba van voor de revolutie". Het boek is geillustreerd met tekeningen in kleur van Raynaldo Alfonso.

CARIBISCH

Bij De Arbeiderspers in Amsterdam verschenen in de non-fictie reeks 'Synopsis' het verhaal van zijn reis door de Islam, VS Naipaul's "Onder de gelovigen". Alleen de prijs is aan de wat erg hoge kant, n.l. fl.65,— Nederlands.

V.S.Naipaul
Onder de gelovigen
Synopsis

Trouwens er zijn meer boeken, al vallen ze buiten 'ons' gebied, die de moeite van het lezen waard zijn. Zo is verschenen "Terug op de Molukken" van Tessel Pollman, Juan Seleky en Bert Nienhuis. Een schitterend boek, niet alleen om te lezen, maar ook, vanwege de foto's van Nienhuis, om te bekijken.

Van Holkema & Warendorf publiceert uitstekende kinder- en jeugdboeken. Zo zijn bij deze uitgeverij Griffel-auteurs als Wim Hofman, en Jaap ter Haar uitgegeven. Bij hen dus verschijnt "De winst van het Lakoe-spel" van Petronella Breinburg. Het is het verhaal van de twaalfjarige Trude, die op grond van haar uitmuntende schoolprestaties wordt toegelaten op de allerbeste middelbare school in Paramaribo, n.l. de kloosterschool waar Eerwaarde Zusters de scepter zwaaien en die geheel op de Nederlandse cultuur is ingesteld (U weet wel, in tropische hitte lezen over schaatsen in december en sneeuw in april en niet te vergeten Rijn die bij Lobith 'ons la binnenstroomt). Uiteindel geeft het een en ander aan ding tot veel betere verh dingen, o.a. door het voeren van het tradition Lakoe-spel uit haar do Petronella Breinburg is "creoolse" en de uitge spreekt over de "echthe van het beschrevene en ze dat 't boek ons meer doet grijpen van konflikten ontstaan door een ande cultuur en door afkomst.

ANDRI
VAN DER WA

Bordewijk verzameld

HET UITGEVEN van het verzameld werk van dichters en prozaschrijvers is de laatste jaren in Nederland zeer in de mode. Een catalogus van een boekhandel leert me dat ik op het moment zeker van zestig Nederlandstalige schrijvers het verzameld werk in zoveel banden, al of niet goud op snee of in beperkte oplaag van een aantal genummerde exemplaren kan kopen. Aan deze reeks zal ook Cola Debrot binnenkort worden toegevoegd.

Bij uitgeverij Nijgh en Van Ditmar is het eerste deel van het verzameld werk van de bekende auteur Ferdinand Bordewijk verschenen. De gehele reeks zal uit elf delen bestaan; daarvan is in 1985 het laatste voltooid. Het omvat vijf delen met Bordewijks twaalf romans, vier delen met novellen en verhalen en twee delen met varia, toneel en essayistisch werk. Degene die intekent op de serie krijgt het tachtig pagina's tellende boekje **Over F.Bordewijk** cadeau. Dit boekje bevat een chronologisch overzicht van Bordewijks leven en werk, en een aantal eerder verschenen artikelen over ontmoetingen met en herinneringen aan de auteur, en enkele kritische beschouwingen over zijn werk, die samen een aardig overzicht geven van deze boeiende schrijver.

Bordewijk neemt door zijn thematiek over tucht en ondergang, en zijn stijl die de term Nieuwe Zakelijkheid meek een geheel eigen plaats in nen de Nederlandse literat geschiedenis, en vaak v het moeilijk om hem schrijver te plaatsen. Dat na jaren zijn werk actueel b bewijst wel de mooie analys Harry Scholten bijdraagt de zo bekende "roman van", **Bint.** Hij heeft B wijks thematiek tot in de geraakt.

WIM RUTG

Over F.Bordewijk
Een inleiding en een chron gie, geschreven portretten, says en meningen
Nijgh & Van Ditmar, 's venhage, 1982
80 blz. I.S.B.N. 90 236 7756

Coordinatie:
Carel de Haseth

Het is niet goed dat jij wordt uitgelachen in een lied

Okot p'Bitek

AFRIKA.......Afrikaans....-...**Afrikaanse literatuur**: een zee van boeken, een oceaan van werelden, een immens vaak spiegelend oppervlak, steeds in beroering, soms tumultueus. Dat is misschien ook uw eerste idee. Waar moeten we beginnen? Is er iets waar we ons aan vast kunnen houden? Zijn er kaders en waar liggen ze? Zijn de boeken die we lezen allemaal wel zo goed? Is kritiek wel eerlijk? Kortom, er is heel wat dat door ons hoofd speelt, als wij ons tot lezen gaan zetten. Gelukkig hoeven we niet helemaal zelf de eerste stap te zetten. Er zijn diverse uitgeverijen en stichtingen, die zich inzetten voor de verspreiding van Afrikaanse literatuur. Zowel boekhandel als bibliotheek kunnen ons helpen. In deze (en volgende) recensies zullen één voor één de diverse delen van de "**Afrikaanse bibliotheek**", uitgebracht door uitgeverij Corrie Zelen, besproken worden. De "Afrikaanse bibliotheek" is een serie waarin boeken zijn opgenomen "die de confrontatie verwoorden tussen traditionele levenspatronen en nieuwe invloeden. Een literaire neerslag van de Afrikaanse werkelijkheid zoals die door de jaren heen veranderd en beleefd wordt", zegt de uitgever in de folder. Langzaam maar zeker vindt de serie erkenning in het enorme karwei deze literatuur voor ons open te leggen. Vandaag gaat het om "**Lied van Lawino/Lied van Ocol**" van de Oegandese auteur **Okot p'Bitek**.

Okot p'Bitek, op 20 juli j.l., 51 jaar oud, te Kampala overleden, was antropoloog. Hij studeerde o.a. aan de universiteiten van Bristol en Oxford. In 1953 debuteerde hij met een roman in het Acoli, zijn stamtaal. Later volgden de beide liederen. In 1966 "Lied van Lawino", in het Acoli, in 1966 gevolgd door een door de auteur vervaardigde vertaling in het Engels. In 1970 "Lied van Ocol". In de jaren zestig werd P'Bitek direkteur van het Oegandese culturele centrum, dat door hem werd omgebouwd van koloniaal bolwerk tot een plaats, die de kultuur van Oeganda uitdroeg vanuit verschillende lokale tradities. "We moeten terug naar de dorpsoudsten, onze schoenen uitdoen en bescheiden luisteren naar wat zij te vertellen hebben. Mijn hele leven zeg ik al tegen de academici: Ga terug naar de dorpen en leer!", zei hij in een interview. Na een periode van ballingschap ten tijde van het bewind van Idi Amin keerde hij in 1979 terug en werd hoogleraar in de letterkunde aan de universiteit van Makerere.

Waar gaat het om in deze prozagedichten, die door Wim van Binsbergen en Ad van Rijsewijk in het Nederlands vertaald werden? "Lied van Lawino" noemde P'Bitek: "....de luide lach van het dorpsmeisje Lawino. Ze lacht de moderne man en de moderne vrouw in Oeganda uit. Zij vindt dat de 'ontwikkelde' mensen verpest zijn, in die zin dat ze niet langer behoren tot en niet meer genieten van de cultuur van het Oegandese volk. En ze denkt dat als deze 'ontwikkelde' mensen maar even konden stilstaan en terugkijken naar het dorp, zij een voller en rijker leven zouden zien". Verbijsterend, dat is de reaktie van de plattelandsklasse op het gedrag van de stedelijke elite, die zich westerse gewoonten aanmeet en diegenen die trouw wensen te blijven aan de 'oude' gewoonten met hun haat aan de kant schuiven. Levende traditie wordt ingeruild voor imitatiedrang, voor holle naboetsing. Het is het "zuivere" antwoord, een hartekreet, een oproep tot bezinning om veilig te stellen wat bewaard moet blijven. Wat doen we met de westerse invloed? Wat doen we met blanke kennis, die geimporteerd is tegenover dat wat onze eigen onvervreembare achtergrond is/ zou moeten zijn? We verwijderen ons te snel van allerlei historische culturele wortels en apen na.

"Lied van Lawino", met als ondertitel 'een klaagzang' en het motto:

"Laat niemand de pompoen in het oude dorp ontwortelen", is meer dan boeiend om te lezen. Boeiend, niet gekozen om er a.h.w. mee aan te geven: dat is het veiligste woord, verder kan en wil ik er niet veel over zeggen, maar een echt boeiend boek! Omdat op veel momenten de juiste woorden worden gevonden om gevoelens aan te geven. Lawino klaagt over haar echtgenoot, die zichzelf opgeeft voor dat wat het westen te bieden heeft, die zich een geliefde kiest, die in tegenstelling tot Lawino, wel westers gekleed gaat en zich "zo" gedraagt.

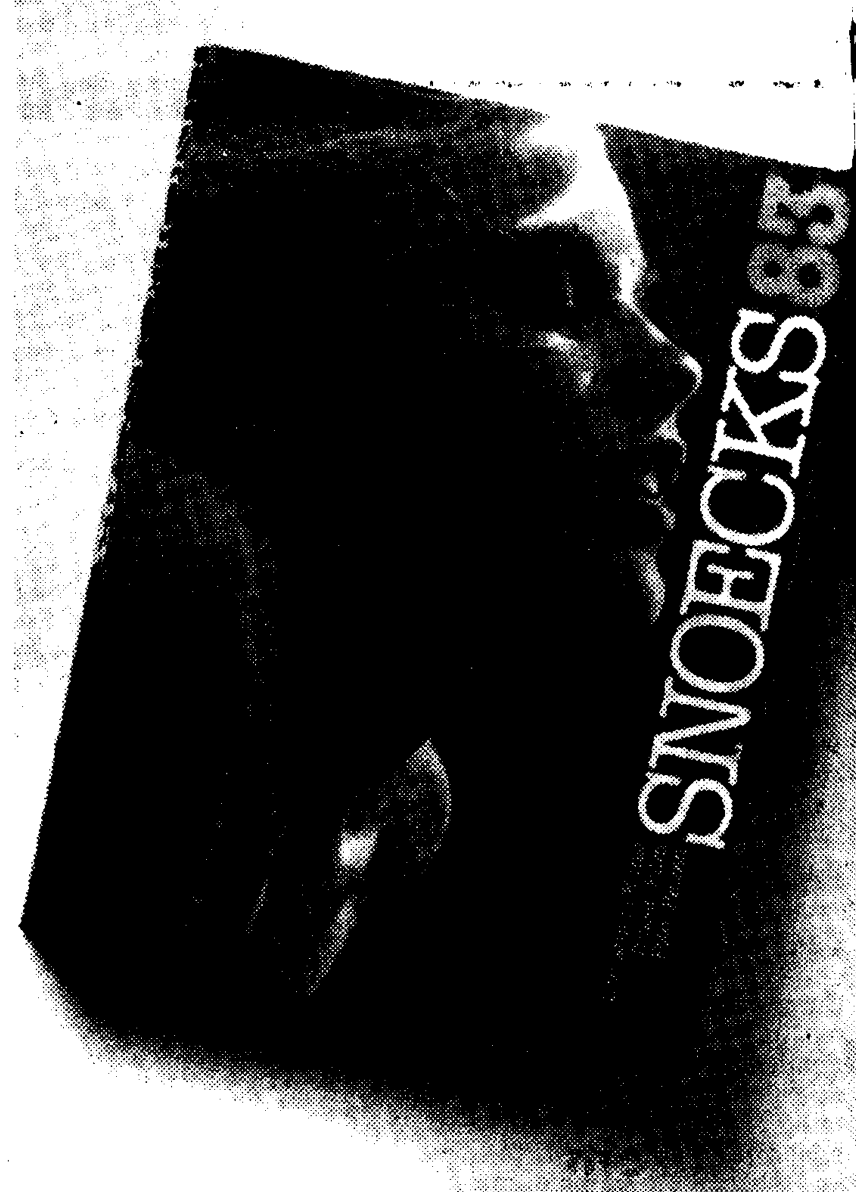
Er blijft weinig over van Ocol en zijn geliefde Clementine. Ik weerstaa de neiging steeds weer citaten te kiezen. Uit poezie is dat bijna niet goed mogelijk. Telkens vindt P'Bitek woorden die je doen grinniken, die je doen beseffen waarvoor Lawino staat, die je haarscherp tekenen hoe het leven-in-traditie verdrongen wordt door de goedkope 'bevrediging' van het moderne. Ontroerend is het in zijn 'verheerlijking' van het leven op het platteland, het leven van een vrouw, de rol in dat leven van de man. Gewend als we zijn zaken op een bepaalde wijze aan te duiden, is het verrassend bekende onderwerpen als bijv. het aanduiden van de geliefde en haar of zijn schoonheid, te lezen "op zijn Afrikaans". In een bespreking werd dit lied een 'monument van felheid' genoemd.

"Lied van Ocol" uit 1970 heeft minder kwaliteiten. Ocol, Lawino's echtgenoot, geeft haar zijn antwoord. Het is minachting voor 'zwarten' en hun kultuur. Het is volslagen gebrek aan respekt. Vergelijkend valt op dat "Lied van Ocol" minder 'overtuigend' is. Het is bovendien, bewust, zwart tegenover wit. Terwijl in de praktijk van het Afrikaanse leven blijkt dat het kompromis te vinden is en gevonden wordt.

Op deze plaats past een kompliment aan de vertalers die een tekst die om voor te dragen is zo hebben durven en kunnen vertalen. Het is een poetisch uitstekend te lezen tekst in een Nederlands dat het origineel geen recht kan doen maar ik elk opzicht zeer leesbaar en ritmisch blijft! Het doet verlangen naar een voordracht, waarin de Acoli-tekst 'hoorbaar' is.

Al met al wijst P'Bitek in zijn liederen de studenten (en andere Afrikanen) op hun traditie. Ken die i.p.v. te "snakken naar promotie, de inwijdingsceremonie van de 'grote-auto'-stam". Het nawoord van Jan Kees van de Werk zet alles in het kader waarin het hoort. U zou het moeten lezen!

ANDRIES
VAN DER WAL

IN HET VERLEDEN is op deze pagina al eens gewezen op het bestaan van de Belgisch-Nederlandse uitgave van de **Snoecks** almanak, waarvan jaarlijks zo'n 200.000 exemplaren worden verkocht. Het is spijtig te moeten constateren dat ook dit jaar weer de Snoecks niet in de boekhandel ligt. Voor het luttele bedrag van Ned. fl. 18,90 krijgt men ruim 400 pagina's bijzonder rijk geillustreerd leesmateriaal voorgeschoteld over alle mogelijke kunstvormen: van literatuur tot naaktfotografie, van musea tot reisbeschrijvingen. Dus aan de prijs en het gebodene zal het zeker niet liggen!

De eerste **Snoecks** verscheen in 1924, de tijd van de almanakken over alle mogelijke onderwerpen. Het eigenlijk almanakgedeelte van de nieuwste **Snoecks** neemt maar een heel bescheiden deel van het totaal in. Toch kan men daar gegevens vinden over allerhande literaire prijzen over de hele wereld welke in 1981 en 1982 werden toegekend, terwijl er ook een overzicht wordt gegeven van de in het „verslagjaar" overleden schrijvers.

Het werkelijke lees-gedeelte vangt aan met drie originele bijdragen van de auteurs Hugo Claus, Heere Heeresma en Elias Canetti (de laatste won in 1981 de Nobelprijs voor de literatuur). Claus' bijdrage is een fraaie bewerking van het Bijbelse Hooglied, geillustreerd met prachtige houtsneden van de Engelse Eric Gill.

De lezer kan met zijn **Snoecks** 83 alle kanten uit: hem wordt een keuze geboden uit onderwerpen als de Russische revolutie of de persoon van Martin Luther, de tekeningen van de Amerikaanse schilder Kitaj of de muziek van Wagner, de Japanse films of reizen naar Mexico, Tahiti New York of Turkje. De al genoemde Elias Canetti en Willem Frederik Hermans komen ter sprake, evenals het 18-e eeuwse Venetie van de schilder Caneletto, de nieuwste badmode of schaken. Een opsomming van wat er zoal in een Snoecks ter sprake komt is niet meer dan een klein sample van wat de lezer zal tegenkomen!

Aan het begin van deze eeuw kenden wij de Almanaque de Curacao en nog steeds wordt de bekende Bristol-almanak verspreid; wie weet komt daar ooit de Snoecks bij! Er is toch niet voor niets een kultureel akkoord met Belgie gesloten...

CAREL DE HASETH

..uder geworden gitarist Jan Akkerman:

"Vroeger was het muziek. Nu is het pop"

..WAS EEN KEER in Amerika op tournee met Santana toen ik net, uit religieuze overwegingen, een witte soepjurk was gaan dragen, waardoor je een echt chocodip effect kreeg. Maar hij stond wel stiekem achter het podium met een cassetterecorder mijn solootjes op te nemen, waar hij nu nog steeds op teert. Toen ik dat zag, dacht ik bij mezelf: wat moet ik me wel niet aantrekken?"

.. Akkerman (34) werd ooit door het Engels muziekblad *Melody Maker* uitgeroepen tot 'beste gitarist ter wereld', een titel die hem een status verleende waar hij grote moeite mee had. Akkerman, geboren in de Amsterdamse Jordaan, begon zijn carrière bij plaatselijke groepjes als Johnny and his Cellar Rockers. Met The Hunters kreeg hij ook buiten de hoofdstad succes. Door zijn virtuose kozakkengitaarsolo in de hit *Russian Spy and I* werd zijn naam vijftien jaar geleden op slag een begrip in Nederland.

In 1969 richtte hij de groep Brainbox op die, behalve door de luisterrijke gitaarspel van Akkerman, werd gekenmerkt door de prachtige hoge, hese stem van zanger Kaz Lux. De grote belofte die Brainbox inhield werd niet vervuld doordat Akkerman en drummer Pierre van der Linden in 1970 de groep verlieten om samen met Thijs van Leer de formatie Focus te beginnen. Met een briljante mengeling van rock en klassiek slaagde de groep als enige Nederlandse formatie zowel de Verenigde Staten als Engeland op de knieën te brengen.

Akkerman over de reden waarom hij in 1976 Focus niettemin verliet: "ik voelde me net een indiaan die rond een kampvuur aan het dansen is en tot de ontdekking komt dat het vuurtje uit is. Ik kreeg het koud en dacht: wat doe ik hier? De anderen wisten waarschijnlijk ook wel dat het vuurtje uit was maar wilden toch nog even doorgaan, vanwege de kassa denk ik. Ik kon daar slecht tegen en ben mijzelf op een gegeven moment echt als een beest gaan gedragen.

"Bovendien wilde ik er al heel lang andere dingen bij doen, iets waar ik de mogelijkheid niet voor kreeg. Ik kon platen maken met Joe Walsh, Joe Vitale, The Beach Boys, maar ik mocht – op straffe van duizend dollar per uur – de deur niet uit. Dat noem ik geen vrijheid. En zo interessant vond ik de muziek van Focus niet dat ik die mijn hele leven wilde blijven spelen."

ERKENNING

Overigens ziet hij zonder wrok terug op de hele Focus-tijd. "Het was een belangrijke erkenning.

Als gesjochten jongen, voor wie gitaarspelen zijn lust en zijn leven is, speel je in een band en wat je doet wordt niet alleen herkend, je voegt nog iets toe ook: tien jaar later hoor je je ideeën achterstevoren terug. Maar heimwee heb ik absoluut niet. Ik kan nu tenminste doen en laten wat ik wil."

Na Focus is Akkerman aan een solocarrière begonnen waarin hij het hem opgelegde imago van gitaargod resoluut van zich afschudt en op zoek gaat naar zijn eigen muzikale identiteit. Naar zijn mening heeft hij die nu, middels de dit jaar bij Polydor uitgebrachte elpee *It Could Happen To You*, heel dicht benaderd.

„Kijk, ik ben gewoon een straatjongen met een gitaar die op schoolfeestjes is begonnen. Opeens kreeg ik waanzinnig succes en een tijdlang vond ik beschutting in alle heisa om me heen. Tot ik op een gegeven moment in het vacuum van Focus, weer op mezelf kwam te staan. Ik had geen zin om me aan die oude kruiwagen vast te blijven houden, dus ging ik op zoek naar een nieuwe eigen stijl.

Ik heb het idee dat ik mezelf nu pas, na vijftien jaar in het luchtledige te hebben gehangen, weer ben tegengekomen.

Dan begin je niet met jezelf een klap in je smoel te geven. Vandaar dat mijn muziek op het eerste gehoor misschien niet zo spectaculair klinkt, maar voor mij is het een schreeuwen en zoeken naar mijzelf. Wat eigenlijk helemaal niet nodig is, want ik was er altijd al, als je begrijpt wat ik bedoel."

JAN AKKERMAN IS in tijden dat wereldberoemde rock-gitaristen als Eric Clapton ook op hun top waren, door het vooraanstaande Engelse muziekblad Melody Maker dertien jaar geleden uitgeroepen tot de beste gitarist ter wereld. Dat wekte het chauvinisme van de Nederlandse rockliefhebber op om een Nederlandse gitarist zo geprezen te zien, maar voor Akkerman zelf riep die titel een spook op.

Op Curacao heeft Akkerman naam gemaakt via de groepen Brainbox en Focus van wie zowel op de radio als in discotheken in die tijd vaak platen werden aangevraagd. Het is lang stil geweest rond Akkerman, reden voor Alfred Bos en Roel Bentz van den Berg van het NRC Handelsblad om de gitarist musicus op te zieken in die rokerige zaaltjes waar hij tegenwoordig weer pleegt op te treden.

„Ik sluit me op in een klein hokje waar de muizen bij wijze van spreken in overalletjes doorheen lopen, met een 16-sporen machine, twee speakers en een matras op de vloer. Dan heb ik eerst een week nodig om tot een soort nulpunt te komen. Door alle rotzooi heen probeer ik de harmonie te vinden, in de muziek en in mijzelf. Veel van de hedendaagse popmuziek bestaat alleen uit chaos, zonder dat daar iets tegenover staat, een soort ruis die niet alleen je oor maar ook je gevoel verstopt. Het is mij te krampachtig, te hoekig allemaal. Muziek moet rond zijn."

UITBARSTINGEN

Daarmee wil Akkerman overigens geenszins beweren, dat deze chaos en de drang erachter hem vreemd zijn. „Ik heb opnames liggen, jongens, daar rijzen de haren je van ten berge. Uitbarstingen zo ploerterig en wild dat de gitaar ervan in stukken vloog. Dat is een soort oer-shit die er af en toe uit moet, maar die zal ik nooit op de mensen loslaten."

„Hoe verleidelijk het ook is om daaraan toe te geven en de New Wave-cat uit te hangen, kies ik er steeds voor om het gif in mezelf te tranformeren, het te vertalen naar harmonie, schoonheid."

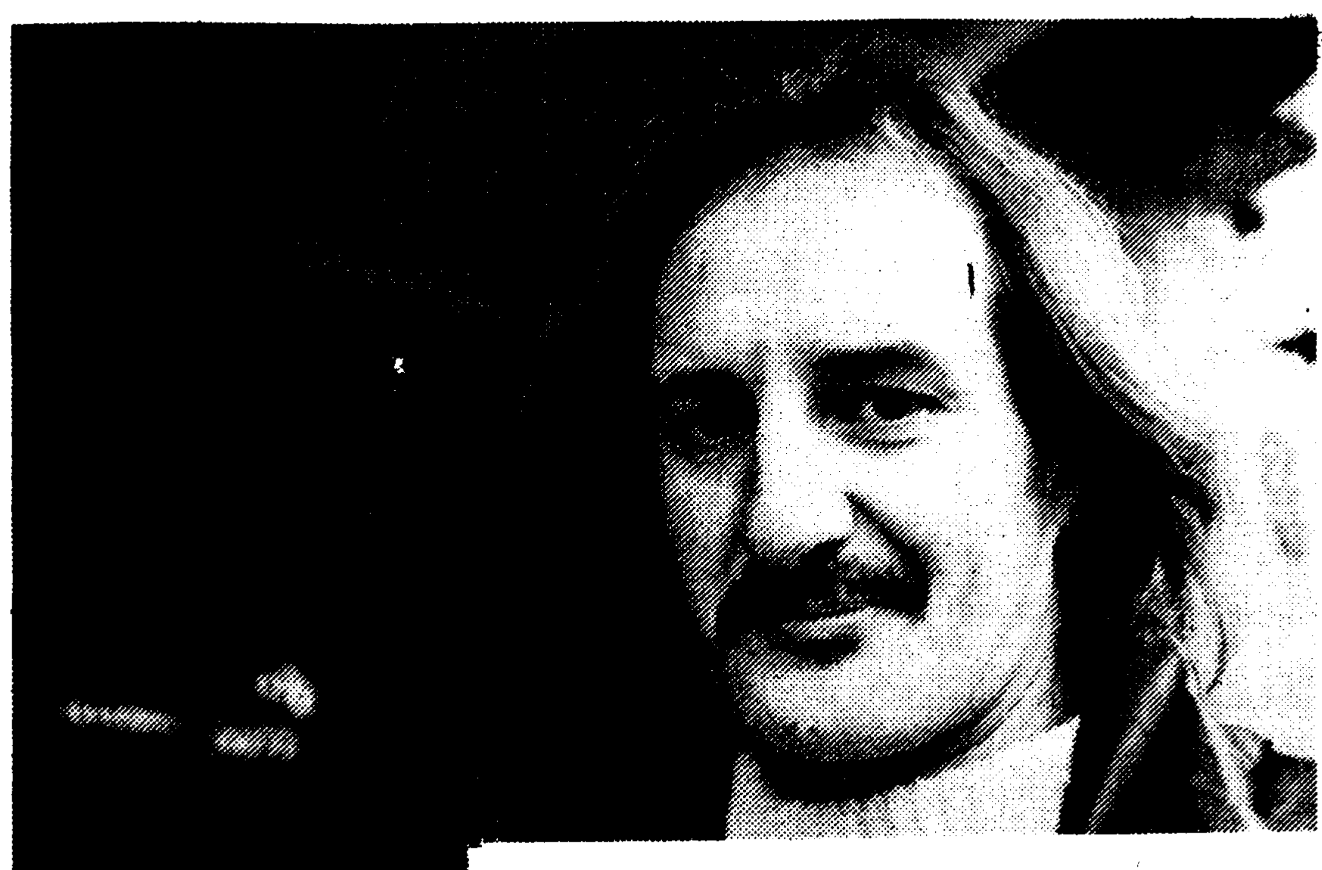
Waar de popmuziek van na 1977 wèl harmonieuze trekken vertoont, lijdt zij volgens Akkerman vaak aan een bloedeloos intellectualisme.

„Het mist passie, beweging.

Vergelijk dat eens met Japanse schilders die met een enkele veeg van hun penseel zowel harmonie als beweging kunnen suggereren.

Vijftien jaar lang totale concentratie, rijspapiertje, één streepje, klaar. Die ene streep bepaalt wat die man is, maar zit zijn hele levenswet in. Dat is net zoiets als de beroemde klap op het juiste moment waar Pierre van der Linden het altijd over heeft".

Jan Akkerman is nu zo'n kleine twintig jaar actief in de popmuziek. In die tijd heeft hij vele golven en stromingen langs zich heen zien spoelen. De voornaamste verandering vat hij kernachtig samen met: „Vroeger was het muziek, nu is het pop. Verder is alles alleen wat armoediger geworden, de hele gedachtengang achter de platenbusiness is pijnlijk doorzichtig nu. Het is goed vissen in troebel water. Aan de andere kant weet ik niet of het waar is dat jonge bands te weinig kansen krijgen. Je mag de mensen namelijk nooit vervelen. Het belangrijkste in de muziek is voor mij het circus. Je hebt drie soorten paarden: werkpaarden, luxe-paarden en circuspaarden. Tot die laatste, zigeunerachtige soort hoor ik.

Jan Akkerman (foto Ronald Sweering)

„Bij de weinige concerten die ik de afgelopen tijd heb bezocht ontbrak het vaak niet aan inzet, maar de magie is verdwenen. Alle leven wordt lamgelegd door de angst dat er iets mis zal gaan. Ik ga nog liever naar Artis".

„Zelf voel ik er niets voor om nog in grote concertzalen te spelen. Met Focus kon ik daar niet onderuit, stonden we op een gegeven moment voor 30.000 man te spelen. Te gek hoor, een grote limousine, een snuif coke en een joint erbij, maar op een gegeven moment kreeg ik er tabak van. Nu sta ik weer gewoon waar ik thuishoor, in rokerige zaaltjes voor een paar honderd man. Dat is mijn leven, jongens. En hoe kan je je nou genoeg krijgen van je eigen leven?".

The Commodores:

"Wij kunnen niet zonder elkaar"

AMSTERDAM — Op één avond twee uitputtende concerten geven, en dan de volgende dag rond het middaguur fris gewassen en klaarwakker weer present zijn: een hele prestatie. Milan Williams, toetsenspeler van de Amerikaanse formatie The Commodores, heeft er blijkbaar geen enkele moeite mee. Gehuld in een knalrood trainingspak met het Commodores-logo, en in een zware wolk van wiewe aftershave verschijnt hij in de zitkamer van de hotelsuite, waar de groep zich tijdelijk heeft gevestigd.

De energie straalt er van af. Williams: "Dat is één van de belangrijkste dingen van The Commodores: die kracht. We begrijpen zelf eigenlijk ook niet hoe het komt, maar we hebben het van het begin af aan gehad. Ik denk dat het een bijzonder gelukkige combinatie van karakters is, waardoor een geheel is ontstaan dat veel meer is dan de optelsom van ieder van de mensen in de groep".

Het is inderdaad bijna wonderlijk, zoals het de formatie is vergaan sinds het eerste optreden in 1967. Onder de naam The Mystics verzamelde zich een vijftal studenten van het Tuskegee Institute in Alabama, onder leiding van Thomas McClary. De bedoeling was aanvankelijk niet meer dan een groepje van studenten voor studenten, maar al snel liep een en ander nogal uit de hand.

Milan Williams ".....We begrijpen zelf eigenlijk ook niet hoe het komt..."

Na het optreden van Milan Williams, de daarop volgende naamsverandering en het aanstellen van Benjamin Ashburn als manager groeiden The Commodores uit tot één van de rijkste popformaties, gesteund door een blazerssectie (The Mean Machine) en een eigen dameskoortje. Onlangs vertrok zanger Lionel Ritchie voor een solo-carrière; voorlopig is hij vervangen door Harold Hudson.

Behalve een eigen muziekuitgeverij heeft de groep belangen in onroerend goed, aandelen, Afrikaanse kunst en munthandel. Bij het aankondigen van een nieuwe elpee wordt niet op de kleintjes gelet: niet één reclamevliegtuigje, maar een hele luchtvloot wordt ingezet om het platenkopend publiek te overtuigen.

Williams: "Het is natuurlijk *big business*, maar daar zitten we niet in omdat we zo graag rijke zakenlui wilden worden. Muziek maken is en blijft het belangrijkste; we bemoeien ons ook niet zo met de zakelijke aspecten. De platenindustrie wordt weleens als hard en onartistiek afgeschilderd, maar het is wel de plateindustrie die ervoor zorgt dat je je elke gewenste stemming kunt aanschaffen. Muziek kan een gevoel geven dat op geen enkele andere manier te bereiken is. En de industrie doet niets anders dan dat gevoel verpakken en te koop aanbieden".

HART

De respectabele serie hits die The Commodores de afgelopen vijftien jaar op hun naam hebben gezet doet vermoeden, dat er uitgekiend wordt gecomponeerd, dat er op bijna wetenschappelijke wijze wordt ingespeeld op de smaak van het publiek. Milan Williams ontkent dat ten sterkste. "We hebben al onze muziek, ook de grootste hits, altijd recht uit het hart gemaakt. 'Three times a lady' werd indertijd door Ritchie één keer voorgespeeld, en zonder meer door iedereen geaccepteerd. Als een van ons iets bedenkt dat we goed vinden klinken, dan worden er verder geen woorden meer over vuil gemaakt".

Optreden heeft voor The Commodores altijd op de eerste plaats gestaan.

"We zijn geen studiogroep. Natuurlijk hebben we wel geleerd hoe je platen moet maken, maar concerten geven konden we al meteen vanaf het begin. Misschien waren we als individuen toen nog niet zulke sterke musici, maar op een podium was er altijd die toverkracht die maakte dat we als groep goede prestaties konden leveren".

Dat gevoel wordt bevestigd door Thomas McClary, gitarist en Commodore van het eerste uur. "The Commodores vormen een zelfstandigheid, die boven onszelf staat. Het is een imago, dat we moeten volgen en dat ons leidt tot veel meer creativiteit dan we in ons eentje zouden kunnen opbrengen.

Ik heb weleens met andere musici gespeeld zomaar voor de aardigheid, en dat lukt ook wel. Maar die vonk die tussen ons overspringt is er bij anderen nooit. We kunnen eigenlijk niet zonder elkaar".

Met een dergelijk allesoverheersend saamhorigheidsgevoel moet het recente vertrek van zanger Lionel Ritchie wel een hele slag zijn geweest voor de groep. Milan Williams: "We missen hem, zoals je een broer mist die het huis uit gaat. Maar ik denk dat het goed is dat hij z'n eigen weg gaat. Hij is er rijp voor om in z'n eentje verder te gaan. Hij is een solo-elpee aan het maken, en hij produceert veel voor anderen. Maar als groep hebben we zijn vertrek goed kunnen opvangen."

Een groter verlies vinden Williams en Mc Clary de dood van manager Benjamin Ashburn.

"Als Benny ook z'n eigen weg was gegaan hadden we het prima kunnen redden. Dan waren we hem zo af en toe eens tegengekomen, en dan hadden we enthousiast ervaringen uitgewisseld en herinneringen opgehaald. Maar dit is zo definitief, we zijn er allemaal erg van onder de indruk geweest", aldus Williams.

Sinds kort is het management van The Commodores in handen van de Charles Smiley Organization, een bedrijf dat de groep zal moeten leiden in nieuwe zakelijke avonturen. De filmindustrie bijvoorbeeld, iets waar de musici al aan hebben geroken doordat ze de herkenningsmuziek hebben gemaakt voor een door Johnny Carson geproduceerde NBC-televisieserie. Ook heeft de gesmeerde organisatie van The Commodores al gefigureerd in een soort instructiefilm voor bedrijfskader, gemaakt in opdracht van een grote firma.

Het maken van muziek zal overigens niet te lijden hebben onder al deze nevenaktiviteiten. Na de kleine Europese tournee' zal meteen worden begonnen met het opnemen van een nieuwe elpee. (Overgenomen uit de Haagsche Courant).

Commodores kijken te veel achterom

Theater Carré Amsterdam: de Amerikaanse formatie The Commodores. Walter Orange (drums, zang), Thomas McLary (sologitaar), Ronald Lapread (bas, zang), Milan Williams, (toetsen, zang), William King (zang, toetsen) en Harold Hudson (piano, zang), aangevuld met de Mean Machine en twee achtergrondzangeressen.

AMSTERDAM — Het plotselinge vertrek van het stralende middelpunt van de sinds 1874 opererende Commodores, Lionel Richie, heeft aan de groep vooralsnog geen al te grote schade toegebracht: twee uitverkochte concerten op één avond is toch niet een alledaags verschijnsel in muziek-land.

Wellicht kwam die overweldigende belangstelling wel voor een gedeelte voort uit nieuwsgierigheid over hoe de Amerikaanse band het verlies heeft opgevangen. De plaats van Richie is gedurende deze toer ingenomen door de betrekkelijk onbekende Harold Hudson, die op enkele uitzonderingen na een overigens vrij onopvallende rol vertolkte. Wie zou verwachten dat de tot in totaal twaalf man uitgebreide formatie met nieuwe nummers kwam om daarmee de nieuwe positie te illustreren kwam bedrogen uit: slechts een tweetal nieuwe en sinds kort al weer op een verzamelalbum verkrijgbare nummers staan op het programma.

Dat zijn dan de bijnaballad 'Bainted Pictures', met voornoemde Hudson in de rol van solo-zanger en 'Reach High', een door synthesizers gedomineerd nummer dat volgens de groep als een logisch gevolg op het aloude 'Machinegun' moet worden opgevat.

Voor de rest slechts een terugblik waardoor de geest van Richie nadrukkelijk door het theater dwaalde. Vooral door bekende nummers als 'Brickhouse', Sail On', 'Easy' en 'Three times a lady' leek de tijd teruggedraaid. De groep koos daarmee voor een makkelijke avond want het bekende werk werd met volle tevredenheid ontvangen en het twaalftal kon derhalve zijn krachten sparen.

Het was moediger geweest de nieuwe nummers uit te proberen die het in april te verschijnen album sieren. Dan was pas duidelijk geworden hoe de groep zich denkt te handhaven. Tel daarbij op de weinig inspirerende en af en toe doorzichtige bühnepresentatie dan blijft nog maar een enigszins mager resultaat over. Zeker voor een gerenommeerde groep als The Commodores is dat een tegenvaller.

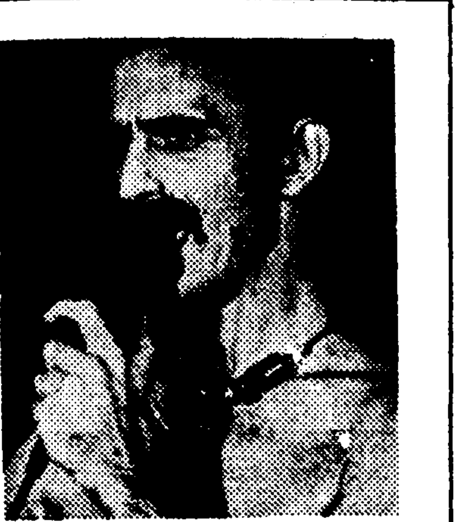
Arnout Oosterhold maakte deze recensie van een recentelijk optreden van de Commodores in Amsterdam.

Mick Jagger als Chinese keizer

• Mick Jagger van de Rolling Stones zal binnenkort op de Amerikaanse televisie zijn debuut maken als acteur. Jagger speelt dan de rol van de Chinese keizer in een bewerking van Andersens sprookje 'De nachtegaal', een aflevering in de serie 'Fairy Tale Theatre'.

Acket laat Frank Zappa dagvaarden

• Frank Zappa

Concertorganisator Paul Acket heeft door een Haagse deurwaarder de Amerikaanse popartiest Frank Zappa op laten roepen om 7 april bij een rechtszaak voor het Gerechtshof in Den Haag te verschijnen. Die oproep werd door de deurwaarder via een advertentie in de Haagsche Courant geplaatst, omdat niet bekend is waar Zappa momenteel verblijft.

Acket en Zappa liggen al jaren met elkaar overhoop, omdat de organisator in 1978 een concert van Zappa afgelaste toen er bij de voorverkoop te weinig publieke belangstelling bleek te bestaan. Frank Zappa was het daar niet mee eens en eiste via de Haagse rechtbank schadevergoeding. Acket meende dat hij Zappa juist voor een afgang had behoed, maar de rechtbank stelde de artiest in het gelijk.

Tegen dit vonnis is de Haagse organisator nu in beroep gegaan. De eerdere advocaat van Zappa heeft geen contact meer met zijn client en vandaar de publieke oproep. Voor zover bekend is Frank Zappa niet op die krant geabonneerd, maar Ackets advocaat gaat ervan uit dat wellicht iemand uit de wereld van agency's contact met hem kan opnemen.

Volgens nieuw kerkelijk wetboek

Protesteren kan voortaan in rooms katholieke kerk

IN DE NIEUWE kerkelijke wetgeving, die paus Johannes Paulus II heeft afgekondigd, zijn veel zaken vastgelegd die sinds het tweede Vaticaans concilie al gemeengoed zijn geworden. De inspraak van priesters en leken in de gang van zaken van een bisdom via Pastorale Raad en Priesterraad, ligt nu vast. De bisschop blijft de uiteindelijke verantwoordelijke in zijn bisdom maar zo'n pastorale raad kan praktische conclusies voor het pastorale werk voorstellen.

NOODGEVALLEN

In het nieuwe wetboek, de Codex, dat officieel pas op 27 november in werking treedt, zijn aan vrouwen en mannen vrijwel dezelfde rechten en plichten toegekend, voor zover het niet om zaken gaat waarvoor de priesterwijding vereist is. Want de vrouw blijft van de priesterwijding uitgesloten. Wel kan een bisschop in gebieden met gebrek aan priesters naast mannen ook vrouwen met de zorg voor een parochie belasten. In die functie mag de vrouw preken, voorgaan in de woorddienst het doopsel toedienen, de communi uitreiken. Er wordt echter duidelijk gesproken van noodgevallen. Bovendien moet de plaatselijke bisschop de zaak bekijken, alvorens hij zijn goedkeuring kan geven. Leken die geheel of gedeeltelijk voor de kerk willen gaan werken moeten daarvoor een geschikte opleiding volgen.

UITSLUITSEL

De nieuwe Codex geeft de plaatselijke kerken meer ruimte voor eigen beslissingen. Meer dan eens geeft hij geen uitsluitsel over zaken die beter per regio of per plaats geregeld kunnen worden.

De paus koos als dag voor de 'promulgatie' de 24e verjaardag van de aankondiging door paus Johannus XXIII van het tweede Vaticaanse concilie en de hervorming van het kerkelijk recht. De combinatie was geen toeval – de nieuwe Codex is doorgrongen van de conciliaire geest die wil dat de kerk in dienst staat van de mens en dat elke christen plichten en verantwoordelijkheden jegens zijn broeders en zusters als het Volk van God aanvaardt.

In de nieuwe Codex zitten 20 jaar en meer dan 2.000 uren arbeid door 105 kardinalen, 77 aartsbisschoppen en bisschoppen 73 priesters, 47 mannelijke en 3 vrouwelijke religieuzen en 12 leken, bijgestaan door deskundigen uit 31 landen op de vijf continenten. De Codex omvat 1.752 artikelen onderverdeeld in 7 hoofdstukken, d.w.z. 686 artikelen minder dan het oude wetboek.

Op sommige punten is de nieuwe Codex vrijer dan voorheen – volle neef en nicht kunnen voortaan met elkaar trouwen, zoals een weduwnaar met zijn schoonzuster, zonder dispensatie van een kerkelijke rechtbank. De nieuwe Codex voert een nieuwe echtscheidingsgrond aan: het moedwillige bedrog dat het samenleven van man en vrouw in ernstige mate ontwricht.

De nieuwe Codex moge zich ten aanzien van een aantal zaken minder ernstig opstellen – van de 42 redenen die het oude bevatte voor excommunicatie of uitstoting uit de kerk zijn er maar 7 gehandhaafd – nieuwe verboden zijn er ook. Hij verbiedt het priesters en kloosterlingen een politiek ambt en bestuursfuncties in vakbonden te bekleden. De plaatselijke bisschop kan, wanneer dat in het algemeen belang of voor de verdediging van de rechten van de kerk gewenst is, echter ontheffing verlenen.

De tendens tot decentralisatie van het kerkelijk bestuur in de nieuwe Codex wordt op een aantal terreinen niet uitgewerkt. "Besluiten van regionale concilies en bisschoppenconferenties hebben de goedkeuring van Rome nodig: de wetgevende bevoegdheid wordt vooral toegedacht aan bisschoppenconferenties, die besloten zijn en niet aan bijzondere concilies, waaraan priesters en leken kunnen deelnemen. De Bisschoppensynode wordt niet zozeer gezien als een uitdrukking van de gezamenlijke zorg voor de kerk, maar meer als een hulporgaan van de paus. De curie staat ten dienste van de paus en niet, zoals het Tweede Vaticaans Concilie wilde, ook ten dienste van de bisschoppen. Dit alles doet vrezen, dat de nieuwe Codex de taken van de nieuwe adviserende organen te vroeg zal vastleggen en dat er tussen de paus en de afzonderlijke bisschoppen een te grote afstand wordt geschapen", aldus dr. R. Huysmans in het tijdschrift "Concilium". Hij is professor in het Kerkelijk recht aan de Katholieke Theologische Hogeschool in Amsterdam.

VERBOND

Het huwelijk is volgens de nieuwe wetgeving niet meer uitsluitend op voortplanting gericht, maar ook een verbond van twee mensen om het leven met elkaar te delen en voor elkaar verantwoordelijk te zijn.

Het nieuwe wetboek verbiedt het katholieken niet langer te trouwen met niet-katholieken, maar de plaatselijke bisschop moet wel aan zulk een gemengd huwelijk zijn goedkeuring geven. Gemengde huwelijken zijn al aan de orde van de dag, zodat de nieuwe Codex feitelijk een bestaande toestand wettigt.

PROTEST

Volgens de Amerikaanse kerkjurist Thomas Green is in de nieuwe Codex nog altijd een tendens zichtbaar van een opvatting over het gezag in de kerk. Dat kerkelijke leiders tegenover de gelovigen geen verantwoording van hun ... singen behoeven af te l... De nationale bisschopp... ferenties zitten ineeklem... sen enerzijds de Heilige ... die belangrijke beslissingen ... goedkeuren en anderzijd... gezag van de individuele ... schop waarop zo min mo... inbreuk mag worden ge... De nieuwe Codex wijst ... waar op het belang van ... trokkenheid van gelovige... het kerkelijk leven, maa... zuimt daaraan voldoende i... te geven, aldus Green.

Misschien wordt de belan... se vernieuwing van de C... dat men kan protesteren ... beslissingen van kerkelijk... zagsdragers, behalve van de ... Er zijn op 3 niveaus mo... heden van beroep gesch... rechtstreeks contact me... kerkelijke gezagsdrager di... beslissing heeft genomen... eigen bisschop en de natio... bisschoppenconferentie. hoogste gerechtshof van de ... kerk, de Apostolische Signa... krijgt meer bevoegdheden... wordt het hoogste hof ... beroep voor beslissingen ... lagere organen en het eerst... van appel tegen handelingen ... de departementen van het ... caan.

Jood tot kardinaal verheven

KARD. LUSTIGER
.....Jodendom niet verraden.....

MGR. JEAN-MARIE LUSTIGER, de nieuwe kardinaal-aartsbisschop van Parijs, is uit joodse ouders geboren. Op veertienjarige leeftijd ging hij over tot het rooms-katholicisme. Hij is de eerste bekeerde jood die het tot kardinaal gebracht heeft. "Ja ik ben een jood en ik ben me er bewust van", zei Lustiger eens toen hij nog bisschop van Orléans was..ik heb niet het gevoel dat ik het jodendom verraden heb. Maar de hoon, de vervolging, de verwerping en de tragiek van de geschiedenis – ik weet waar het om gaat".

Lustiger werd in 1926 uit joodse ouders geboren die vóór de eerste wereldoorlog uit Polen naar Frankrijk waren verhuisd. Zijn moeder is in 1943 in Auschwitz gestorven.

Lustiger werd in 1954 tot priester gewijd en is onder meer enige jaren studentenpastoor in Parijs geweest. In 1979 werd hij tot bisschop van Orléans benoemd en twee jaar later tot aartsbisschop van Parijs.

Dr. Runcie neemt Russen serieus

DR. ROBERT RUNCIE, de aartsbisschop van Canterbury en primaat van de Anglicaanse kerk, heeft de Britse regering opgeroepen ontwapeningsvoorstellen van de Sovjet-Unie serieus te nemen. "Het is bijna niet te geloven, hoe snel elk Russisch voorstel als een propagandazet wordt afgedaan. Daaruit blijkt een onderschatting van ieders behoefte van vermindering van de spanning in de wereld", aldus Runcie in een toespraak voor het Koninklijk Instituut voor Internationale Zaken in Londen.

Runcie weigerde een standpunt in te nemen inzake het rapport 'De kerk en de Bom" waarin een commissie van de Anglicaanse Synode van de Britse regering eenzijdige ontwapeningsstappen verlangt. Hij noemde het rapport een goed beargumenteerd, indrukwekkend document dat uitvoerige studie waard is. De synode van de Anglicaanse kerk zal donderdag 10 februari het rapport "De kerk en de Bom" bespreken. Uit de motie die voor de Synode is ingediend is al gebleken dat de Kerk zeer verdeeld is over het rapport. In de motie wordt niet gesproken over eenzijdige ontwapeningsstappen, maar wordt de Britse regering opgeroepen samen met de NAVO-bondgenoten wegen te zoeken ter vermindering van de afhankelijkheid van kernwapens en te streven naar versterking van de internationale verdragen op het gebied van de ontwapening.

Nieuwe kardinalen: veel ervaring in de zielzorg

DE 18 NIEUWE KARDINALEN, die paus Johannes Paulus II op 2 februari plechtig benoemde, hebben veel ervaring in de directe zielzorgpraktijk. Van hen zijn er 15 die bisschop zijn van een (aarts)bisdom, vooral met grote steden verbonden. Twee zijn lid van de curie en één is een befaamd theoloog, pater Henri de Lubac s.j.

De keuze van de achttien weerspiegelt „de wereldwijde adem" van de rooms-katholieke kerk, zo zei de paus bij de bekendmaking van de namen. Maar opvallend is dat de paus drie Oost-Europeanen tot kardinaal heeft benoemd: mgr. Glemp van Warschau, mgr. Kuharic van Zagreb (Joegoslavie) en mgr. Vaivados van Riga (Letland). De benoeming van mgr. Kuharic wekt verbazing, omdat hij in de Joegoslavische pers onlangs werd aangevallen vanwege zijn pleidooi voor godsdienstvrijheid. „Er mag geen Kroaat meer tot kardinaal benoemd worden", schreven de kranten. De paus denkt daar anders over.

VERWACHT

De meeste benoemingen werden wel verwacht, zoals die van de Poolse mgr Glemp, bisschop Meisner van Berlijn, mgr Bernardin van Chicago, de voorzitter van de Amerikaanse bisschoppenconferentie, van mgr Danneels, de aartsbisschop van Mechelen-Brussel en van mgr Lustiger, de aartsbisschop van Parijs. Tot de nieuwe kardinalen behoren verder mgr Trujillo van Medellin (Colombia), voorzitter van de Zuidamerikaanse bisschoppenconferentie Celam, mgr Martini van Milan (Italie), mgr Williams van Wellington (Nieuw Zeeland), de Maronitische patriarch van Antiochie, Khoraiche, in Beiroet (Libanon), mgr Yago van Abidjan (Ivoorkust), mgr Sabattini, prefect van het Opperste gerechtshof van de apostolische signatuur in Vaticaanstad, mgr Casoria, pro-prefect van de congregatie voor de Sacramenten en de erediensit in Vaticaanstad, mgr Moratinos van Caracas (Venezuela), mgr Kitbunchu van Bangkok (Thailand) en mgr Do Nascimento van Lubango (Angola).

ADVIES

Met de benoeming van deze 18 nieuwe kardinalen is het college van kardinalen op 138 gekomen. Achttien zijn de 80 al gepasseerd, onder wie kardinaal Alfrink, de vroegere aartsbisschop van Utrecht, en mogen niet meer meedoen aan de verkiezing van een nieuwe paus. Twee nieuwe kardinalen zijn de tachtig ook al gepasseerd: mgr Vaivods (87) en pater De Lubac (86). Het is de tweede keer dat de paus kardinalen benoemt. In mei 1979 benoemde hij er 14, onder wie zijn opvolger als aartsbisschop van Krakau in Polen, kardinaal Macharski.

De paus ziet het college van kardinalen als een belangrijk advieslichaam bij het besturen van de kerk. Eind vorig jaar riep hij de kardinalen in het Vaticaan bijeen om enkele belangrijke zaken te bespreken, zoals het functioneren van de Romeinse bestuursorganen, ook wel de curie geheten. Tevens werden de financiele perikelen onthuld van de Vaticaanse bank in verband met de betrekking met de failliete Italiaanse Banco Ambrosiano. Het hoofd van de Vaticaanse bank, mgr. Marcinkus, verdween uit de buurt van de paus, waar hij tot dan toe, onder meer als bodyguard de paus beschermde. Hij werd als kardinaalskandidaat genoemd, voordat de moeilijkheden van de bank bekend werden.

Waarom enkele andere kandidaten niet zijn genoemd, zoals de Belgische mgr. Jadot, hoofd van het secretariaat voor de niet-christenen in Rome, en de Franse mgr Potpard, hoofd van het secretariaat voor de niet-gelovigen, en mgr Wetter, de nieuwe aartsbisschop van München (West-Dutsland), is niet bekend. Wel is het zo dat zij pas onlangs op die posten zijn benoemd.

Glemp: kerk op 1e plaats religieus instituut

DE BENOEMING van de Poolse primaat mgr. Glemp tot kardinaal is in het land met vreugde begroet. Van regeringszijde werd de wens uitgesproken dat de betrekkingen tussen kerk en staat zullen verbeteren.

Aartsbisschop Josef Glemp (53) heeft de rooms-katholieke kerk van Polen geleid in de roerigste na-oorlogse jaren van dit land: de opkomst van de vrije vakbond Solidariteit onder leiding van Lech Walesa en de instelling van de staat van beleg door generaal Jaruzelski. Glemp werd primaat van Polen op 7 juli 1981, als opvolger van de overleden kardinaal Wyszynski.

In de onderhandelingen tussen Solidariteit en de regering heeft hij een matigende rol gespeeld. Nadat in december 1981 de vakbond werd verboden, heeft hij onophoudelijk gepleit voor de vrijlating van de gedetineerden, het herstel van de burgerrechten en de erkenning van solidariteit.

Daarin werd hij gesteund door de voormalige aartsbisschop van Krakow de huidige Johannes Paulus 2. Glemp werd echter door radicale priesters en gelovigen in Polen gekritiseerd wegens zijn bereidheid tot het sluiten van compromissen met de Poolse machthebbers.

KARD. GLEMP
.....matigende rol.....

Volgens waarnemers in Warschau heeft hij bij lange na niet het gezag van zijn voorganger Wyszynski. Zijn benoeming tot kardinaal zal zijn prestige echter doen stijgen, zo wordt opgemerkt. Glemp beschouwt de kerk in de eerste plaats als een religieus instituut, dat zich slechts met politieke vraagstukken bezig mag houden indien ethische vraagstukken of de menselijke waardigheid in het geding zijn.

Glemp werd op 18 decem... 1928 in Wroclaw geboren e... 1956 tot priester gewijd. ... studeerde kerkgeschiedenis ... de Gregoriana-universiteit ... Rome, waar hij ook pro... veerde. Na zijn terugkeer we... hij eerst als docent kerkrech... Warschau.

Vervolgens werd hij jurid... medewerker van kardinaal ... zynski op 4 maart 1979 werd ... bisschop van Warmia met st... plaats Olsztyn. Na de dood ... Wyszynski op 27 mei 1... werd hij korte tijd later a... bisschop van Gniezno en ... schau, de primaat van Polen.

Kardinaal Bernardin: Open en rustige persoonlijkheid

DE SINDS KORT 54-JARIGE kardinaal-aartsbisschop Joseph Bernardin is voorzitter van de commissie, die namens die Amerikaanse bisschoppen een verklaring over oorlog en vrede voorbereidt. In het ontwerp, dat eind vorig jaar bekend werd, wijzen de bisschoppen de uitgangspunten van de Amerikaanse buitenlandse politiek af. De afschrikking met kernwapens is in strijd met het evangelie, aldus het ontwerp. Regeringsfunctionarissen hebben hier reeds felle kritiek op geuit.

Bernardin leidt sinds vorig jaar het grootste en invloedrijkste Amerikaanse bisdom, Chicago. Hij volgde wijlen mgr Cody op, die lange jaren met ijzeren hand het bisdom leidde. Sinds het midden van de jaren '60 hebben priesters tegen Cody geageerd en - zonder succes - om zijn afzetting geroepen. Cody raakte op het eind van zijn leven nog betrokken bij een financ... schandaal. Hij zou geld van ... bisdom voor privézaken en ... verre vriendin hebben gebru... Cody overleed vorig jaar apr...

Bernardin, zoon van Italia... se immigranten, staat beke... als een rustig en open perso... Hij is voorstander van de ... vormingen van het Tweede ... ticaanse concilie en wordt tot ... vooruitstrevende vleugel van ... Amerikaanse bisschoppenco... ferentie gerekend.

Verslag van ondervraging in Bolivia

Tumiri: ze zullen me niet klein krijgen.....

EEN VAN DE priesters die in Bolivia bekend staat om zijn duidelijke opstelling tegen de onderdrukking is Julio Tumiri; bijna 70 jaar oud, is deze Jezuiet nog steeds actief als voorzitter van de Assemblee voor de rechten van de mens. Deze publiceerde onlangs "Het bloedbad van de Allerheiligen", een boekwerk over de gebeurtenissen van november 1979, toen kolonel Natusch Busch naar de macht greep. Op 30 juli echter zagen de militairen hun kans schoon. Tumiri werd gevangen genomen en meegevoerd naar het hoofdkwartier van het leger. In de gevangenis schreef hij over zijn behandeling. Hieronder een weergave van de briefjes die hij naar buiten wist te smokkelen.

"Op 30 juli was ik om kwart voor negen op kantoor. Gregorio belde mij en zei nerveus: 'Wij lopen gevaar. jij, ik en Amparo. Maak dat je wegkomt en verlaat het kantoor meteen. Ze zullen zeker een inval doen'. Ik verliet het kantoor en belde het personeel om ze te zeggen dat ze vakantie kregen door de moeilijke omstandigheden. Ik ging de salarissen betalen en tekende de cheques waar een half uur mee voorbijging. Ik kreeg ook nog bezoek van een verslaggever dat mij ophield. Ik ging door met het tekenen van de cheques toen enkele burgers met automatische geweren verschenen en mij vroegen. Ik ging naar de deur en werd meegenomen, samen met een priester van de Altiplano. Ze brachten ons naar de 2e sectie van het hoofdkwartier.

Eerst kwamen we in een gewone kamer waar nog vier gevangenen zaten. De pater en ik gingen op één van de kussens zitten die daar lagen. Een burger met automatisch geweer gaf het bevel; 'Daar jullie en mond dicht!' Vijf minuten later riepen ze mij naar boven. Ze brachten me naar het toilet waar een stoel, een kussen en een deken waren. Ik werd er zenuwachtig van en dacht: Waar ben ik in hemelsnaam in terecht gekomen? Ik herinnerde me de woorden van Gregorio. Had ik maar naar hem geluisterd, dan zat ik nu niet hier. Het werd me te veel. Ik begon te mediteren en om kracht en berusting te vragen om de werkelijkheid onder ogen te kunnen zien. Uit voorzorg verscheurde ik de papieren, telefoonnummers, aantekeningen en adressen van thuis. Ik zat op mijn knieën te bidden, toen ze mij weer riepen. Kolonel Mena voerde mij naar een kamer waar een matras op een deken op de grond lagen. 'Maak je bed op', beval hij. Ik deed het. Ik kon de slaap niet vatten.

De volgende morgen informeerde kolonel Mena naar mijn gezondheid. Ik antwoordde hem dat het slecht ging. Daarna stelde kolonel Rico Toro die op een zei me: 'Klootzak, nu zul je het weten, we zullen je je boter laten vréten'.

Op de manier waarop hij dat zei, wist ik dat ik er niet zo gemakkelijk van af zou komen. De dokter onderzocht mij en gaf mij enkele recepten voor de pijn aan mijn darmen die door de spanning weer hevig was geworden. 's Middags riepen ze mij weer voor het verhoor dat plaatsvond in een klein vertrek. Daarna kwamen degenen die mij zouden ondervragen: 2 Argentijnen en 2 Bolivianen. De vragen gingen over de Assemblee en over Conade. Ze zeiden mij dat ik een marxist was die samen werkte met links. De verwijten die ze mij deden waren bitter en ongegrond. Ze eisten van mij dat ik de namen bekend zou maken van de leden van de Assemblee. Toen begon de marteling. De 2 Argentijnen beledigden mij. De jongste begon mij te schoppen. In het tweede deel van het verhoor vertelde ik over de structuur van de Assemblee voor de Rechten van de Mens, de commissies met hun taken en functies. Toen ik zei dat ik door geleugenzwakte de namen vergeten was begonnen de slagen, toegebracht door een man die geblinddoekt was om niet herkend te worden.

Ze richtten een pistool op me dat ik de waarheid zou zeggen. Ze verweten me dat ik door het boek van 'het bloedbad van november' te publiceren een valse priester was omdat ik kritiek uitte op de vaderlandslievende militairen. Ze vroegen mij of ik mensen kende die communist waren. Ik antwoordde ontkennend. De beul die achter mij stond, bond mijn handen samen met mijn eigen riem en sloeg op mijn hoofd en borst. Daarna sloeg hij met een plank in mijn maag. Ik doorstond het zwijgend. Ze verweten me dat ik voorzitter was van de Assemblee en dat ik als priester in de kerk behoorde te zijn. Ik nam mij voor kalm te blijven. Het verhoor duurde drie uur. Daarna gaven ze mij opdracht alles op te schrijven wat ik had gezegd. Toen mocht ik uitrusten. Later namen ze mij opnieuw mee om te schrijven. Ze zeiden: 'Vertel iets over uw leven'. Dat deed ik en na een uur mocht ik weer gaan rusten. Ik wist niet wat hun bedoeling was. Op 12 uur 's nachts riepen ze mij weer, nu om over Conade te schrijven tot half drie. Ik kon niet meer. Ik was doodmoe.

Ik zit hier alleen zonder contact met iemand. Naast mijn vertrek zit een andere gevangene. Via een papiertje vertelde ik hem wie ik was. Hij antwoordde mij: 'Heb moed. Het ergste is nu voorbij. Het is nu alleen maar een kwestie van tijd'. Ik kende zijn naam niet. De volgende dag kreeg ik een sinaasappel en twee mandarijnen van de andeen.

Ik heb niets om te lezen. Ik weet niet wat er in de wereld gebeurt. Donderdag 1 augustus. Voor de tweede keer vandaag riepen ze mij voor een verhoor en om te schrijven. Ik zat er tot.....(hier is de tekst afgebroken).

's Avonds kwam kolonel Rico Toro die de mis had bijgewoond. (De priesters hadden hier toestemming voor gekregen red) Hij zei mij dat mijn uitleg van het evangelie demagogie was en dat wij buitenlandse priesters waren die de orde verstoren en opdracht geven bommen te plaatsen.

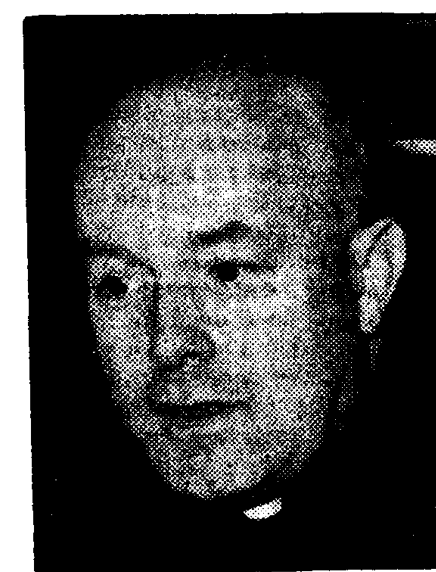
Psychologisch willen ze mij klein krijgen. Het zal ze niet lukken, omdat mijn lijdende Christus sterker is. Als jullie eerder vrij komen, doe dan al het mogelijke voor mijn vrijheid. De kardinaal is van hoge afkomst. Hij kan veel doen. Ik ben er slecht aan toe. Verenigd in Christus".

Onlangs is Julio Tumiri 'vrijgelaten': onder zware bewaking bevindt hij zich momenteel in zijn huis in La Paz.

Belgie: ook 2 kardinalen

"DE MENSLIEVENDHEID van onze god is verschenen". Met deze lijfspreuk wil mgr. Godfried Danneels, die door de paus op 2 februari tot kardinaal werd benoemd, aangeven dat het christendom er verheugd om is, dat god mens geworden is en dat het alle menselijke waarden wil bevorderen.

Mgr. Danneels werd 4 juni 1933 te Kanegem (West-Vlaanderen) geboren als oudste van zes kinderen uit een onderwijsgezin. Hij werd 17 augustus 1967 tot priester gewijd en behaalde in 1961 het doctoraat in de theologie. Nadat hij onder meer docent was geweest aan het grootseminarie te Brugge en in de universiteit van Leuven en redactiesecretaris van een Vlaams tijdschrift voor theologie en pastoraat, werd hij in 1977 tot bisschop van Antwerpen benoemd. Twee jaar later volgde

KARD. DANNEELS
....de mensenlievendheid van god is verschenen.....

zijn benoeming tot aartsbisschop van Mechelen-Brussel en primaat van de Belgische kerk als opvolger van kardinaal Suenens. Belgie heeft nu net als Nederland, 2 kardinalen. Mgr Danneels heeft diverse publicaties op zijn naam staan. Met name op het gebied van de liturgie. Tijdens de Bijzondere Synode van de Nederlandse bisschoppen in 1980 was hij samen met kardinaal Villebrands gedelegeerd voorzitter.

Theoloog kardinaal

PATER HENRI DE LUBA... die 2 februari tot kardinaal we... benoemd, is in 1896 in Camb... in Frankrijk geboren en trad ... 1913 tot tot de orde der jez... ten. Nadat hij in Canterbur... Jersey, Nastings en Lyon ... studeerd had, werd hij in 19... tot priester gewijd. In 19... volgde zijn benoeming ... hoogleraar aan de theologisc... faculteit van de universitei... van Lyon. Hij werd de belan... rijkste vertegenwoordiger ... de 'nouvelle théologie' die ... vernieuwing in de theolog... voorstond. In 1950 ontn... paus Pius XII hem zijn leersto... om zijn theologische opvatti... fen. Pius' opvolger, paus Joa... nes XXIII, herstelde De Lub... in ere en benoemde hem tot ... viseur van de theologisch... voorbereidingscommissie ... het Tweede Vaticaans Concili... In deze functie werkte hij me... aan de constitutie over de open... baring.

In zijn werken pleit De Lub... voor een liturgie die nauw aa... sluit bij de problematiek ... het eigentijdse denken en uit... hij bezwaren tegen een te ve... standelijk gebruik van begrip... en redenering, waardoor de ech... te religieuze aandacht voor ... mysterie schade lijdt. Tot zij... belangrijkste werken behoren ... 'eucharistie en kerk in de mid... deleeuwen', 'het drama van ... atheistische humanisme', 'Ge... dachten over de kerk' en 'He... religieuze denken van Teilhard en Chardin'.

Kerk en wereld

Schuldenlast wordt niet meer te dragen

Lagere olieprijs treft Derde Wereld hard

WASHINGTON — De crisis in OPEC en misschien wel het uiteen vallen van de organisatie van olie-exporterende landen: wat zijn daarvan de consequenties? Gekoppeld aan de reele mogelijkheid dat de olieprijzen nu sterk zullen dalen, is dit de grote actuele vraagstelling, die dag-in, dag-uit financiele specialisten dwingt tot het maken van prognoses.

Ondanks het aantrekkelijke vooruitzicht van lagere energiekosten manen veel economen tot grote voorzichtigheid en zien zij zelfs alle aanleiding voor sombere ontwikkelingen.

Lagere olieprijzen zijn een serieuze terugslag voor olie-exporterende landen, in het bijzonder voor landen als Mexico en Nigeria bijvoorbeeld, die voor gigantische bedragen in het krijt staan bij de verschillende internationale banken en aan de aflossing van hun leningen niet of nauwelijks meer toekomen. Met directe gevolgen dus ook voor de betrokken banken en uiteraard de verschillende oliemaatschappijen.

Er zijn echter ook genoeg experts, die nu luid van de daken verkondigen, dat men zich niet moet laten misleiden door het gejammer van de banken en de oliemaatschappijen en dat de ineenstorting van OPEC wel degelijk goed nieuws is voor vele uiterst zorgelijke economieen. Niemand die precies durft aan te geven hoever de prijs zal zakken en hoe die daling tot stand zal komen: schoksgewijs, of geleidelijk. Vast staat alleen dat de prijs zal verminderen, wat gezien het grote olie-overschot in de wereld in de lijn der verwachting lag. En als het daar nu toch van moet komen, is er eerder reden tot vreugde dan tot vrees.

De bekende Washingtonse olie-analist Lawrence Goldmuntz bijvoorbeeld, schat dat de hardnekkig hoge olieprijsmonopolies van OPEC verantwoordelijk kunnen worden gesteld voor 25 tot 30 procent werkloosheid in de industriele landen van de wereld. En bij het Internationale Monetaire Fonds gaat men er van uit dat de krachtige toename van de olieprijzen, zoals die zich vooral in de jaren zeventig hebben voorgedaan, een belangrijke oorzaak zijn van de enorme schuldenlast van de zogenaamde Derde Wereldlanden, die nu is opgelopen tot een slordige 1600 miljard gulden.

VROEG OF LAAT

De positieve reacties winnen het zo op het oog dus duidelijk van de negatieve reacties. Uitgaande van de vaste stelling dat het vroeg of laat toch moest gebeuren, omdat OPEC voortdurend zijn eigen ondergang in de hand heeft gewerkt. Er wordt wel opgemerkt dat het enorme olieoverschot niet uitsluitend het gevolg is van minder vraag, als resultaat van de wereldrecessie. Maar dat het wel degelijk ook zo is, dat het hardnekkige prijzenkartel van OPEC de consumenten dwong tot conservering en bezuinigingen op grote schaal, tot het aanboren van andere oliebronnen buiten OPEC om en het zoeken naar alternatieven voor olie.

Door de prijzen hoog te houden begon de OPEC zichzelf uit de markt te prijzen, stelt prof. Arlon Tussing van de universiteit van Alaska. Als gevolg daarvan is de productie van de OPEC-landen sinds de top van 1979 met 31 miljoen vaten per dag teruggevallen op een niveau van 17 miljoen vaten per dag. Een sterke derving van inkomsten uit olie is dus onvermijdelijk en dat wordt gevoeld in alle olie-exporterende landen.

Het zwaarst zullen worden getroffen de landen die zich diep in de schulden hebben gestoken om hun olieproduktie te ontwikkelen. Landen als Mexico, Venezuela en Nigeria.

Het is vooral in hun geval dat er gesproken wordt over rampzalige gevolgen, als deze landen niet meer in staat zijn om op hun gigantische leningen terug te betalen. In hun val kunnen deze landen wel eens een catastrofale kettingreactie veroorzaken onder hun geldschieters, de grote internationale banken.

FRAGIEL

Het is een dergelijke klap waarover in deze zorgelijke tijden veel gesproken wordt. Slechts weinigen in de financiele wereld geven openlijk toe dat het internationale financiele systeem uiterst fragiel is en dat vooral aan schoksgewijze prijsverlagingen grote gevaren zijn verbonden. Het is juist dan dat het gevaar voor catastrofale kettingreacties zeer reeel is, waarschuwt bijvoorbeeld Geoffrey Bell, een directeur van Schroder International Ltd. in het financiele centrum van New York.

Bell behoort in Wall Street en omgeving tot de kring van de behoedzamen en zeker niet tot de optimisten, die in lijn met de regering-Reagan volhouden, dat de grens van het grote recessie-drama is bereikt en in ieder geval Amerika de weg naar krachtig economisch herstel is ingeslagen. "Ik kan het echt niet zien. Daarvoor is de rentevoet nog steeds veel te hoog", zegt Geoffry Bell, die de ontwikkelingen, ook de gevolgen van de OPEC-crisis, vooral vanuit de internationale hoek blijft bekijken. En vandaar ziet Geoffrey Bell nog geen licht in de tunnel. Zeker niet waar het de landen van de Derde Wereld en de gigantische schulden aan westerse banken betreft.

Vijfentwintig van die landen worstelen met de afbetaling van meer dan 540 miljard gulden schuld, anderen vallen zo snel terug, dat zij spoedig het punt bereiken waarop elke verdere afbetaling is uitgesloten. Het zijn noodsignalen als deze die wel degelijk de zenuwen prikkelen in de internationale financiele gemeenschap.

IMF

Niet voor niets wordt daarom in het hoofdkwartier van het Internationale Monetaire Fonds in Washington de komende week vergaderd, om het noodfonds, waarmee het IMF financieel bedreigde naties bijspringt, krachtig uit te breiden. Het huidige fonds wordt thans in hoog tempo aangesproken en is eigenlijk allang niet meer toereikend. Gerekend wordt op een uitbreiding van het fonds van de huidige 160 miljard gulden tot ruim 210 miljard gulden.

Want het IMF vervult een essentiele rol in het op de been houden van landen die anders voor catastrofale kettingreacties kunnen zorgen. Het IMF stimuleert met zijn financiele hulpacties opnieuw leningprogramma's. Die zijn meer dan ooit noodzakelijk, nu het lenen van internationale banken door de toenemende zorgen in hun eigen omgeving aan met name ontwikkelingslanden dramatisch aan het teruglopen is.

Niettemin zal er spoedig toch van een nieuwe grote collectieve uitbreiding van de leningen sprake moeten zijn. Want wat er nu gebeurt is niet veel meer dan wat tijd winnen. Beslist onvoldoende dus. Zonder nieuwe gezamenlijke inspanningen dreigen ernstige calamiteiten. En in Wall Street en omgeving maakt men er geen geheim van, dat die wel eens sterk kunnen lijken op de grote drama's van de jaren dertig. **Dit artikel is van de hand van Haagsche Courant-correspondent Haye Thomas in Washington.**

Nog vele ex Nazi's over de hele wereld verspreid

PARIJS — Klaus Barbie bevindt zich nu in handen van de Franse justitie, maar in Zuid-Amerika en andere delen van de wereld leven nog talrijke belangrijke oud-Nazi's, die bij het eind van de tweede Wereldoorlog hun Derde rijk zijn ontvlucht om de straf voor hun misdaden te ontlopen.

Volgens een onderzoek dat de kantoren van het Franse persbureau AFP in Zuid- en Midden-Amerika vorig jaar oktober instelden zijn na de oorlog circa veertigduizend oud-Nazi's naar dit deel van de wereld uitgeweken. Het merendeel woont in Chili, Argentinie, Brazilie, Paraguay en Bolivia. Zij zijn vaak ondergedoken in de vergetelheid van reeds lang bestaande kolonies van Duitse immigranten. Sommigen blijven echter de aandacht trekken.

Vorige maand onthulde Simon Wiesenthal, directeur van het joods documentatiecentrum in Wenen, dat Josef Mengele, een van de ergste nog levende Nazimisdadigers, in Paraguay zit, dicht bij de grens met Bolivia. Al sinds 1962 probeert de bondsrepubliek hem uitgeleverd te krijgen, maar Mengele geniet volledige bescherming van Paraguay. Weliswaar werd hem in 1980 zijn Paraguyaanse nationaliteit afgenomen, maar de regering in Asuncion zegt niet te weten waar Mengele zich momenteel ophoudt.

Een andere Nazi-oorlogsmisdadiger, ex-generaal van de SS Walter Rauff, verblijft in de Chileense hoofdstad Santiago. Rauff was verantwoordelijk voor de "ambulante gaskamers", waarmee de Nazi's ongeveer honderdduizend Poolse, Joegoslavische en Oekrainse joden om het leven brachten. In 1963 vroeg de Westduitse regering zonder resultaat om zijn uitlevering. Later werd bekend dat Rauff in Chili een belangrijk man is geworden. Hij is sinds 1974 hoofd van de inlichtendienst.

De Nazi-oorlogsmisdadigers zitten niet alleen in Latijns-Amerika. De advocaat Serge Klarsfeld ontdekte vorig jaar juni dat de Oostenrijker Alois Brunner, een van de medewerkers van Adolf Eichmann, in de Syrische hoofdstad Damascus woont. Brunner wordt beschuldigd van het vermoorden van 46.000 Griekse joden en de deportatie naar vernietigingskampen van 24.000 Franse joden. Hij werd in 1954 in Frankrijk bij verstek ter dood veroordeeld. Volgens Klarsfeld, die voorzitter is van de vereniging voor de vervolging van Nazi-misdadigers in Frankrijk, leeft het merendeel van hen in de bondsrepubliek en Oostenrijk.

Wiesenthal: Mengele is in Zuid Amerika

NEW YORK — Nazi-jager Simon Wiesenthal heeft gezegd dat hij weet waar dr Josef Mengele zit. Mengele was Nazi-kampbeul in het concentratiekamp Auschwitz en hij wordt ervan beschuldigd verantwoordelijk te zijn voor de dood van 400.000 joden. Mengele zit volgens Wiesenthal in een pacifistische christelijke gemeenschap in Zuid-Amerika. Wiesenthal heeft dit gezegd in een vraaggesprek met het Amerikaanse weekblad Newsweek.

Volgens Wiesenthal zou Mengele zich ophouden in een Doopsgezind dorp aan de grens van Bolivia en Paraguay. Wiesenthal, die het joodse documentatiecentrum in Wenen opzette om voormalige Nazi-oorlogsmisdadigers op te sporen, zei: ,,Voor de mensen die daar wonen is hij een vluchteling en zij hebben geen haast om hem aan de politie uit te leveren. De Doopsgezinden geloven in gerechtigheid na de dood". De Doopsgezinden zijn een protestante sekte die de militaire dienstplicht afwijst.

Dr Josef Mengele, die arts was in het concentratiekamp Auschwitz in het door de Nazi's bezette Polen tijdens de tweede Wereldoorlog, wordt ervan beschuldigd 400.000 joden te hebben geselecteerd, waarvan de helft uit kinderen bestond, en hen naar de gaskamers te hebben gestuurd. Tevens zou hij medische experimenten hebben uitgevoerd op gevangenen.

Wiesenthal zei dat de gegevens over de mogelijke verblijfplaats van Mengele vorig jaar belangrijk waren toegenomen nadat er een beloning ter waarde van 100.000 dollar was uitgeloofd. Hij gaf geen nadere bijzonderheden over de preciese verblijfplaats van de ex-kampbeul of wanneer er een poging zal worden ondernomen om hem te arresteren. Mengele had de bijnaam ,,Engel des doos". Hij is nu 72 jaar oud.

WIESENTHAL
....getuige van de waarheid...

Gevraagd naar het motief van het voortzetten van het jagen op ex-Nazi's zei Wiesenthal: ,,Het is geen kwestie van Mengeles leven of dood. Het belangrijkst is dat de verdachte een getuige van de waarheid is. De historische les die wij in geval van een rechtzaak van zo een man kunnen leren is veel belangrijker dan het vonnis". Wiesenthal vertelde nog op ongeveer 30.000 ex-Nazi's te jagen, ofschoon er waarschijnlijk 150.000 mensen over de wereld zijn die betrokken waren bij oorlogsmisdaden.

Toen hem, ter gelegenheid van de 50ste verjaardag van Hitlers machtsovername, gevraagd werd of iets dergelijks weer zou kunnen gebeuren, zei Wiesenthal: "Ja, als het mogelijk was bij een intelligent en cultuurrijk volk als de Duitsers, dan is het overal ter wereld mogelijk".

Perez Esquivel over situatie in Argentinie

Het wordt een heet jaar

AMERSFOORT — "De Nobelprijs voor Latijns-Amerika" wordt de Argentijn Adolfo Pérez Esquivel wel genoemd. Sinds 1974 strijdt hij als algemeen secretaris van 'Servicio, Paz y Justicia' voor geweldloosheid, vrede, rechtvaardigheid en democratie in Zuid- en Midden-Amerika. In 1977 'beloonde' generaal Videla hem hiervoor met eenzame opsluiting. Vlak voor de WK-voetbal in '78 werd hij plotseling weer vrijgelaten.

PEREZ ESQUIVEL
....dit mag zich niet meer herhalen.....

Twee jaar later kreeg hij zijn echte beloning: de Nobelprijs voor de vrede. Sinds die tijd reist Pérez Esquivel als profeet van de geweldloosheid de hele wereld rond. Momenteel is hij in Nederland op uitnodiging van Kerk & Vrede, de beweging voor ontwapening en geweldloosheid. Esquivel (50, tenger, schuchter, grote bruine ogen) vervolgt zijn kruistocht in Belgie. Zijn inzet en uithoudingsvermogen lijken onuitputtelijk.

Na de nederlaag tegen Groot-Brittannië bij Port Stanley is het democratiseringsproces in een stroomversnelling gekomen. Krijgt Argentinie in november zijn verkiezingen en democratie?

"Alles is nog onzeker. Wij hebben er echter serieuze twijfels over. Democratie betekent het recht van de mensen om deel te nemen aan de beslissingen die hun toekomst beinvloeden. Wij zijn het daarom niet eens met de voorwaarden die de militairen aan de politieke partijen stellen. De junta wil geen democratie. Want er zijn drie vragen waarop de junta geen antwoord wil geven: de 'verdwenen personen', de Malvinas-oorlog en de buitenlandse schuld van 45 miljard dollar. Omdat wij opheldering willen en het democratiseringsproces de militairen zal ontmaskeren via rechtbanken, zijn ze er tegen".

"Maar", zei Pérez Esquivel verder, "wanneer er niet meer over de vermisten wordt gesproken, wanneer de schuldigen niet meer worden bestraft, hebben we binnen twee jaar (na de komst van een burgerregering) weer een militaire coup. En iedere staatsgreep is erger dan de vorige".

"Dit mag zich nooit meer herhalen", zei Pérez Esquivel over de vermisten, "niet in Argentinie, niet in Latijns-Amerika, niet in enig ander land ter wereld".

Wat is het effect van de oorlog om de Falkland-eilanden?

"De oorlog om de Malvinas heeft tragische gevolgen voor het huidige en toekomstige Argentinie. De Argentijnse schrijver Luis Borges heeft een heel duidelijke definitie van die oorlog gegeven: het was de eerste oorlog ter wereld, waarin een leger naar voren vluchtte. De strijd was een ramp in alle opzichten. Hij is gevoerd over de ruggen van de Argentijnen. De regering moet nu maar eens uitleggen waarom de junta ons in die oorlog heeft gestort. Het volk steunt de junta nauwelijks meer. De belangrijkste bondgenoot (de VS) heeft ons de rug toegekeerd. Nu zijn we voor zeventig procent van de export afhankelijk van de Sovjet-Unie".

Argentinie maakt een ernstige economische crisis door. Hoe is dit te merken?

"Het is vreselijk. Ik heb kinderen van 4, 5 en 6 jaar gezien die met varkens vochten om de inhoud van vuilnisbakken. Er is enorme werkloosheid. Het productie-apparaat wordt steeds zwakker. Meisjes van 12 jaar leven van de prostitutie, omdat er geen andere inkomsten zijn. Ziektes als tbc, geelzucht en syfilis komen weer terug. Bijna de helft van de kinderen komt niet meer op school, omdat hun vaders daar geen geld meer voor hebben".

Pérez Esquivel toonde zich onzeker over de afloop van de krachtmeting tussen de militaire leiders en de oppositie. Een vraag of de voor maart 1984 beloofde burgerregering er inderdaad komt, durfde hij niet voluit met "ja" te beantwoorden. "Het is allemaal onzeker. Wij hebben serieuze twijfels over een heleboel dingen. Wij zijn het niet eens met de voorwaarden die de junta aan de politieke partijen stelt. Het democratiseringsproces moet worden versneld, er moet zo snel mogelijk verandering komen. Maar de militairen willen de democratisering niet, en er kunnen heel goed pogingen worden gedaan om deze te verhinderen".

"Het wordt een heel heet jaar".

De Nobelprijswinnaar, die met zijn organisatie Servicio, Paz y Justicia (Dienst vrede en rechtvaardigheid) geweldloosheid predikt, noemde de inzet voor de mensenrechten als een voorbeeld van hoe geweldloosheid effectief kan zijn in het gewelddadige Latijns-Amerika. "De ruimte die we hebben gekregen, de gang naar democratisering, is veroverd door middel van de strijd voor mensenrechten, en niet door het gebruik van geweld".

"Je moet terrorisme niet met terrorisme beantwoorden", meende Pérez Esquivel. "Volken hebben recht op verzet tegenover een situatie van onderdrukking, maar daarbij moeten ook nieuwe wegen en alternatieven worden gezocht".

Paz y Justicia is een kerkelijke organisatie die in verscheidene Latijns-Amerikaanse landen actief is. De strijd voor de mensenrechten vindt echter niet overal evenveel steun binnen de Argentijnse kerk, waar een kloof bestaat tussen de kerkelijke hierarchie en de basis.

"De Argentijnse kerk heeft een heel andere geschiedenis dan de Chileense, die als geheel een macht vormt die zich verzet tegen het regime van generaal Pinochet", zei Pérez Esquivel. "In Argentinie bestaat ook niet zo'n kerk als in Brazilie, die consequent de armen heeft verdedigd. Sommige sectoren van de Argentijnse kerk hebben zich verbonden met het volk". Pérez Esquivel wees op de priesters die vervolgd, ontvoerd en vermoord zijn. "Maar andere delen van deze kerk ondersteunen de regering omdat zij geloven dat de regering hen heeft gered van het internationale communisme".

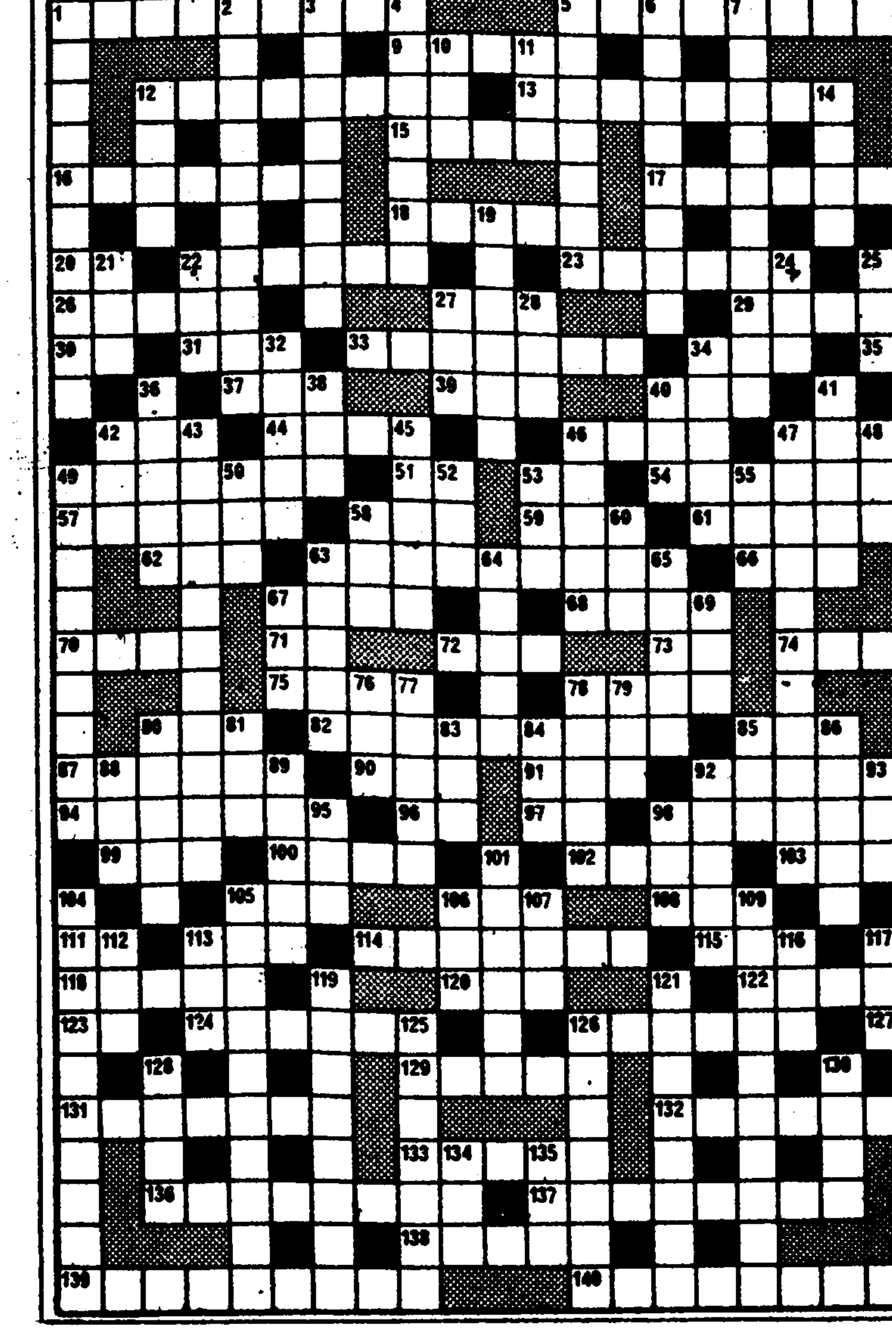
De meningsverschillen tussen de twee groepen zijn volgens Pérez Esquivel tijdelijk aan het oog onttrokken doordat men zich heeft kunnen vinden in een gemeenschappelijke noemer: een aanbod tot bemiddeling tussen de militaire leiders en de politieke partijen.

Het bovenstaande is de weerslag van een gesprek dat Art van Iperen van de Haagsche Courant en Marc Leijendekker van NRC/Handelsblad hebben gehad met Pérez Esquivel toen deze op uitnodiging van de Beweging voor ontwapening en geweldloosheid, Kerk & Vrede, in Nederland was.

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1.euvel; 5.kampterrein van het leger; 9.rivier in Frankrijk; 12.Europees land; 13.toegang tot een oven; 15.welriekende gomhars; 16.sierlijk; 17.jaarlijkse aanvulling van paarden; 18.slot; 20.bergplaats; 22.op zekere plaats; 23.evenmens; 25.uitgave; 26.deel van een dag; 27.familielid; 29.dans; 30.internationale aanduiding van een windrichting; 31.hengelbenodigdheid; 33. nogal; 34. biljartstok; 35.militair; 37.dwaas; 39.meisjesnaam; 40.heidemeer; 42.persoonlijk voornaamwoord; 44.erkentelijkheid; 46.beginstreep; 47.snelle loop; 49.de zegen geven; 51.muzieknoot; 53.muzieknoot; 54.schoolonderricht; 57.nieuwe regel; 58.kerkelijke straf; 59.zijrivier van de Rijn; 61.ongevulde; 62.wandversiering; 63.naief; 66.rivier in Engeland; 67.bergplaats; 68.bijbels figuur; 70.kleur; 71.evenzo; 72.vogelwoning; 73.onder andere; 74.toegankelijk; 75.vruchtbaarmakende stof; 78.koraaleiland; 80.atleet (afk.); 82.kozijn waarin het raam past; 85.omroepvereniging; 87. eenzaam; 90.voor; 91.bejaard; 92.avondpartij; 94.aanduiding van de zwaarte van vuurwapens; 96.deel van de bijbel; 97.bruthenium; 98.plaats in Gelderland; 99.voorzetsel; 100.vaartuig; 102.sprookjesfiguur; 103.schoorsteenkap; 105.neepjesmuts; 106.vangwerktuig; 108.plaaggeest; 111.schijngestalte van de maan; 113.tussenzetsel; 114.luiaard; 115.vod; 117.noot; 118.bij elkaar; 120.kraan; 122.vertrouwelijk; 123.lengtemaat; 124.visite; 126.gezond; 127.persoonlijk voornaamwoord; 129.meer in Finland; 131.gewoon; 132.waterplant; 133.zotskolf; 136.tweede, kleien keuken; 137.keukengerei; 138.spelleiding; 139.stok waarin een degen is; 140.toegang tot een vertrek.

VERTICAAL: 1.de Orient; 2.onbaatzuchtig; 3.erezetel; 4.les in trimmen; 5.bezorgen; 6.legeraanvoerder; 7.soort matten ter bescherming tegen de wind van vruchten enz.; 8.tekengerei; 10.plant; 11.gevangenis; 12.faam; 14.sieraad; 19.in naam van; 21.wees gegroet; 22.plaats in de Noord-Oostpolder; 24.water (Frans); 25.ik; 27.familielid; 28.voegwoord; 32.schone, wrede vrouw (myth); 34.keukengerei; 36.spelleiding; 38.vaatwerk; 40.op grote afstand; 41.verfstof; 42.onderwereld; 43.manier van denken en voelen; 45.dagblad; 46.duizend (Lat.); 47.toespraak; 48.zelfkant; 49.soort gebak; 50.plaats op Ameland; 52.slot; 53.Engelse titel; 55.paardje; 56.telwoord; 58.opnieuw; 60.treuzelaar; 63.mannelijk dier; 64.leer van het heldendicht; 65.vorstelijk hoofddeksel; 67.horizon; 69.vis; 76.vruchtenat; 77.kaartspel; 78.hemelblauw; 79.vorm van een werkwoord; 80.laan; 81.kaasstremsel; 83.insekt; 84.gehoororgaan; 85.herkauwer; 86.opdracht; 88.jong dier; 89.warme wijn; 92.vezelproduct; 93.eikeschors; 95.huivering; 98.strik; 101.land in Midden-Amerika; 104.telwoord; 105.horizontale balken in de dakstoel; 106.weldoorvoed; 107.deel van de mond; 109.rabdomant; 110.arts; 112.toiletartikel; 113.stremsel; 116.meisjesnaam; 117.belemmering; 119.goal; 121.inwendig orgaan; 125.kenteken; 126.kamer; 128.haal over de huid; 130.wang; 134.plaats in Overijsel; 135.Japanse gordel.

Oplossing kruiswoordpuzzel

WINNARES van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. **11 februari 1983.**

Mevr.: M. Jacobs,
Terra Corraweg 122.,
Bonaire.

Haar prijs (**fl.25,-**) zal haar opgestuurd worden.

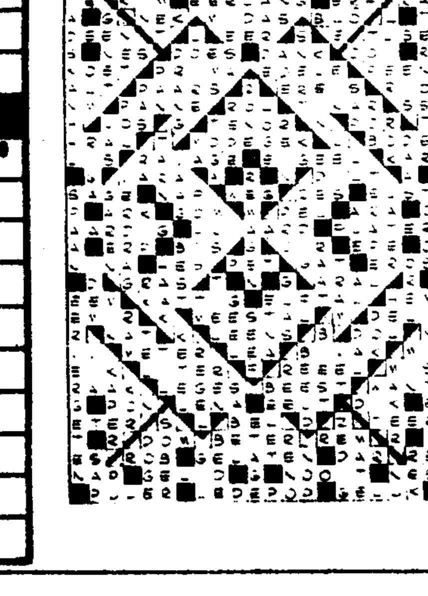
Oplossingen van deze week dienen vóór **25 februari 1983** in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n, of P.O.B. 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór **24 februari 1983** in te dienen.

Aruba- Nassaustraat 110, Bonaire - bij de heer Linkels, Gouverneur N. Debrotweg z/n of P.O.B. 122 en op St. Maarten: Vance James.

Op de enveloppe duidelijk vermelden:

KRUISWOORDPUZZEL.

Koro Kanta Orkidia:

Van klassiek naar Bonaireaanse volksliederen

WILLEMSTAD – Vanuit het rustieke leefklimaat van Bonaire stijgen bij tijd en wijle de prachtige klanken op van Koro Kanta Orkidia, een Bonaireaans zangkoor dat de viering van zijn tweede lustrum alweer achter de rug heeft. Ondanks de kleinschaligheid van dit eiland, weet het diverse muziekgroepen op te brengen, zoals simadan- en tambú-groepen, folkloristische groepen en de zogeheten populaire bands. Behalve het Koro Kanta Orkidia, is er nòg een zangkoor, te weten Ars Cantandi.

Het Bonaireaanse koor **Kanta Orkidia** heeft op 16 december vorig jaar haar tienjarig bestaan gevierd. In 1972 werd dit geliefd koor uit de toneelgroep Kibrahacha, die indertijd zeer aktief was in Rinkón geboren. Het initiatief kwam toen van Benita Balentin, Ody Koeks, Crespina Cecilia en Maria St. Jago.

Opvallend is dat nog steeds een groot deel van de leden afkomstig is van **Rinkón. Op**vallend in die zin dat aan Rinkón vaak een aparte plaats wordt toegekend in de Bonaireaanse samenleving, dit terwijl het juist Rinkón is dat vooral op het gebied van zang en muziek belangrijke artiesten heeft voortgebracht. De leden wisselen vrij snel – alhoewel het aantal van 30 toch vrij konstant blijft – als een gevolg van emigratie, een verschijnsel dat voor Bonaire zelf niet vreemd is.

Kanta Orkidia staat sinds 1972 onder leiding van Benita Balentin, die het koor na 10 jaar nog even enthousiast dirigeert. **Het koor heeft in de loop van** 10 jaar verschillende concerten gegeven zowel op Aruba, Bonaire als op Curaçao. Hun 10 jarig bestaan hebben ze op heuglijke wijze herdacht in de vorm van o.a. een serie concerten op Curaçao, die voornamelijk uit slavenliedjes en oude Antilliaanse wijsjes bestonden.

Alhoewel het koor, vlak na haar oprichting, voornamelijk klassieke liederen zong is ze zich in de loop der tijd meer gaan richten op oude Antilliaanse volksliederen en ook op meer populaire liedjes. De oude Antilliaanse volksliederen zingen ze grotendeels met het oog op het doel zo een groot deel van de Bonaireaanse folklore in stand te houden.

Zo hebben ze in verband met de slavenliederen,die eigenlijk een heel verhaal weergeven – **namelijk het leven van eèn oude** Bonaireaanse slaaf-, een heleboel onderzoek gedaan. Ze hebben veel gepraat met heel oude mensen die zich nog het één en ander konden herinneren van de slaventijd, en hieruit voortvloeiend hebben ze zelf een heel programma opgebouwd. Het gaat om een indrukwekkend programma waarin de verschillende rijpe stemmen perfekt en volledig op elkaar zijn afgestemd en hun fenomenale inzet het geheel tot een voorstelling maakt om nooit meer te vergeten.

Wat opvalt is de boodschap die min of meer verweven zit in het stuk: in tegenstelling tot de zo graag gehanteerde gedachtengang hier op Curaçao van "wij zijn Afrikanen, dus moeten we naar Afrika terug", laat het koor duidelijk merken dat Afrika een belangrijke invloed heeft gehad in ons **ontstaan**, maar dat we niet terug kunnen naar Afrika omdat we nu een volk op ons zelf vormen, met eigen gebruiken, levenswijze en kultuur.

Door: Viola Statia

"We vormen een nieuwe natie en hier moeten we werken aan onze eigen identiteit en kultuur. We moeten realistisch zijn en onze Antilliaanse- Caribische identiteit erkennen en proberen vrij te komen van buitenlandse invloeden, terwijl we sterk op onze eigen benen moeten proberen te staan, aldus de koordinator van de groep, dr heer R. Davelaar.

Het koor zorgt in de meeste gevallen zelf voor de tekst en de muziek. Het treedt meer in privé op dan in het publiek doordat als er nieuwe leden vervangen moeten worden dit weer enige training en aanpassingstijd vereist.

Het koor brengt vooral in de kersttijd meer klassieke liederen ten gehore, terwijl het gedurende het jaar meer oude volksliederen, populaire liederen en sinds zo'n 4 jaar geleden historisch-kultureel bepaalde liedjes presenteert.

Toch hebben ze het in 1980 gepresteerd ook het kerstfeest op heel originele Bonaireaanse wijze te presenteren in de vorm van een voorstelling in de heuvels van Rinkón waar ze gebruik hebben gemaakt van typische materialen en manden vol Bonaireaans fruit en groenten hebben aangedragen.

Kanta Orkidia behoort zonder twijfel tot één van de beste muzikale groepen op de Antillen. De stemmen zijn op hoog niveau en perfekt op elkaar afgestemd en de leiding van Benita Balentin speelt hierbij een heel belangrijke rol. De synchronisatie is perfekt en de muzikale begeleiding welke uit de muziekinstrumenten: kuarta, guitara, tambú, wiri, triangel en orgel bestaat draagt bij tot een perfekt geheel, iets waarop de Bonaireaanse gemeenschap alleen maar trots kan zijn.

TOEKOMSTPLANNEN

Het koor, dat nu een direktie kent bestaande uit 7 koorleden zal in de toekomst waarschijnlijk een rechtsvorm gaan aannemen in de vorm van een stichting. Ook denkt het koor er serieus over om met de medewerking van het Bureau Cultuur en Opvoeding, een plaat op de markt te brengen welke de slavenliederen en de oude Bonaireaanse wijsjes zal gaan bevatten. Verder zal dit koor zeker één van de sterkste deelnemers zijn van Festantil '83 dat naar alle waarschijnlijkheid begin april dit jaar op Bonaire zal plaatsvinden.

***

LEDENLIJST VAN KANTA ORKIDIA: Benita Balentin-Janga (dirigent), R.O.A. Dave[...] (koordinator), Enigma Mer[...] Luciana Frans-Janga, Herm[...] gilda Anthony, Enid Tji[...] Fanny Emerencana, Thea [...] letta, Cira Molina, Silvia [...] cera, Veronica Davelaar-Me[...] ra, Ludmila Winklaar, Yol[...] Domacassé, Crispina Cecilia-[...] ga, Anna Nicolaas, Fran[...] St. Jago, Edmilda Koeks, [...] Pourier, Rudy St Jago, J[...] Paulette, Ludson Coffie, Ja[...] Kroon, Boysie Koeks, Do[...] Wout, Hubert Mercera, Ru[...] Davelaar, Bato Winklaar, [...] Mercera, Fransje Cicilia, [...] Koeks, Hubert Balentin.

DESPEDIDA KARIBENSE

Tristesa grandi a toka nos
Nos kompañero a laga nos
Sin konsuelo a keda'tras
Ruman, amigu bien stimá

Laga nos kòrda mi ruman
Ku e debe aki ta di nos tur
Nps tur lo tin ku paga un dia
Ora e turno a toka nos

Adios, adios nos kompañé
Bo faltanan ta pordoná
Den nos memoria lo bo keda
grabá pa semper mi ruman

Nos ta hasi nochi di dia
Pa nos traha trabou di shon
Pa nos lanta bon mardugá
Tumba pa kunuk'i shon grandi

Mester wanta hopi abuso
Hopi eksihensia di shon
Shon ke mira riba un dia
loke ta trabou di dos dia

Si Shon sigui pompa mashá
nos ta mustra shon ken nos ta
nos ta rende baba na awa
Laga Shon bai horka su kurpa

Yega den kunuk'i Shon grandi
traha duru den aloë
Pa nos yena sak'i shon grandi
I nos mes un ta gana nada

Ora e solo trapa trai seru
i ku nos ta bon sofoká
Nos ta subi lomb'i shon Grandi
Ma esei 'n ta yuda na nada

ISLA DI BONAIRE

Den laman Karibe
Tin un isla yamá Bonaire
Naturalesa bunita ku aire bon
Regalo di Dios su bondat

Su playanan limpi flamingo[...]
ros
un atrakshon pa tur estranhe[...]
nan
kariño di un pueblo pasífiko
ta halsa nos isla stimá

Isla di Bonaire
Pa mi n' tin otro pa igual 'é
Mi enkanto, mi orguyo,
ilushon
mi isla maternal

Desaroyo progreso pa nos [...]
stimá
Un bida trankil den union i am[...]
Adelanti, ban lucha ku briyo [...]
tur
Pa Bonaire, e isla di nos.

Verstekelingen

WILLEMSTAD – Volgens onze Verstekelingen Verordening, is een verstekeling iemand, die zich zonder medeweten van de kapitein, de reder of van de eigenaar, aan boord van een schip begeeft, zich daar versteekt of verbergt, met de bedoeling zich kosteloos te laten vervoeren. In de havens van Curaçao komen talloze schepen en daarom is het geen wonder dat de Havenpolitie telkens weer wordt gekonfronteerd met verstekelingen en met de problemen die deze meebrengen.

Verstekelingen zijn ongewenste vreemdelingen, die buiten het land dienen te worden gehouden. Men weet nooit met wie men te doen heeft. Vaak heeft zo'n verstekeling geen identiteits-papieren bij zich en meestal blijft de vraag waarom hij zich aan boord heeft verstoken in het ongewisse. Dikwijls is het motief om werk te gaan zoeken in een ander land. Er kunnen echter ook criminele achtergronden zijn. Men is zijn land uitgevlucht, omdat men voor een of ander misdrijf door de politie wordt gezocht.

Onder normale omstandigheden wordt een aangevoerde verstekeling aan boord ingesloten om weer met het zelfde schip af te reizen, de problemen voor de gezagvoerder latend. Zijn vertrek wordt dan door de Havenpolitie geconstateerd bij vertrek van het schip.

De verstekelingen waarover dit verhaal gaat, waren in het geheel geen misdadigers. Zij waren min of meer het slachtoffer geworden van de omstandigheden. Met de onderhavige verstekelingen maakten wij echter voor één keer een uitzondering en lieten hen ontschepen.

Het is al heel wat jaren geleden toen het onder Franse vlag varende vrachtschip "LIBERTE" de Caracasbaai binnenvoer en afmeerde aan steiger 3. Het schip kwam hier bunkeren.

Bij de inklaring deelde de kapitein mij mede dat hij drie verstekelingen aan boord had van het vrouwelijk geslacht, afkomstig van het Polynesische eilandje Nuavu. Het schip had daar copra geladen, bestemd voor Durban in Zuid-Afrika. De kapitein verzocht om zijn drie verstekelingen hier te mogen ontschepen, teneinde hen vliegsgewijs te repatrieren. Alle kosten zouden door de rederij van het schip betaald worden.

Op mijn vraag of hij de drie verstekelingen aan boord had ingesloten, een en ander ter verzekering van hun vertrek, antwoordde hij bevestigend. Zij waren overigens niet in het bezit van identiteits-papieren, deelde hij daarbij mede. Volgens de gezagvoerder waren zij door de bemanning aan boord gesmokkeld. Daar het schip ook accomodatie had voor passagiers en verscheidene passagiers aan boord had, waren zij geruime tijd onopgemerkt gebleven.

Ik begon nieuwsgierig te worden en deelde de kapitein mede, dat ik de drie verstekelingen ambtshalve wel eens wilde bekijken. Zij bleken opgesloten te zijn in de leegstaande redershut. Ik vond dat een luxe gelegenheid, daar de meeste verstekelingen doorgaans worden opgeborgen in het vooronder bij de kettingbak.

Toen de eerste stuurman de redershut had opengemaakt, ging ik naar binnen. Van verbazing viel ik zowat achterover. Op een sofa zaten drie beeldschone Polynesische meisjes van tussen de achttien en twintig jaren. Zij droegen alle drie een biezen rokje en verder waren zij van boven helemaal bloot.

Bloot was destijds nog taboe, dus u kunt zich voorstellen, dat ik grote ogen opzette. Ze hadden mooie donkere ogen, lange sluike zwarte haren en een glanzende goudbruine huidskleur. Het waren stuk voor stuk schoonheden. Ik raakte werkelijk even van mijn stuk. De vooruitstekende borsten met de donkerbruine tepels intigreerden mij.

De kapitein deelde mij mede dat hij de drie verstekelingen pas aan boord ontdekt had toen het schip het Panamakanaal reeds gepasseerd was. Ik kon mij voorstellen dat de bemanning een jofele tijd moet hebben gehad. De kapitein smeekte mij om te bewerkstelligen, dat hij de dames mocht repatrieren. Hij verzocht mij tevens om wat dames lingerie op te scharrelen daar de meisjes niets anders hadden dan wat zij aanhadden en dat was inderdaad niet veel bijzonders. Op deze wijze konden zij toch niet van boord. Ik nam de verstekelingen een verklaring af wat nogal met enige strubbelingen gepaard ging, daar zij slechts gebrekkig Frans spraken.

Toen ik later bij terugkomst op het Bureau Havenpolitie het geval aan mijn chef had voorgelegd, werd de Franse consul ingeschakeld die voor reisdokumenten zorgde. De verstekelingen zouden worden gerepatrieerd via Martinique en verder met de Air France naar Polynesie.

Wat de dames lingerieën betreft bleek het Leger des Heils ons voor de zoveelste keer uit de nood te kunnen helpen, alhoewel wij wel enige moeite hadden om de juiste maat van de respektievelijke bustenhouders te bepalen.

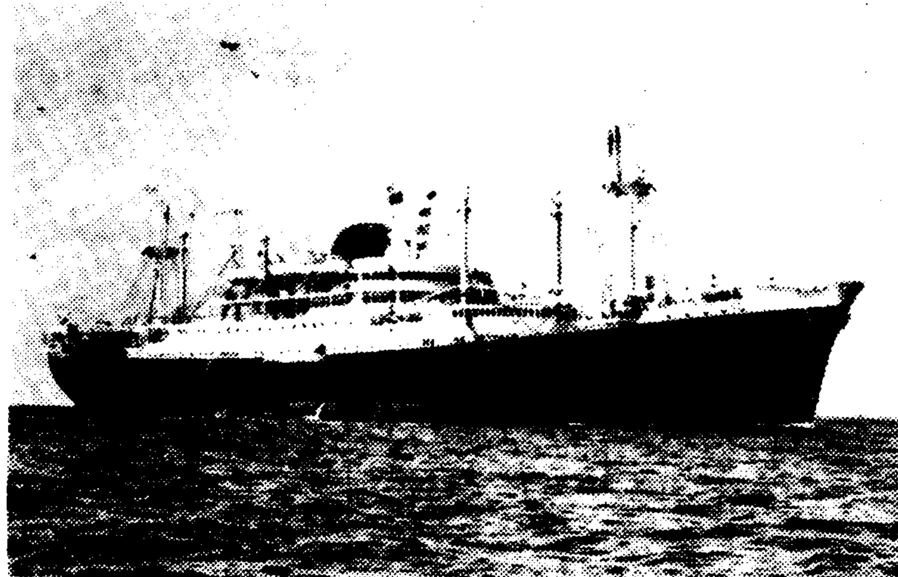
De volgende dag haalde ik de schone nimfen van boord en bracht hen over naar de Vreemdelingendienst op de luchthaven, voor vertrek naar Martinique.

Bij het afscheid kreeg ik van alle drie een klinkende zoen en één van hen gaf mij een foto. Plotseling verlangde ik naar een eilandje in de Stille Zuidzee.

Verstekelinge van het eilandje Nuavu in Polynesië.

****

Het Franse vrachtschip "Liberté", onderweg van de Stille Zuidzee naar Durban, met aan boord een lading copra en....drie Polynesische meisjes als verstekeling.

Uit de verhalenbundel: "Strange People in a Crazy Harbour, door: Henk A. KLOMP.

Suikervrije kauwgum is noch goed noch slecht

KAUWGOM kauwen is een populaire bezigheid. Velen zijn kennelijk van mening dat het ritmisch vermalen van dit genotmiddel een reinigend effect heeft op de tanden en het tandvlees en als zodanig preventief zou werken op het ontstaan van tandbederf en tandvleesziekte. Onderzoek in de jaren vijftig en zestig met suiker bevattende kauwgom wees echter uit dat kauwgom kauwen misschien nuttig was bij het verwijderen van voedselresten, maar dat geen gunstig effect op de gebitsgesteldheid kon worden aangetoond.

De introductie van de suikervrije of sorbitol bevattende kauwgom en de verbeterde meetmethode voor de aanwezigheid van plaque (het laagje met bacterien dat zich op de tanden afzet) maakten dat onderzoekers opnieuw geinterresseerd raakten in de effecten van kauwgom op het gebit. In een Brits onderzoek werd aan een aantal 20- tot 22-jarige studenten gevraagd enige dagen geen mondhygienische maatregelen meer uit te voeren.

Voordat het experiment begon werden de monden van de studenten zodanig gereinigd dat geen plague meer aanwezig was. Nu werd aan sommige studenten gevraagd suiker bevattende kauwgom te kauwen, anderen kauwden suikervrije kauwgom en een derde groep gebruikte geen kauwgom.

Het bleek inderdaad dat kauwgom een reducerende werking had op de vorming van plaque. Suikerbevattende en suikervrije kauwgom verschilden hierin niet veel van elkaar.

Maar helaas moet direct worden vastgesteld dat de plaquereducties niet waren te constateren aan de randen van het tandvlees en tussen de tanden zelf. En juist daar ontstaan de meeste tandvleesontstekingen en vindt men veel tandbederf. De preventieve werking van kauwgom op de gebitsgezondheid op langere termijn moet dus worden betwijfeld. Wel constateerden de onderzoekers dat er geen aanwijzingen zijn dat kauwgom schadelijk is voor de gebitsgezondheid.

Hoewel zij geen verschil vonden met betrekking tot de vorming van plaque tussen suiker bevattende en de suikervrije kauwgom citeren de onderzoekers een Fins onderzoek uit 1977. Hierin wordt vastgesteld dat gebruik van suiker bevattende kauwgom de plaquevorming toch bevorderde terwijl kauwen op suikervrije kauwgom geen invloed had op de groei van de plaque. Het advies van de Britten luidt dan ook voor mensen, die per se kauwgom willen kauwen dat te doen met de zogenaamde suikervrije kauwgom.

(Uit NRC Handesblad).